PRZEPISY Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

WYDAWNICTWO POD NADZOREM MINISTERSTWA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Zeszyt 6 Warszawa 1946 r.

OCHRONA PRZED POŻARAMI I INNYMI KLĘSKAMI

TREŚĆ ZESZYTU:

1.

USTAWA.

o ochronie przed pożarami i innymi klęskami.

(Dz. U. R. P. z dnia 18 maja 1934 r. Nr. 41, poz. 365)

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Ustawa niniejsza normuje organizację ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

Art. 2. (1) O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, ochrona ma być zorganizowana według gmin.

(2) Spełnianie zadań, związanych z ochroną przed pożarami i innymi kleskami, w granicach gmin powierza się przełożonym tych gmin, jako organom wykonawczym rządowych władz administracji ogólnej.

(3) Wszyscy w obrębie gminy przebywający obowiązani są współdziałać w wykonywaniu tej ochrony w zakresie, w ustawie niniejszej określonym.

Art. 3. Minister *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z właściwymi ministrami władny jest w drodze rozporządzeń wydawać szczegółowe przepisy o zapobieganiu powstawania oraz rozszerzania się pożarów i innych klęsk, o zaopatrzeniu osiedli i budowli w urządzenia oraz przyrządy ochronne i zapobiegawcze, tudzież ustalać postępowanie przy nadzorze nad wykonywaniem tych przepisów.

1. Kompetencje Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie wykonania ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami przejął Minister Administracji Publicznej, a w odniesieniu do obszaru Ziem Odzyskanych — Minister Ziem Odzyskanych.

2. P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1938 r. o zapobieganiu powstania i rozszerzania się pożarów w budynkach (Dz. U. R. P. Nr 87 poz. 590) poz. 6 nin. wydania, oraz rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 lipca 1939 r. o urządzeniach publicznych i prywatnych do zaopatrywania ludności w wodę i usuwania nieczystości oraz o specjalnych urządzeniach przeciwpożarowych (Dz. U. R. P Nr 75, poz. 506) — poz. 10 nin. wydawn.

Rozdział II.

O strażach pożarnych.

Art. 4. (1) W każdej gminie winna istnieć dostateczna ilość straży pożarnych, odpowiadających pod względem liczebności i zaopatrzenia potrzebom miejscowym.

(2) Straże pożarne mogą być:

1) ochotnicze,
2) przymusowe,
3) zawodowe,
4) prywatne.

Art. 5. (1) Gmina miejska, licząca ponad 40.000 mieszkańców, obowiązana jest utrzymywać własną zawodową straż pożarną.

(2) Wojewoda może zwalniać poszczególne gminy miejskie od obowiązku utrzymywania własnej zawodowej straży pożarnej, jeśli w gminie takiej istnieje lub powstanie ochotnicza straż pożarna, odpowiadająca potrzebom miejscowym (art. 4). W m. st. Warszawie uprawnienie to przysługuje Ministrowi *Spraw Wewnętrznych.*

Art. 6. (1) W gminach, liczących poniżej 40.000 mieszkańców, istnieją zasadniczo straże pożarne ochotnicze. Jeżeli środki na to pozwalają, gmina może utworzyć straż zawodową. W razie konieczności wojewoda zarządzi utworzenie przez gminę straży pożarnej zawodowej.

(2) W razie braku straży ochotniczej lub zawodowej, albo gdy straże takie są niewystarczające w stosunku do potrzeb miejscowych gmina obowiązana jest utworzyć przymusową straż pożarną.

(3) Przymusowa straż pożarna winna być utworzona w taki sposób, aby zdolna była do niezwłocznej akcji ratunkowej we wszystkich wypadkach, przewidzianych regulaminem (art. 30).

Art. 7. (1) Strażami pożarnymi prywatnymi w rozumieniu ustawy niniejszej są straże pożarne, do których utworzenia i utrzymywania obowiązane są przedsiębiorstwa i inne zakłady i instytucje, zatrudniające znaczniejszą ilość pracowników lub narażone ze względu na swój charakter na znaczne niebezpieczeństwo pożaru.

(2) Rozporządzenie wykonawcze ustala, jakiego rodzaju przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje i w jakim zakresie obowiązane są utworzyć i utrzymywać straże pożarne prywatne, określa przypadki i tryb zwalniania w całości lub części od tego obowiązku, jeśli w danej miejscowości istnieje dostatecznie silna straż pożarna, oraz ustala zasady organizacji, utrzymania i działalności straży pożarnych w przedsiębiorstwach, zakładach i instytucjach państwowych lub będących pod zarządem państwa. W odniesieniu do lotnisk użytku publicznego, przepisy te wydaje w drodze rozporządzeń Minister *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji i *Spraw Wojskowych.*

Kompetencje Ministra Spraw Wojskowych przejął Minister Obrony Narodowej.

Art. 8. (1) Zawodowe i przymusowe straże pożarne oraz okręgowe pogotowia pożarne (art. 9) są strażami pożarnymi miejscowymi w rozumieniu ustawy niniejszej.

(2) Władza, po wysłuchaniu opinii zainteresowanej gminy i wydziału powiatowego,

również nadać ochotniczym i prywatnym strażom pożarnym charakter miejscowej straży pożarnej, jeżeli straże te odpowiadają warunkom, wymaganym od takiej straży i mają spełniać jej obowiązki.

(3) W razie utworzenia związku straży pożarnych o charakterze wyższej użyteczności, na obszarze gmin mogą istnieć tylko takie straże ochotnicze, które należą do tego związku.

P. rozp. Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1933 r. o uznaniu stowarzyszenia „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" za stowarzyszenie wyższej użyteczności publicznej (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 779) — p. poz. 11 nin. wyd., oraz rozp. Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1933 r. o nadaniu statutu stowarzyszeniu „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" (Monitor Polski Nr 298, poz. 331) — p. poz. 12 nin. wyd.

Art. 9. (1) W celu zapewnienia pomocy tam, gdzie straże pożarne są nie wystarczające lub gdzie ich brak, gminy mogą się łączyć w celu utworzenia okręgowego pogotowia pożarnego.

(2) Okręgowe pogotowia pożarne mogą być zawodowe lub ochotnicze i mogą także składać się z części miejscowych straży pożarnych. Tam, gdzie warunki miejscowe nie stoją na przeszkodzie, władza może pozwolić, aby obowiązki okręgowego pogotowia pożarnego pełniła jedna z miejscowych straży pożarnych.

(3) Organizacja i zaopatrzenie techniczne okręgowego pogotowia pożarnego winny być dostosowane do jego zadania niesienia szybkiej pomocy i wspomagania straży pożarnych.

(4) Okręgowe pogotowia pożarne utrzymują gminy, na których terenie pogotowie ma swoją siedzibę.

(5) Utworzenie okręgowego pogotowia pożarnego wymaga zatwierdzenia władzy po wysłuchaniu opinii zainteresowanych gmin i wydziału powiatowego.

(6) Jeśli okręgowe pogotowie pożarne jest potrzebne, a gminy takiego pogotowia nie utworzą, wojewoda może zarządzić przymusowe jego utworzenie, określając obszar jego działania.

Art. 10. Rozporządzenie wykonawcze ustala:

(1) zasady, jakim winny odpowiadać rozmieszczenie w gminie i liczebność miejscowych straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych oraz straży pożarnych prywatnych, zależnie od ich zaopatrzenia, rodzaju poszczególnych miejscowości, liczby ich mieszkańców, sposobu zabudowania innych warunków miejscowych;

(2) zasady zaopatrzenia straży i pogotowi pożarnych w sprzęt ratunkowy, jego rodzaj i liczebność, jak również zasady ustalania norm, jakim ten sprzęt winien odpowiadać, sposób stwierdzania jego sprawności oraz zakres i sposób nadzoru i kontroli w celu zapewnienia należytego utrzymania, przechowywania i sprawności tego sprzętu;

(3) zakres i zasady podziału obowiązków straży pożarnych miejscowych i prywatnych oraz pogotowi pożarnych;

(4) warunki, jakim odpowiadać winny straże pożarne ochotnicze i prywatne, aby mógł im być nadany charakter straży miejscowych;

(1) sposób i warunki tworzenia straży pożarnych przymusowych (art. 6).

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1937 r. o rozmieszczeniu, liczebności i zaopatrzeniu miejscowych straży (pogotowi) pożarnych i uznaniu straży pożarnych za miejscowe (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 573) poz. 5 nin. wydawn.

Art. 11. (1) Ustrój i obszar działania poszczególnych straży i pogotowi pożarnych oraz ich szczególne prawa i obowiązki w zakresie współdziałania z organami samorządowymi i innymi strażami i pogotowiami pożarnymi określają ich statuty, a porządek i sposób ich służby wewnętrznej i zewnętrznej regulaminy. Statuty zawodowych straży pożarnych mogą przewidywać obowiązek ich członków pełnienia w nich służby przez określoną ilość lat.

(2) Regulaminy podlegają zatwierdzeniu przez władzę.

(3) Minister *Spraw Wewnętrznych* władny jest ustalać w drodze rozporządzenia statuty i regulaminy wzorowe, do których statuty i regulaminy poszczególnych straży i pogotowi pożarnych tak już istniejących jak i nowopowstających, winny być dostosowane, oraz termin tego dostosowania. W szczególności wzorowe statuty i regulaminy ustalą jednolite nazwy stopni służbowych członków straży pożarnych i przywiązane do stopni funkcje.

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1935 r. o statucie wzorowym ochotniczych straży pożarnych (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 35) — poz. 2 nin. wydawn., oraz rozp. II Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lipca 1939 r. o statucie wzorowym ochotniczych straży pożarnych (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 450) — pominięte w niniejszym wydawnictwie ze względu na brak praktycznego zastosowania.

Art. 12. (1) Naczelnikami straży i pogotowi pożarnych, ich zastępcami oraz samoistnymi kierownikami poszczególnych jednostek straży pożarnych (pogotowi, drużyn, oddziałów specjalnych), osobami pełniącymi funkcje instrukcyjne i inspekcyjne, mogą być tylko osoby, które:

1) są obywatelami polskimi;
2) posiadają nienaganną przeszłość;
3) posiadają odpowiednie przygotowanie fachowe, przewidziane rozporządzeniem Ministra *Spraw Wewnętrznych.*

(2) Na stanowiska, o których mowa w ust. (1), należy powoływać osoby, które odbyły czynną służbę wojskową. Pierwszeństwo przy obsadzie tych stanowisk posiadają osoby, które odbyły wojskową służbę nadterminową lub zawodową.

(3) Osoby, karane za zbrodnie przeciw Państwu, nie mogą być członkami straży pożarnych (pogotowi).

(4) Stowarzyszenia i związki członków straży pożarnych podlegają przepisom prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U.R.P. Nr 94, poz. 808). Postanowienie powyższe nie wyklucza należenia członków straży pożarnych, jako pracowników samorządowych lub prywatnych, do ogólnych związków zawodowych takich pracowników.

Art. 13. (1) Wybór lub mianowanie naczelnika straży i pogotowi pożarnych oraz ich zastępców wymaga zatwierdzenia władzy.

(2) Wojewoda ma prawo zawiesić w czynnościach naczelnika, zastępcę naczelnika oraz samoistnego kierownika poszczególnych jednostek straży i pogotowi pożarnych, jeśli osoby te nie wykonywują należycie swych obowiązków lub wykraczają przeciw innym postanowieniom statutowym. Jednocześnie Wojewoda wyznacza odpowiednią osobę na miejsce zawieszonego, do czasu przywrócenia go do pełnienia czynności albo wyboru lub mianowania nowego naczelnika, zastępcy, względnie kierownika zgodnie z postanowieniami statutu (art. 11).

(3) W strażach pożarnych prywatnych na miejsce osoby zawieszonej w urzędowaniu w myśl ust. (2) wojewoda wyznacza osobę z pośród personelu przedsiębiorstwa, zakładu lub instytucji.

Art. 14. Członkowie straży i pogotowi pożarnych ochotniczych i przymusowych pełnią swą służbę bezpłatnie.

Art. 15. (1) Wzory umundurowania i odznak członków straży pożarnych (pogotowi) ustala Minister *Spraw Wewnętrznych* w drodze rozporządzenia jednolicie dla poszczególnych rodzajów straży i pogotowi, może jednak zezwolić na używanie odrębnych odznak dla poszczególnych straży lub pogotowi, jeśli warunki miejscowe lub tradycja zmiany takie uzasadniają. Rozporządzenie to ustala również, które części umundurowania należą do sprzętu technicznego i winny być dostarczane członkom straży lub pogotowi pożarnych bezpłatnie przez gminę, albo przez obowiązane do utrzymywania straży przedsiębiorstwa, zakłady lub instytucje (art 7).

(2) Członkowie straży pożarnych (pogotowi) obowiązani są nosić umundurowanie (odznaki) w czasie pełnienia służby. Noszenie umundurowania i odznak poza służbą regulują statuty straży pożarnych (pogotowi) (art. 11).

(3) Wzory umundurowania i odznak dla straży pożarnych przedsiębiorstw państwowych ustala właściwy minister w porozumieniu z Ministrem *Spraw Wewnętrznych*.

(4) Używanie przez osoby do tego nieuprawnione umundurowania i odznak, ustalonych w trybie, przewidzianym w ust. (1) i (3), lub zbliżonych do nich, jest wzbronione

Art. 16. (1) Celem odznaczenia członków straży pożarnych za wyjątkowe zasługi w dziedzinie pożarnictwa oraz za czyny, spełnione w wyjątkowo trudnych warunkach z narażeniem życia lub zdrowia w obronie życia i mienia przy akcji ratunkowej, ustanawia się specjalną odznakę państwową.

(2) Odznakę nadaje Minister *Spraw Wewnętrznych*.

(3) Wzór i statut odznaki ustala rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 17. (1) Sprzęt techniczny zawodowych i przymusowych straży pożarnych stanowi własność gminy.

(2) Sprzęt techniczny ochotniczych straży pożarnych stanowi własność gminy, o ile nabyty został w całości lub przeważnie z subwencji Skarbu Państwa, samorządów lub instytucyj publicznych.

(3) Sprzęt techniczny okręgowych pogotowi pożarnych stanowi własność powiatowych związków samorządowych.

(4) Rozporządzenie wykonawcze określa sposób ustalenia tytułu własności sprzętu technicznego oraz sposób podziału między gminy lub związki samorządowe, o ile straże lub pogotowia pożarne pełnią służbę na obszarze, obejmującym więcej niż jedną gminę lub jeden powiatowy związek samorządowy.

(5) Sprzęt techniczny może być używany do celów innych, niż w ustawie niniejszej określonych, tylko za zgodą władzy lub na jej polecenie, a w nagłych wypadkach za zgodą lub na polecenie przełożonego gminy.

Art. 18. (1) Dyscyplinę i rozkazodawstwo straży pożarnych (pogotowi) według zasad przyjętych w wojsku, organizację i sposób pełnienia służby oraz zasady i programy wyszkolenia członków straży pożarnych, a w szczególności osób, o których mowa w art. 12, ustala rozporządzenie Ministra *Spraw Wewnętrznych*.

(2) Rozporządzenie to ustala również jednolite, obowiązujące dla wszystkich straży (pogotowi) słownictwo rozkazodawstwa, rozkazodawstwo za pomocą sygnałów oraz inną sygnalizację dźwiękową i wzrokową, jak również ustala, które sygnały dźwiękowe i wzrokowe nie mogą być używane przez inne organizacje lub osoby.

Art. 19. (1) Straże pożarne obowiązane są niezwłocznie udzielać pomocy i ratunku na obszarze ich działania w razie pożaru lub innych klęsk, jak również w akcji obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w innych zas przypadkach na polecenie władzy lub gdy potrzebna jest zorganizowana pomoc przy użyciu sprzętu ratowniczego, a na miejscu brak jest odpowiedniej organizacji, przeznaczonej do takich celów.

(2) Udzielanie pomocy przez straż pożarną poza obszarem jej działania następuje zgodnie z regulaminem, przewidzianym w art. 30 ust. (2), albo na polecenie władzy.

(3) Okręgowe pogotowia pożarne w przypadkach, o których mowa w ust. (1), obowiązane są udzielać pomocy na całym obszarze ich działania, a poza tym obszarem — na podstawie porozumienia między związkami gmin lub na zarządzenie władzy.

(4) Straże pożarne (pogotowia) mogą udzielać pomocy w innych przypadkach, niż przewidziane w artykule niniejszym, tylko za zgodą władzy.

Art. 20. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów, wydane w porozumieniu z Ministrami Komunikacji i *Spraw Wewnętrznych*, ustala tryb postępowania przy zawiadamianiu i wzywaniu straży pożarnych (pogotowi) w wypadkach pożaru lub klęsk w drodze telegraficznej, telefonicznej lub radiowej z tym, że zawiadomienia takie i wezwania wolne będą od wszelkich opłat oraz będą miały pierwszeństwo przed innymi przesyłkami tego rodzaju, z wyjątkiem przesyłek koniecznych dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego lub lotniczego.

P. rozp. Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26 lutego 1937 r. o trybie postępowania przy zawiadamianiu w drodze telegraficznej lub telefonicznej o wypadkach klęsk żywiołowych, napadów rabunkowych i katastrof (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 115) — poz. 4 nin. wydawn.

Art. 21. (1) Straże pożarne (pogotowia), jadące w celu prowadzenia akcji ratunkowej, mają prawo korzystać ze wszystkich dróg i gruntów prywatnych dla przejazdu, postoju i prowadzenia akcji ratunkowej.

(2) Kierowcy pojazdów straży pożarnych, jadących w celu prowadzenia akcji ratunkowej, nie są obowiązani stosować się do przepisów o największej dopuszczalnej szybkości, o ruchu pojazdów na skrzyżowaniu dróg i ulic oraz o wymijaniu i wyprzedzaniu pojazdów, a znajdujący się na drodze obowiązani są zawczasu usuwać się z drogi lub zatrzymywać się i pozostawiać miejsce dla swobodnego przejazdu pojazdów straży.

(3) Na sygnał straży pożarnej, jadącej w celu prowadzenia akcji ratunkowej, winny być niezwłocznie otwierane wszelkie zapory i rogatki. Otwieranie zapór kolejowych regulują przepisy kolejowe.

Art. 22. (1) Straże pożarne (pogotowia) przy przejazdach w celu niesienia akcji ratunkowej i z powrotem mają prawo korzystać dla przewozu członków straży i sprzętu technicznego z wszelkich środków przewozowych zarówno osobowych, jak i towarowych, służących do ut zymywania komunikacji publicznej. Korzystanie z kolejowych środków przewozowych regulują przepisy kolejowe.

(2) Miejscowe straże pożarne w razie, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem, mają prawo zajmować konieczne środki przewozowe, tak publiczne jak i prywatne dla przewozu swych członków i sprzętu technicznego.

(3) Postanowienia artykułu niniejszego nie dotyczą statków powietrznych.

Art. 23. Członkowie straży pożarnych miejscowych oraz fachowych organów inspekcyjnych i instrukcyjnych w czasie pełnienia służby korzystają z ochrony prawa narówni z urzędnikami w rozumieniu ustaw karnych.

Art. 24. (1) Techniczne kierownictwo akcją ratunkową w jej całokształcie przy pożarach i innych klęskach należy do naczelnika tej straży pożarnej (pogotowia) która pierwsza przybyła na miejsce. Jeśli jednak na miejsce przybędzie straż pożarna zawodowa, naczelnik tej straży obejmuje techniczne kierownictwo akcją ratunkową.

(2) Utrzymanie porządku i zabezpieczenie życia i mienia mieszkańców w miejscowości, nawiedzonej przez pożar lub inną klęskę, należy do państwowych organów bezpieczeństwa publicznego, a w razie ich nieobecności na miejscu — do przełożonego gminy.

(3) Rządowa władza administracji ogólnej może bądź osobiście, bądź przez swego delegata objąć ogólne kierownictwo akcją ratunkową; w takim razie podlegają jej wszyscy naczelnicy straży pożarnych, organa bezpieczeństwa publicznego i przełożeni gmin w miejscowości lub w miejscowościach objętych akcją ratunkową.

(4) Każdy jest obowiązany podporządkować się zarządzeniom, wydawanym w związku z akcją ratunkową.

Rozdział III.

O obowiązkach gmin i mieszkańców.

Art. 25. Gminy są obowiązane w ramach budżetu:

1) zaopatrywać straże pożarne miejscowe w odpowiedni sprzęt techniczny ratunkowy oraz w środki konieczne do użycia tego sprzętu do okcji ratowniczej;

2) dostarczać pomieszczeń potrzebnych dla pogotowia i stałych dyżurów straży, dla celów jej wyszkolenia oraz dla przechowywania sprzętu technicznego straży;

3) urządzić i utrzymywać urządzenia sygnalizacyjne i alarmowe;

4) zapewnić dostarczanie dla akcji ratunkowej dostatecznej ilości wody;

5) popierać akcję społeczną w celu tworzenia i utrzymywania ochotniczych straży pożarnych.

Art. 26. (1) Każda osoba, w gminie przebywająca, jest obowiązana:

1) zezwolić na użycie będących jej własnością lub w jej władaniu środków, mogących służyć do alarmu i sygnalizacji dla zaalarmowania o pożarze lub zagrażającym bezpośrednio jego wybuchu albo o innej klęsce, środków przewozowych wszelkiego rodzaju, potrzebnych dla przewozu straży pożarnych, ich sprzętu technicznego i innych przedmiotów koniecznych dla akcji ratun-

kowej na miejsce pożaru lub innej klęski i zpowrotem — oraz urządzeń i przedmiotów potrzebnych dla ochrony przeciwpożarowej lub akcji ratunkowej;

2) zezwolić na umieszczanie na należących do niej lub będących w jej władaniu nieruchomościach urządzeń i przyrządów ochronnych i zapobiegawczych, o ile rozporządzenia, o których mowa w art. 3, ustanowią umieszczanie tego rodzaju urządzeń i przyrządów.

(2) Umieszczanie urządzeń i przyrządów ochronnych na nieruchomościach, przeznaczonych dla celów ruchu kolejowego lub żeglugi powietrznej, jak również używanie urządzeń sygnalizacyjnych i alarmowych, służących do zabezpieczenia ruchu kolejowego i żeglugi powietrznej, może się odbywać jedynie z zachowaniem przepisów o bezpieczeństwie i porządku ruchu kolejowego lub ruchu lotniczego.

(3) Właściciele budynków obowiązani są posiadać, przechowywać w tych budynkach i utrzymywać w stanie zdatnym do natychmiastowego użytku narzędzia, potrzebne przy prowadzeniu akcji ratunkowej. Szczegółowy zakres tego obowiązku ustali rozporządzenie wykonawcze.

Art. 27. Każdy jest obowiązany zaalarmować najbliższą straż pożarną lub jednostkę państwowych organów bezpieczeństwa w razie zauważenia pożaru albo innej klęski lub groźby ich powstania.

Art. 28. (1) Każda osoba, w gminie przebywająca, obowiązana jest do udzielania pomocy i do współdziałania przy akcji ratowniczej i zapobiegawczej w wypadkach pożarów lub innych klęsk.

(2) Pomoc i współdziałanie, o których mowa w ust. (1), polega na:

1) udzielaniu bezpośredniej pomocy przy tłumieniu pożarów i zwalczaniu innych klęsk;

2) udzielaniu pierwszej pomocy i opieki w razie nieszczęśliwych wypadków z ludźmi;

3) udzielaniu pomocy przy ochronie i zabezpieczeniu mienia;

4) pełnieniu wart dziennych i nocnych dla ochrony przed powstaniem pożaru lub innej klęski;

5) pełnieniu obowiązków w strażach pożarnych przymusowych.

(3) Rozporządzenie wykonawcze ustala szczegółowy zakres obowiązków, o których mowa w artykule niniejszym, oraz sposób ich wykonania.

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1939 r. o obowiązkach ludności w wypadkach pożarów lub innych klęsk (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 242) poz. 8 nin. wydawn.

Art. 29. (1) Od obowiązków, wymienionych w art. 28, wolni są:

1) niezdolni do pracy wskutek choroby lub ułomności fizycznych;

2) kobiety ciężarne i karmiące oraz matki dzieci do lat 6;

3) cudzoziemcy, korzystający z prawa zakrajowości;

4) nieletni do lat 14;

5) osoby obojga płci, mające powyżej lat 60.

(2) Rada Ministrów jest władna w drodze rozporządzenia zwalniać od obowiązków, określonych w art. 28, także inne kategorie osób oprócz wymienionych w ust. (1) artykułu niniejszego oraz ustalać, kiedy i na jakich warunkach wykonanie tych obowiązków będzie mogło być zamienione na świadczenia w naturze lub pełnione zastępczo przez inne osoby.

P. rozp. Rady Ministrów z dnia 24 marca 1939 r. o zwalnianiu od niektórych obowiązków, wynikających z ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 206) — poz. 7 nin. wydawn.

Art. 30. (1) Przełożony gminy, po zasięgnięciu opinii fachowej naczelnika miejscowej straży pożarnej (naczelników miejscowych straży pożarnych) oraz po wysłuchaniu kolegium zarządu gminy, obowiązany jest sporządzić regulamin zapobiegania i tłumienia pożarów i innych klęsk na obszarze gminy.

(2) W celu współdziałania poszczególnych gmin przy zapobieganiu i tłumieniu pożarów i innych klęsk wydziały powiatowe, po zasięgnięciu opinii fachowej powiatowego instruktora straży pożarnych, obowiązane są sporządzić regulamin takiego współdziałania dla całego powiatu.

(3) Regulaminy, o których mowa w ust. (1) i (2), wymagają zatwierdzenia władzy.

(4) Wszystkie osoby, w gminie zamieszkałe lub czasowo tam przebywające, obowiązane są stosować się do obowiązków, określonych w regulaminie.

Rozdział IV.

Wynagrodzenia i odszkodowania.

Art. 31. (1) O ile ratowane mienie było ubezpieczone od ognia, niezbędne i udowodnione koszty ratowania, poniesione przez ubezpieczającego, zwraca zakład, w którym ratowane mienie było ubezpieczone. Koszty te łącznie z sumą odszkodowania nie mogą przekraczać sumy ubezpieczenia. Jeżeli jednak koszty ratowania poniesiono wskutek wskazówek, udzielonych przez organ zakładu ubezpieczeń, to zakład ten zwraca je nawet wtedy, gdy wraz z odszkodowaniem przekraczają sumę ubezpieczenia. Gdy poniesiono łącznie koszty dla ratowania mienia, ubezpieczonego w danym zakładzie, oraz innego mienia, wówczas zakład ten zwraca koszty w stosunku wartości ubezpieczonego w zakładzie mienia do ogólnej wartości ratowanego mienia.

(2) Roszczeń z tytułu zwrotu kosztów ratowania, opartych na postanowieniach ust. (1), dochodzi się łącznie z odszkodowaniem i w trybie przewidzianym dla dochodzenia odszkodowania

Art. 32. (1) Za zużycie, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę używanych lub dostarczonych na podstawie ustawy niniejszej (art. 22 i 26) środków przewozowych, inwentarza pociągowego i narzędzi, potrzebnych przy akcji ratunkowej, o ile zużycie to, zniszczenie, uszkodzenie lub utrata nie nastąpiły z winy właścicieli tych przedmiotów, wypłaca się odszkodowanie.

(2) Odszkodowanie wypłaca się również za zużyte, uszkodzone lub zniszczone inne mienie w związku z wykonywaniem świadczeń lub wykonywaniem zarządzeń przy akcji ratunkowej, jeśli zużycie to, uszkodzenie lub zniszczenie nie nastąpiło w związku z akcją ochrony tego mienia przed pożarem lub inną klęską.

(3) Postanowienia ust. (1) nie dotyczą narzędzi, o których mowa w art. 26 ust. (3).

(4) Za rzeczywiście poniesione szkody lub uszczuplenie wartości niaruchomości w związku z umieszczeniem na niej urządzeń i przyrządów, o których mowa w art. 26 ust. (1) pkt. 2), wypłaca się odszkodowanie, o ile umieszczenie tych urządzeń i przyrządów nie nastąpiło wyłącznie w interesie zabezpieczenia tej nieruchomości przed pożarem lub inną klęską.

(5) Odszkodowania, o których mowa w ust. (1), (2) i (4), pokrywają zakłady ubezpieczeń, w których ratowane mienie było ubezpieczone, z sum, o których mowa w art. 39, a jeśli mienie nie było ubezpieczone, odszkodowania te pokrywa gmina.

(6) Normy odszkodowań, w zależności od rodzaju świadczeń, ustala rozporządzenie wykonawcze.

Art. 33. Rada Ministrów na wniosek Ministrów *Spraw Wewnętrznych* i Skarbu władna jest w drodze rozporządzenia włożyć na gminy, przedsiębiorstwa i inne zakłady i instytucje, wymienione w art. 7, obowiązek ubezpieczenia członków straży pożarnych od nieszczęśliwych wypadków, związanch z pełnionymi przez nich czynnościami służbowymi.

Art. 34. (1) Do orzekania o odszkodowaniach, o których mowa w art. 32, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, przyczym roszczenia winny być zgłoszone w terminie prekluzyjnym trzydziestu dni.

(2) Od orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej co do odszkodowania nie ma środka prawnego w administracyjnym toku instancji.

(3) Jeżeli strona niezadowolona jest z orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej w sprawie odszkodowania, może w ciągu trzydziestu dni od daty doręczenia orzeczenia żądać ustalenia odszkodowania przez właściwy sąd. Prawo to nie przysługuje stronie, która przyjęła orzeczenie władzy bez zastrzeżenia dochodzenia pretensji, lub która odszkodowanie wypłaciła.

Rozdział V.

Koszty i opłaty.

Art. 35. (1) Gminy ponoszą koszty:

1) utrzymania zawodowych i przymusowych straży pożarnych, odpowiedniego subwencjonowania straży ochotniczych o charakterze miejscowych straży pożarnych, oraz szkolenia tych straży;

2) wynikające z wykonania obowiązków, o których mowa w art. 25;

3) udziału w kosztach utrzymania okręgowych pogotowi pożarnych ;

4) odszkodowań w związku ze świadczeniami rzeczowymi, wynikającymi z ustawy niniejszej;

5) wykonania innych czynności, związanych z wykonaniem ustawy niniejszej, o ile ustawa ta nie stanowi inaczej.

(2) Powiatowe związki samorządowe ponoszą koszty utrzymania organów fachowych, których zadaniem jest czuwanie nad wyszkoleniem, organizacją i sprawnością straży miejscowych i pogotowi pożarnych w powiecie.

Art. 36. Wydatki na cele, wymienione w art. 35, powinny być umieszczone w preliminarzu budżetowym gminy i pokryte ze zwyczajnych dochodów gminy.

Art. 37. Rozporządzenie Ministrów *Spraw Wewnętrznych* i Skarbu ustali normy opłat od przedsiębiorstw, zakładów i instytucji, o których mowa w art. 7, na rzecz gminy w razie, gdy przedsiębiorstwa te, zakłady i instytucje zostaną w całości lub częściowo zwolnione od obowiązku utrzymywania własnych straży pożarnych, oraz tryb postępowania i sposób pobierania i zarachowywania tych opłat.

Art. 38. (1) Gminy mogą żądać zwrotów kosztów pomocy, udzielonej przez miejscową straż pożarną w przypadkach, gdy:

1) pomoc udzielona była poza obszarem gminy, o ile umowy między gminami lub plan współdziałania nie przewidują inaczej,

2) pomoc udzielana była przedsiębiorstwu, zakładowi lub instytucji, o których mowa w art. 7, z tego powodu, że własna straż przedsiębiorstwa, zakładu lub instytucji nie została utworzona wbrew przepisom niniejszej ustawy, lub jeśli opłaty, wymienione w art. 37, nie zostały uiszczone,

3) pomoc udzielona była w zakresie, nie stanowiącym ustawowego obowiązku straży (art. 19).

(2) Koszty, oznaczone w ust. (1) pkt. 1) ponosi gmina, na której obszarze pomoc była świadczona, oznaczone w pkt. 2) — odnośne przedsiębiorstwo, zakład lub instytucja, oznaczone zaś w pkt. 3) — osoby, które pomocy potrzebowały.

(3) Osoby, które spowodowały interwencję straży pożarnej bądź świadomie bezpodstawną, bądź wskutek działania, stanowiącego przestępstwo w myśl ustaw karnych, ponoszą całkowite koszty tej interwencji.

(4) Do orzekania o kosztach, o których mowa w artykule niniejszym, powołana jest władza nadzorcza.

Art. 39. (1) Prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń oraz prywatne towarzystwa ubezpieczenia od ognia obowiązane są przeznaczać na koszty akcji przeciwpożarowej sumy, których wysokość ustala na każdy rok rozporządzenie Ministrów *Spraw Wewnętrznych* i Skarbu procentowo od sumy składek brutto, zebranych przez te instytucje w roku poprzednim z tytułu ubezpieczenia od ognia nieruchomości i ruchomości.

(2) Wymiar sum, o których mowa w ust. (1), nie może przekraczać 7% wymienionych tam składek brutto, zebranych przez prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń w dziale przymusowym, oraz 3% od składek brutto, zebranych przez prywatne towarzystwa ubezpieczeń i przez zakłady prawno-publiczne w dziale dobrowolnym.

(3) Od sum, przypadających do zapłaty stosownie do postanowień artykułu niniejszego, potrąca się dla każdego zakładu ubezpieczeń sumy wypłacone przez ten zakład na podstawie art. 32 w roku, poprzedzającym wymiar tych sum.

(4) Sumy, w artykule tym wymienione, obciążają instytucje ubezpieczeń i nie mogą być przerzucane na ubezpieczonych.

Art. 40. Za koszty, o których mowa w art. 39, uznaje się:

1) przede wszystkim subwencje dla gmin w zależności od potrzeb danej gminy, jej możliwości finansowych oraz zainteresowania, wykazanego wysokością sum preliminowanych na cele pożarnictwa z dochodów własnych gminy;

2) subwencje dla straży pożarnych i pogotowi pożarnych oraz dla gmin w związku z ich działalnością przeciwpożarową, przeciwlotniczą przeciwgazową lub instytucjami i urządzeniami, przekraczającymi miejscowe potrzeby gmin, lub w celu przysposobienia ich do takiej działalności;

3) subwencje dla powiatowych związków samorządowych,

4) wydatki na powiatowe, wojewódzkie i centralną organizację straży pożarnych oraz komisję doradczą,

5) wydatki na szkolenie organów służby bezpieczeństwa i samorządu terytorialnego oraz instruktorów w sprawach ochrony przeciwpożarowej i akcji ratunkowej,

6) nagrody za wykrycie podpalaczy,

2) inne wydatki, przewidziane w planie finansowym (art. 41).

Art. 41. (1) Środki finansowe, o których mowa w art. 39, wydatkowane będą według planu finansowego, ustalanego na każdy rok przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Rozporządzenie Ministra *Spraw Wewnętrznych*, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, ustala tryb postępowania oraz sposób dysponowania i przekazywania środków, o których mowa w art. 39, jak również zakres i sposób kontroli właściwego zużycia tych środków. Rozporządzenie to może poruczyć publicznym zakładom ubezpieczeń zawiadywanie częścią lub całością sum, wymienionych w art. 39.

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1939 r. o zawiadywaniu sumami na koszty akcji przeciwpożarowej, sposobie ich pobierania oraz dysponowania nimi i kontroli ich zużycia (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 243) — poz. 9 nin. wydawn.

Art. 42. Ze stałych subwencyj i pomocy, udzielanych przez władze i gminy, korzystać mogą tylko straże pożarne, mające charakter miejscowych straży pożarnych, związki takich straży oraz okręgowe pogotowia pożarne.

(2) Innym strażom pożarnym może być przyznana subwencja lub pomoc tylko w szczególnych przypadkach przez władze lub przez gminę za zgodą tej władzy.

(3) Postanowienia niniejszego artykułu nie ograniczają prawa przyznawania subwencyj i pomocy strażom pożarnym, należącym do związku straży pożarnych, uznanego za stowarzyszenie wyższej użyteczności.

Rozdział VI.

O nadzorze.

Art. 43. (1) Bezpośredni nadzór nad czynnościami przełożonych gmin sprawują władze wskazane w art. 68 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

(2) Bezpośrednią kontrolę nad działalnością miejscowych straży i okręgowych pogotowi pożarnych sprawują przełożeni gmin, na terenie których straże lub pogotowia mają siedzibę.

(3) Naczelny nadzór w zakresie, przytoczonym w ust. (1) i (2), sprawuje Minister *Spraw Wewnętrznych*.

(4) Wszędzie, gdzie w ustawie niniejszej jest mowa o władzy bez bliższego określenia, należy rozumieć władze, wymienione w ust. (1) artykułu niniejszego.

Art. 44. (1) Nadzór fachowy i organizacyjny nad strażami pożarnymi sprawują władze, o których mowa w art. 43, przy czym władze te mogą nadzór ten wykonywać przy pomocy organów fachowych.

(2) Organami tymi mogą być fachowe organa inspekcyjne i instrukcyjne zawodowych straży pożarnych, związków straży pożarnych ochotniczych, o ile związkom tym zostanie przyznany

charakter wyższej użyteczności, i powiatowych związków samorządowych.

Art. 45. (1) Nadzór nad zakładami ubezpieczeń od ognia w zakresie, wynikającym z ustawy niniejszej, wykonywa Minister *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Nadzór nad zapobiegawczą polityką pożarniczą zakładów ubezpieczeń wykonywa Minister *Spraw Wewnętrznych.*

Rozdział VII.

Komisja doradcza.

Art. 46. (1) Tworzy się przy Ministrze *Spraw Wewnętrznych* stałą Komisję doradczą do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

(2) Do zadań komisji doradczej należy:

1) opiniowanie planu finansowego, o którym mowa w art. 41 ust. (1);

2) opiniowanie projektów przepisów wykonawczych do ustawy niniejszej, udzielonych komisji przez Ministra *Spraw Wewnętrznych;*

3) opiniowanie w sprawach sprzętu technicznego, zasad szkolenia członków staży pożarnych oraz w innych sprawach, udzielonych w tym celu komisji przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* z dziedziny ochrony przed pożarami, obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej oraz ochrony przed innymi klęskami.

(3) Skład i regulamin komisji określa rozporządzenie Ministra *Spraw Wewnętrznych*, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami. Rozporządzenie to zapewni udział w komisji zakładom ubezpieczeń, powołanym do świadczeń w myśl art. 39.

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 maja 1935 r. o składzie i regulaminie stałej Komisji Doradczej do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 262) — poz. 3 nin. wydawn.

Rozdział VIII.

Postanowienia karne.

Art. 47. (1) Kto:

1) w razie pożaru lub innej klęski żywiołowej nie stosuje się do obowiązków, określonych w art. 26, 27 i 28, względnie w wydanych na ich podstawie rozporządzeniach, o ile nie jest od nich zwolniony,

2) wzbrania się pełnić wyznaczonej mu warty nocnej lub dziennej (art. 28 ust. (2) pkt. 4),

3) wprowadza w błąd straż (pogotowie) złośliwymi alarmami albo nieprawnie używa sygnałów, zastrzeżonych strażom pożarnym (pogotowiom),

4) jako członek straży pożarnej (pogotowia) nie wypełnia, wynikających z tego tytułu obowiązków,

5) odmawia wykonania zarządzeń, wydanych w czasie akcji ratunkowej (art. 24),

6) utrudnia lub uniemożliwia wykonanie zadań straży pożarnych —

ulegnie w drodze administracyjnej karze grzywny do 1.000 zł. lub karze aresztu do miesiąca, albo obu karom łącznie.

(2) Kto wykracza przeciwko innym postanowieniom ustawy niniejszej lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, — ulegnie w drodze administracyjnej karze grzywny do 500 zł., lub karze aresztu do dni czternastu, lub obu karom łącznie, o ile za czyn nie grozi kara surowsza.

Na mocy dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych oraz nawiązek (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 312) górna granica grzywien, przewidzianych w art. 47 ustawy ulega dziesięciokrotnemu podwyższeniu.

Art. 48. Grzywny z kar, wymierzonych na podstawie niniejszej ustawy, wpływają do kasy gminnej, na cele, o których mowa w art. 35.

Rozdział IX.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 49. Sprzęt techniczny ochotniczych straży pożarnych, stanowiących ich własność w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostaje własnością tych straży i art. 17 ust. (2) do sprzętu tego nie ma zastosowania.

Art. 50. (1) Postanowienia ustawy niniejszej nie mają zastosowania do straży pożarnych lub pogotowi pożarnych, składających się z żołnierzy, pełniących czynną służbę wojskową, lub przeznaczonych do ochrony objektów, pozostających pod zarządem wojska.

(2) Organizację takich straży lub pogotowi, ich zakres działania, sposób wykonywania czynności, wyekwipowanie w sprzęt techniczny oraz nadzór określają szczególne zarządzenia Ministra *Spraw Wojskowych.*

(3) Współdziałanie tych straży i pogotowi z innymi strażami i pogotowiami pożarnymi ustala rozporządzenie Ministrów *Spraw Wojskowych* i *Spraw Wewnętrznych*, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 51. Organizacja straży pożarnych, zgodnie z przepisami ustawy niniejszej, następować będzie stopniowo, w terminach, jakie określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 52. Wykonanie niniejszej ustawy i wydanie w tym celu potrzebnych rozporządzeń wykonawczych porucza się Ministrowi *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 53. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 6 miesięcy po jej ogłoszeniu, o ile poszczególne jej postanowienia nie przewidują terminów innych.

(2) Jednocześnie tracą moc wszystkie przepisy dotchczasowe w sprawach, unormowanych ustawą niniejszą.

2

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 14 stycznia 1935 r.

o statucie wzorowym ochotniczych straży pożarnych.

(Dz. U. R. P. z dnia 8 lutego 1935 r. Nr 7, poz. 35).

Na podstawie art. 11 ust. (3) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 365) i art. 45 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808) postanawiam co następuje:

§ 1. Ustalam załączony do rozporządzenia niniejszego statut, jako statut wzorowy ochotniczych straży pożarnych, obowiązujący wszystkie ochotnicze straże pożarne, tworzone jako stowarzyszenia.

W dzienniku Ustaw Nr 66 z 1939 r. pod poz. 450 zostało ogłoszone rozp. II Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lipca 1939 r. o statucie wzorowym ochotniczych straży pożarnych. Rozporządzenie to, dotyczące stow. ochr. straży pożarnych, tworzonych w miastach o ludności ponad 500.000 mieszkańców, pominięto ze względu na brak praktycznego zastosowania.

§ 2. Wszystkie, istniejące ochotnicze straże pożarne, utworzone jako stowarzyszenia, obowiązane są najpóźniej do dnia 1 czerwca 1935 roku dostosować swe statuty do wymienionego w § 1 statutu wzorowego i przedstawić je właściwym władzom administracji ogólnej do zarejestrowania.

§ 3. Do rejestracji, o której mowa w § 2, stosuje się postanowienia rozporządzenia Ministra *Spraw Wewnętrznych* z dnia 10 grudnia 1932 r. o rejestracji stowarzyszeń (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 963) z tą zmianą, że ogłoszenia o rejestracji mają być dokonywane według wzoru, dołączonego jako załącznik do rozporządzenia niniejszego, i że opłata za ogłoszenie o rejestracji wynosić będzie 1 (jeden) zł od każdego stowarzyszenia.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do § 1 rozp. Min. Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1935 r. (poz. 35).

STATUT STOWARZYSZENIA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

w . . . .

Część I. Charakter stowarzyszenia oraz jego nazwa, zadania i środki działania.

§ 1. Stowarzyszenie Ochotniczej Straży Pożarnej w . . . . jest stowarzyszeniem zarejestrowanym, działającym na mocy obowiązujących przepisów prawnych oraz postanowień statutu niniejszego.

Wyraz „stowarzyszenie", użyty w dalszych postanowieniach statutu niniejszego, oznacza Stowarzyszenie Ochotniczej Straży Pożarnej w . . . .

Stowarzyszenie posiada osobowość prawną, może zawierać umowy, zaciągać zobowiązania oraz nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy, z zachowaniem obowiązujących przepisów prawnych oraz postanowień statutu niniejszego.

Siedzibą Stowarzyszenia jest . . . . . .

Obszarem działania Stowarzyszenia jest . . . . oraz okolica w promieniu 5 klm.

§ 2. Stowarzyszenie jest członkiem Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, którego członkostwo nabywa przez przyjęcie statutu niniejszego oraz zarejestrowanie się we właściwym okręgu wojewódzkim tego Związku.

Postanowienia statutu Związku Straży Pożarnych R. P. oraz zarządzenia jego władz i organów — są dla Stowarzyszenia obowiązujące.

Wyraz „Związek" w dalszych postanowieniach statutu niniejszego oznacza Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Zadaniem Stowarzyszenia jest:

a) udzielenie pomocy i ratunku w razie pożaru lub innych klęsk, jak również w akcji obrony biernej przeciwlotniczej i przeciwgazowej oraz w innych przypadkach przewidzianych ustawą;

b) przeciwdziałanie powstawaniu pożarów, oraz współdziałanie w tej mierze z władzami administracji rządowej i samorządowej w zakresie, ustalonym przez ustawy i rozporządzenia;

c) współdziałanie z władzami i organami Związku w zakresie spełniania jego zadań i obowiązków;

d) uświadamianie miejscowego i okolicznego społeczeństwa o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami i innymi klęskami;

e) wykonywanie wszystkich innych zadań i obowiązków, wynikających z niniejszego statutu oraz z obowiązujących ustaw i rozporządzeń, wydanych w zakresie ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

§ 4. Zadania powyższe Stowarzyszenie spełnia przez:

a) organizowanie ze swych członków i utrzymywanie Ochotniczej Straży Pożarnej oraz innych oddziałów i drużyn specjalnych, przeznaczonych do wykonywania ochrony przeciwpożarowej, jak również pełnienia służby przeciwlotniczo-gazowej biernej i samarytańsko-pożarniczej;

b) utrzymywanie w miarę potrzeby stałego pogotowia przy Straży;

c) prowadzenie kursów i ćwiczeń fachowych w zakresie zadań Stowarzyszenia, przede

wszystkim w zakresie, wymienionym w paragrafie niniejszym, a w szczególności w punkcie a);

d) uczestniczenie przez swych delegatów w gminnych komisjach przeciwpożarowych oraz udzielanie władzom administracyjnym opinii fachowych przy wykonywaniu nadzoru nad zabezpieczeniem przeciwpożarowym;

e) organizowanie i utrzymywanie dla swych członków sekcyj i kursów sportowych, świetlic, bibliotek, kas samopomocy, orkiestr i chórów, jak również organizowanie imprez propagandowo-dochodowych na cele Stowarzyszenia.

f) podejmowanie wszelkich prac, mających na celu wykonanie postanowień statutu niniejszego oraz obowiązujących ustaw i rozporządzeń, a w szczególności ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami.

Powyższe zadania spełnia Stowarzyszenie z zachowaniem obowiązujących przepisów prawnych, postanowień statutu niniejszego oraz regulaminów i instrukcyj Związku i jego władz.

§ 5. Stowarzyszenie może posiadać sztandar oraz używać pieczęci, znaków korporacyjnych, mundurów, dystynkcyj i odznaczeń według norm i wzorów, ustalonych przez Ministra *Spraw Wewnętrznych.*

Sztandar i pieczęć Stowarzyszenia powinny być przechowane w lokalu Zarządu, w razie zaś braku lokalu — w mieszkaniu Prezesa Stowarzyszenia.

Część II. Członkowie Stowarzyszenia.

§ 6. Członkiem Stowarzyszenia może być każdy obywatel Państwa Polskiego nienagannej przeszłości, który ukończy 18 lat, zgłosi swe przystąpienie do Stowarzyszenia, zostanie przyjęty doń oraz zobowiąże się do wykonania postanowień statutu niniejszego.

§ 7. Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na czynnych, popierających i honorowych.

Członkiem czynnym jest każdy członek, który stale wkonywa bezpłatnie dla Stowarzyszenia czynność, przewidzianą w statucie lub regulaminie, opłaca składkę członkowską w wysokości . . . zł. rocznie oraz złoży przepisane regulaminem przyrzeczenie służbowe.

Członkiem popierającym jest każdy członek Stowarzyszenia, nie będący członkiem czynnym, a opłacający składkę w wysokości . . . . . zł rocznie. Członkiem popierającym może być również osoba prawna, opłacająca składkę w wysokości . . . zł rocznie lub w inny sposób przyczyniająca się do rozwoju Stowarzyszenia. Członek popierający, który wpłaci jednorazowo dwudziestokrotną składkę roczną członka popierającego, staje się dożywotnim członkiem popierającym.

Członkiem honorowym jest osoba, która godność tę otrzymała na wniosek, uchwalony ⅔ głosów obecnych na Walnym Zebraniu za wybitną i korzystną dla strażactwa działalność nad rozwojem obrony przeciwpożarowej. Członkowie honorowi składek nie opłacają.

§ 8. Członków czynnych i popierających przyjmuje i zwalnia Zarząd Stowarzyszenia, przyczym zgłoszenie kandydata musi być poparte pisemnie przez 2-ch członków Stowarzyszenia.

Osoba nieprzyjęta do Stowarzyszenia, ma prawo ubiegać się o przyjęcie ponownie dopiero po upływie 6 miesięcy od daty otrzymania odpowiedzi odmownej.

Członek Stowarzyszenia, jeżeli nie wypełnia obowiązków określonych statutem niniejszym oraz regulaminem wewnętrznym, może być uchwałą Zarządu usunięty ze Stowarzyszenia. Od decyzji tej służy mu prawo odwołania się do Zgromadzenia Walnego.

Wystąpienie ze Stowarzyszenia zgłasza się do Zarządu.

Członek Stowarzyszenia występujący lub usunięty zeń obowiązany jest zwrócić będące w jego posiadaniu mienie Stowarzyszenia.

§ 9. Członkowie Stowarzyszenia obowiązani są:

a) podporządkować się postanowieniom statutu i regulaminu oraz zarządzeniom władz Stowarzyszenia i Związku jak również dokładać wszelkich starań w kierunku najlepszego wywiązania się z przyjętych na siebie obowiązków;

b) wykonywać zarządzenia władz Stowarzyszenia, mające na celu dobro Państwa, obywateli i własnej organizacji;

c) dbać o dobrą opinię Stowarzyszenia i całego strażactwa;

d) opłacać należną składkę członkowską.

Członkowie czynni Stowarzyszenia obowiązani są ponadto poddać się szkoleniu i egzaminom, zarządzonym przez władze Stowarzyszenia i Związku, na mocy obowiązujących instrukcyj i regulaminów, a w szczególności wykonywać obowiązki, nałożone przez ustawy i rozporządzenia.

§ 10. Członkowie Stowarzyszenia posiadają prawo:

a) brania udziału w Zgromadzeniu Walnym Stowarzyszenia;

b) korzystania z wszelkich urządzeń technicznych oraz kulturalno-oświatowych, będących w rozporządzeniu Stowarzyszenia, jak również z wszelkich ułatwień, służących im z tytułu przynależności Stowarzyszenia do Związku;

c) noszenia munduru oraz używania odznak i odznaczeń według wzorów obowiązujących, przyczym noszenie umundurowania poza służbą dozwolone jest jedynie w czasie świąt i obchodów państwowych, narodowych i strażackich, w czasie zaś innych świąt lub uroczystości — za zezwoleniem Prezesa Zarządu lub Naczelnika Straży.

Część III. Władze i organa Stowarzyszenia.

§ 11. Władzami Stowarzyszenia są: Zgromadzenie Walne, Zarząd oraz Naczelnik Straży.

Ponadto władzą Stowarzyszenia są władze Związku, do których należy:

a) zatwierdzanie Zarządu oraz kandydatów na Naczelnika Straży i jego Zastępcę;

b) nadzorowanie działalności i gospodarki Stowarzyszenia oraz działalności, wyszkolenia i zaopatrzenia Straży Pożarnej w drodze zatwierdzania budżetów i planów działalności oraz sprawozdań;

c) zatwierdzanie uchwał, dotyczących kupna, sprzedaży lub obciążania zobowiązaniami nieruchomości, stanowiących własność Stowarzyszenia;

d) zatwierdzanie uchwał w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia.

Czynności powyższe wykonywa z ramienia Związku Zarząd jego Oddziału Powiatowego, któremu władze Stowarzyszenia obowiązane są podawać do wiadomości projekty, uchwały i protokóły, dotyczące powyższych spraw.

Od decyzji Zarządu Oddziału służy prawo odwołania się do Zarządu Okręgu Związku w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Organem kontrolującym gospodarkę Zarządu jest Komisja Rewizyjna.

Zgromadzenie Walne.

§ 12. Prawo udziału w Zgromadzeniu Walnym z głosem decydującym oraz prawo wyboru i wybieralności do władz i organów jak również na stanowisko Naczelnika i Zastępcy Naczelnika — służy tylko pełnoletnim członkom czynnym i popierającym Stowarzyszenia, którzy byli jego członkami przynajmniej przez 6 miesięcy i opłacili składkę członkowską za ostatni rok sprawozdawczy, członkom Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz członkom honorowym Stowarzyszenia.

Listę członków, uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Walnym z głosem decydującym, ustala każdorazowo Zarząd ogłaszając ją na 7 dni przed terminem Zgromadzenia Walnego.

Członkowie Stowarzyszenia, których Zarząd nie umieścił na tej liście, mają prawo odwołania się do Zgromadzenia Walnego.

§ 13. Zarząd Stowarzyszenia obowiązany jest zwołać Zgromadzenie Walne:

a) raz do roku, najdalej w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu roku budżetowego;

b) na pisemne żądanie powiatowej władzy administracji ogólnej, Zarządu Oddziału Powiatowego Związku, Komisji Rewizyjnej bądź $^1/_3$ ogólnej ilości członków Stowarzyszenia z głosem decydującym;

c) w razie koniecznej potrzeby, stwierdzonej przez Zarząd.

W przypadkach, wymienionych w punkcie b) zwołanie Zgromadzenia Walnego powinno nastąpić w czasie 21 dni od daty otrzymania żądania.

§ 14. Zawiadomienia o Zgromadzeniu Walnym wraz z proponowanym porządkiem obrad podaje Zarząd członkom do wiadomości co najmniej na 14 dni przed terminem. W razie zwołania Zgromadzenia Walnego z przyczyn, wyszczególnionych w pkt. b) § 13 inicjatorzy zwołania Zgromadzenia Walnego obowiązani są przedstawić Zarządowi projektowany porządek obrad.

O terminie i porządku obrad Zgromadzenia Walnego, Zarząd Straży zawiadamia każdorazowo Zarząd Oddziału Powiatowego Związku oraz powiatową władzę administracji ogólnej.

§ 15. Zgromadzenie Walne zagaja i otwiera Prezes Stowarzyszenia, który przewodniczy obradom aż do chwili wyboru przewodniczącego. Przewodniczący po objęciu przewodnictwa powołuje do Prezydium Zgromadzenia 2-ch — 4-ch asesorów, zależnie od liczebności Zgromadzenia Walnego oraz sekretarza. Członkowie Zarządu nie mogą wchodzić w skład Prezydium Zgromadzenia Walnego. Obrady odbywają się według zatwierdzonego porządku obrad. Prawo przemawiania poza kolejnością służy delegatom władz administracji ogólnej, Oddziału Powiatowego Związku oraz zarządu gminy.

§ 16. Obrady Zgromadzenia Walnego są ważne przy obecności co najmniej $^1/_3$ ogólnej ilości członków Stowarzyszenia z wyjątkiem Zgromadzenia, mającego zdecydować o rozwiązaniu Stowarzyszenia. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał, dotyczących mianowania członków honorowych, oraz kupna i sprzedaży nieruchomości; do ważności uchwał, zapadających w powyższych sprawach wymagana jest większość 2/3 głosów obecnych na Zgromadzeniu Walnym członków Stowarzyszenia.

Głosowanie odbywa się zasadniczo jawnie, jednakże na żądanie 1/5 obecnych przewodniczący zarządza tajność głosowania. Wybory odbywają się tajnie; w razie braku sprzeciwu dopuszczalny jest wybór przez aklamację.

Jeżeli Zgromadzenie Walne nie odbyło się z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków a w zawiadomieniach o Zgromadzeniu Walnym nie został wyznaczony drugi termin, który może być wyznaczony co najmniej w jedną godzinę po pierwszym terminie, Zarząd powinien zwołać je powtórnie najdalej w terminie 14 dni z tym samym porządkiem obrad. Zebranie, wyznaczone lub zwołane w drugim terminie, jest ważne bez względu na liczbę obecnych członków.

§ 17. Do zakresu uprawnień Zgromadzenia Walnego należy:

a) wybór prezesa, członków Zarządu, kandydata na Naczelnika Straży oraz Komisji Rewizyjnej;

b) uchwalenie wniosków Zarządu o nadanie członkostwa honorowego Stowarzyszenia;

c) uchwalenie planów działalności i budżetu rocznego;

d) zatwierdzanie sprawozdań z działalności i kasowych Zarządu oraz sprawozdań Komisji Rewizyjnej;

e) uchwalanie wniosków o nabyciu i zbyciu nieruchomości oraz obciążaniu ich zobowiązaniami;

f) decydowanie o przyjęciu warunkowych zapisów i darowizn;

g) rozstrzyganie skarg na działalność Zarządu;

h) ustanawianie wysokości składek członkowskich;

i) decydowanie w sprawach, wniesionych przez Zarząd pod obrady Zgromadzenia Walnego, a dotyczących wykonania postanowień statutu niniejszego;

k) decydowanie o rozwiązaniu Stowarzyszenia.

§ 18. Przebieg i uchwały Zgromadzenia Walnego wpisuje się do osobnej księgi protokółów i opatruje podpisami przewodniczącego i sekretarza Zgromadzenia. Księgę protokółów przechowuje się w lokalu Stowarzyszenia lub u Prezesa Zarządu. Odpis protokółu przesyła Zarząd w ciągu 21 dni powiatowej władzy administracji ogólnej oraz Zarządowi oddziału powiatowego Związku.

Zarząd.

§ 19. Zarząd Stowarzyszenia składa się: z Prezesa, Naczelnika Straży, 3-ch do 6-ciu członków Zarządu, zależnie od ilości członków Stowarzyszenia, oraz przedstawiciela miejscowej gminy, delegowanego przez jej przełożonego.

Zarząd jest wybierany na okres 3-letni. W razie ustąpienia członka Zarządu w ciągu tego okresu Zgromadzenie Walne wybiera na jego miejsce innego członka, którego kadencja trwa do końca 3-letniego okresu urzędowania całego Zarządu.

Zarząd może kooptować nowego członka na opróżnione miejsce, jednakże obowiązany jest kandydaturę jego przedstawić na najbliższym Zgromadzeniu Walnym do zatwierdzenia.

Czynności swe Zarząd obejmuje po zatwierdzeniu go przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku.

Zatwierdzeniu podlegają również kandydatury członków kooptowanych.

§ 20. Jeżeli Zarząd nie przejawia działalności, nakazanej przez statut, nieprawidłowo prowadzi gospodarkę, działa na szkodę Związku, albo też nie stosuje się do uchwał i zarządzeń władz i organów związkowych, może być decyzją Zarządu Oddziału Powiatowego Związku rozwiązany.

W tym przypadku Zarząd Oddziału Powiatowego zwołuje najdalej w ciągu 3-ch miesięcy od daty rozwiązania Zgromadzenie Walne w celu dokonania wyboru nowego Zarządu.

Do czasu ukonstytuowania się nowego Zarządu władzę wykonawczą w Stowarzyszeniu sprawuje Komisja Zarządzająca w składzie 3-ch osób wyznaczona przez Zarząd Oddziału Powiatowego. Nie może ona jednak w tym czasie nabywać ani zbywać majątku Stowarzyszenia, ani też obciążać go jakimikolwiek zobowiązaniami.

Rozwiązanemu Zarządowi Stowarzyszenia przysługuje prawo odwołania się w ciągu 21 dni do Zarządu właściwego okręgu wojewódzkiego Związku.

W razie rozwiązania Zarządu Naczelnik Straży pozostaje na swym stanowisku do czasu zatwierdzenia przez władze jego następcy.

§ 21. Prezes Zarządu reprezentuje Stowarzyszenie nazewnątrz, czuwa nad całokształtem jego prac, przewodniczy na posiedzeniach Zarządu oraz podpisuje wraz z sekretarzem lub Naczelnikiem wszelką korespondencję. Prezes jest zwierzchnikiem wszystkich członków Stowarzyszenia. Uprawnienia swoje może on przekazywać Wiceprezesowi, którym z urzędu jest Naczelnik Straży. Wiceprezes zastępuje Prezesa w razie nieobecności lub choroby.

Zarząd powołuje z pośród siebie sekretarza, skarbnika i gospodarza, a w miarę potrzeby 2-go Wiceprezesa.

Czynności szczegółowe wyżej wymienionych określa regulamin wewnętrzny.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes, przyczym zawiadomienia o posiedzeniu powinny być doręczone co najmniej na 3 dni przed terminem oraz zawierać proponowany porządek obrad. Posiedzenie jest ważne przy obecności Prezesa i Naczelnika, w razie zaś ich choroby lub nieobecności — ich zastępców, oraz co najmniej 2-ch członków Zarządu. Uchwały zapadają większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego obrad.

Przebieg obrad i treść uchwał zapisuje sekretarz do księgi protokółów.

§ 22. Wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania, akty i pełnomocnictwa podpisują w imieniu Stowarzyszenia: Prezes lub urzędujący w jego zastępstwie Wiceprezes oraz 2-ch członków Zarządu.

Czeki bankowe podpisuje Prezes lub Wiceprezes i skarbnik lub jeden członek Zarządu, upoważniony do tego przez Prezesa.

§ 23. Do zakresu uprawnień Zarządu należy:

a) przyjmowanie i zwalnianie oraz usuwanie członków Stowarzyszenia;

b) określanie na wniosek Naczelnika Straży liczebności Ochotniczej Straży Pożarnej zgodnie

z obowiązującymi zasadami, oraz wyznaczanie członków czynnych Stowarzyszenia do tejże Straży;

c) opracowywanie i ustalanie wniosków na Zgromadzenie Walne, a w szczególności planu prac i budżetu oraz sprawozdań z działalności i kasowych;

d) przyjmowanie bezwarunkowych darowizn i zapisów;

e) decydowanie w sprawach zaopatrzenia i gospodarki Straży Pożarnej oraz zatwierdzanie na wniosek Naczelnika Straży planów wyszkolenia i prac Straży;

f) wykonywanie budżetu uchwalonego przez Zgromadzenie Walne;

g) wyznaczanie delegatów na zjazdy, konkursy, pokazy itp.;

h) przedstawianie Zarządowi oddziału powiatowego Związku na wniosek Naczelnika Straży kandydata na jego zastępcę oraz mianowania dowódców plutonów;

i) mianowanie i zwalnianie płatnych pracowników Straży oraz ustalanie dla nich warunków pracy i wynagrodzenia;

k) udzielanie nagród i kar regulaminowych członkom Stowarzyszenia;

l) zwoływanie Zgromadzeń Walnych i układanie ich porządku obrad oraz wykonywanie uchwał tychże Zgromadzeń;

m) inicjowanie i wykonywanie wszelkich innych prac, wynikających z postanowień statutu niniejszego oraz regulaminu wewnętrznego, jak również i wyznaczanie kierowników tychże prac.

Część IV. Organizacja Ochotniczej Straży Pożarnej.

§ 24. Członkowie czynni Stowarzyszenia, wyznaczeni przez Zarząd w myśl § 4 pkt. a) statutu niniejszego stanowią Ochotniczą Straż Pożarną w . . . .

Niepełnoletni członkowie Stowarzyszenia mogą należeć do Ochotniczej Straży Pożarnej tylko wówczas, jeżeli ukończyli 18 lat, wykażą się dobrym stanem zdrowia, oraz pisemnym zezwoleniem rodziców. Osoby te biorą czynny udział w pracach Stowarzyszenia, korzystają z urządzeń Stowarzyszenia narówni z jego członkami oraz podlegają obowiązującym regulaminom wewnętrznym.

§ 25. Bezpośrednim przełożonym Straży jest Naczelnik Straży, a w razie jego nieobecności — Zastępca Naczelnika.

Naczelnik Straży ma do pomocy dowódców plutonów oraz w razie potrzeby adiutanta, wyznaczonego z pośród członków Straży.

Zależnie od liczebności i zaopatrzenia w sprzęt Straż składa się z jednego lub więcej plutonów lub drużyn specjalnych. Pluton nie może liczyć mniej niż 16 ludzi.

Ustrój szczegółowy Straży oraz organizację służby określają obowiązujące regulaminy i instrukcje.

§ 26. Naczelnikiem Straży oraz Zastępcą Naczelnika Straży może być tylko osoba odpowiadająca warunkom określonym ustawowo.

Naczelnik Straży, a w razie jego nieobecności Zastępca Naczelnika jest odpowiedzialny przed właściwymi władzami administracyjnymi oraz przed Zarządem Stowarzyszenia za stan organizacji i wyszkolenia Straży oraz za działalność Straży przy wykonywaniu przez nią jej obowiązków.

Kandydatury Naczelnika Straży i jego Zastępcy podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd właściwego Oddziału Powiatowego Związku, który przedstawia je (wraz ze swoją opinią) do zatwierdzenia przez władzę, określoną ustawowo. Czynności swe wyżej wymienieni obejmują na stałe po zatwierdzeniu ich przez władzę.

§ 27. Naczelnikowi Straży służy prawo i obowiązek:

a) bezpośredniego kierowania szkoleniem członków Straży i zaopatrywaniem jej w sprzęt oraz zarządzania w ramach zatwierdzonego przez Zarząd Stowarzyszenia planu zbiórek, ćwiczeń, alarmów, kursów, egzaminów i t. p.;

b) wyłącznego dowodzenia Strażą lub jej częścią podczas pożaru oraz we wszystkich innych przypadkach, w której Straż lub jej część wypełnia ustawowe oraz statutowe obowiązki;

c) kierowania czynnościami innych osób i organów samorządowych, biorących udział w akcji ratowniczej, prowadzonej przez Straż;

d) udzielania pomocy i ratunku w razie pożaru lub innych klęsk na polecenie władzy lub gdy taka pomoc i ratunek są konieczne;

e) odwoływania się do władz administracyjnych i samorządowych o udzielenie Straży pomocy przy prowadzeniu akcji ratowniczej oraz zgłaszania swych uwag i wniosków w sprawie zapobiegania pożarom na obszarze działalności Straży;

f) utrzymywania w Straży ładu i karności, udzielania regulaminowych nagród i kar aż do zawieszenia członka Straży, niekarnego podczas służby;

g) przedstawiania Zrządowi Stowarzyszenia kandydatów na zastępcę i dowódców plutonów oraz mianowanie podoficerów Straży;

h) składania Zarządowi Stowarzyszenia sprawozdań z prac Straży.

§ 28. Wyżej wymienione prawa i obowiązki Naczelnika Straży przejmuje w razie jego choroby lub nieobecności Zastępca Naczelnika.

Za czynności, przekazane Zastępcy na stałe, Naczelnik Straży ponosi odpowiedzialność

przed Zarządem Straży oraz przed władzami administracyjnymi.

Zastępca Naczelnika, dowódcy plutonów oraz adiutant stanowią radę Straży, jako organ doradczy Naczelnika Straży w sprawach, związanych z wyszkoleniem i zaopatrzeniem Straży.

§ 29. Członkowie Straży są obowiązani:

a) poddać się karnie rozkazom i zarządzeniom Naczelnika Straży, jego Zastępcy oraz innych statutowych przełożonych;

b) brać czynny udział w zarządzonych ćwiczeniach i przeszkoleniach Straży oraz zapoznać się z obowiązującymi instrukcjami i przepisami;

c) w razie alarmu przybywać niezwłocznie na oznaczone miejsce zbiórki w należytym umundurowaniu i uzbrojeniu oraz nie opuszczać wyznaczonego posterunku bez zezwolenia bezpośredniego przełożonego;

d) używać powierzonego im munduru ćwiczebnego, uzbrojenia i sprzętu Straży wyłącznie do celów służbowych.

§ 30. Ochotnicza Straż Pożarna obowiązana jest udzielać niezwłocznie pomocy i ratunku na obszarze jej działania w razie pożaru lub innych klęsk, jak również w akcji obrony biernej przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w innych zaś przypadkach — na polecenie władzy lub gdy potrzebna jest zorganizowana pomoc przy użyciu sprzętu ratowniczego, a na miejscu brak jest odpowiedniej organizacji, przeznaczonej do takich celów.

W szczególności Straż obowiązana jest pełnić obowiązki pogotowia okręgowego w znaczeniu ustawowym, jeżeli obowiązek ten zostanie jej powierzony przez władze zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz podporządkować się ustalonym zasadom współdziałania z innymi Strażami i organami podczas niesienia ratunku i pomocy.

§ 31. W razie zawieszenia w czynnościach Naczelnika Straży lub jego Zastępcy lub innego samoistnego kierownika poszczególnej jednostki Straży w trybie przewidzianym ustawowo Zarząd Stowarzyszenia obowiązany jest przeprowadzić na żądanie władzy zawieszającej dochodzenie przeciwko zawieszonemu oraz wyniki jego zakomunikować tejże władzy.

§ 32. Członkowie Straży powinni być przez Zarząd Stowarzyszenia ubezpieczeni od wypadków lub śmierci podczas pełnienia obowiązków służbowych — w instytucji, wskazanej przez Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązek ten ustaje z chwilą uregulowania tej sprawy w drodze przepisów obowiązujących lub też jeżeli przyjął go na siebie zarząd miejscowej gminy lub przedsiębiorstwa, utrzymującego straż.

Część V. Fundusze Stowarzyszenia i Komisja Rewizyjna.

§ 33. Fundusze Stowarzyszenia tworzą się:

a) ze składek członkowskich,

b) ze składek mieszkańców gminy..... wypłacanych w drodze ich dobrowolnej uchwały;

c) z subwencyj, przewidzianych ustawowo na cele miejscowej obrony przeciwpożarowej;

d) z zapisów i darowizn i zasiłków instytucyj oraz zakładów i towarzystw ubezpieczeniowych;

e) z dochodów od majątku, procentów, przedsiębiorstw oraz imprez, urządzanych na cele Straży.

Fundusze mogą być używane w trybie, ustalonym w statucie niniejszym, wyłącznie na cele w nim określone, a stanowiące wykonanie zadań Stowarzyszenia.

§ 34. Fundusze Stowarzyszenia powinny być lokowane w instytucjach finansowych publicznoprawnych, bądź też wymieniane na papiery wartościowe, posiadające bezpieczeństwo pupilarne. Za straty, wynikłe wskutek odstępstwa od tej zasady, winny członek Zarządu odpowiada osobistym majątkiem.

Zarząd obowiązany jest sporządzać corocznie szczegółowe sprawozdanie kasowe, które przedstawi Zgromadzeniu Walnemu do zatwierdzenia. Sprawozdanie to powinno być wyłożone przez Zarząd w wiadomym miejscu do przejrzenia wszystkim członkom Stowarzyszenia, co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia Walnego. Sprawozdania Zarząd przesyła ponadto powiatowej władzy administracji ogólnej oraz Zarządowi Oddziału Powiatowego Związku.

§ 35. Do sprawdzania gospodarki, ksiąg kasowych i rachunkowości, prowadzonych przez Zarząd powołuje Zgromadzenie Walne corocznie Komisję Rewizyjną w składzie Przewodniczącego, 2-ch członków i 2-ch zastępców. Do Komisji Rewizyjnej nie mogą być wybierani członkowie Zarządu.

Komisja Rewizyjna obowiązana jest zbadać stan majątku, księgi i rachunkowość Straży z własnej inicjatywy, na żądanie Zarządu Stowarzyszenia, Zarządu właściwego Oddziału Powiatowego Związku oraz powiatowej władzy administracji ogólnej. Wnioski swoje przedstawia Komisja na piśmie Zgromadzeniu Walnemu oraz zainteresowanym władzom. Protokóły i wnioski Komisji muszą być podpisane przed ich ogłoszeniem przez przewodniczącego i 2-ch członków lub też przez członka i jednego z zastępców, jeżeli drugi członek nie może wziąść udziału w pracach Komisji.

Dowody i akta kasowe oraz księgi inwentarzowe powinny być okazywane Komisji Rewizyjnej oraz organom nadzorczych władz związkowych na ich żądanie.

Jeżeli Stowarzyszenie korzysta z zapomóg pieniężnych miejscowej gminy, w skład Komisji rewizyjnej wchodzi jako jeden z dwóch członków przedstawiciel gminy, wyznaczony

przez jej przełożonego. Jeżeli gmina nie deleguje swego przedstawiciela, na jego miejsce wchodzi jeden z zastępców.

Część VI. Rozstrzyganie sporów.

§ 36. Spory i zatargi, wynikłe pomiędzy członkami Stowarzyszenia, jeżeli dotyczą spraw honorowych, rozstrzyga oddział Związkowego Sądu Honorowego, istniejący przy Oddziale Powiatowym Związku.

Spory i zatargi, dotyczące spraw organizacyjnych, rozstrzyga Zarząd Stowarzyszenia, od którego decyzji służy prawo odwołania się w ciągu 14 dni do Zgromadzenia Walnego.

Sposób odwoływania się do Sądu określa jego regulamin.

Część VII. Rozwiązanie Stowarzyszenia.

§ 37. Rozwiązanie Stowarzyszenia może nastąpić w sposób ustanowiony w obowiązującym prawie o stowarzyszeniach, bądź uchwałą Zgromadzenia Walnego, zatwierdzoną przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku.

Zawiadomienia o terminie Zgromadzenia Walnego, na którym ma być głosowany wniosek o rozwiązaniu, powinny być rozesłane wraz z porządkiem obrad co najmniej na 4 tygodnie przed terminem. Wniosek o rozwiązaniu, jeżeli nie wychodzi od Zarządu, powinien być zgłoszony na jego ręce pisemnie i podpisany co najmniej przez połowę ogólnej liczby członków, uprawnionych do udziału w Zgromadzeniu Walnym z głosem decydującym. O terminie posiedzenia zawiadamia Zarząd Stowarzyszenia również Zarząd Oddziału Powiatowego Związku.

§ 38. W razie zatwierdzenia uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia, likwidacja jego może rozpocząć się najwcześniej po upływie 6-ciu miesięcy od daty zatwierdzenia. Likwidację przeprowadza Komisja Likwidacyjna, wybrana przez Zgromadzenie Walne w składzie przewodniczącego i 4-ch członków.

Majątek, będący własnością Stowarzyszenia, przechodzi na rzecz Związku do dyspozycji Zarządu Oddziału Powiatowego Związku, który po porozumieniu z powiatową władzą administracji ogólnej powinien użyć go na cele przeciwpożarowe w miejscowości, w której Stowarzyszenie istniało lub też w miejscowej gminie. Majątek, będący w posiadaniu Stowarzyszenia, a stanowiący własność osób trzecich, przechodzi do tychże osób do ich dyspozycji.

Załącznik do § 2.

WZÓR OGŁOSZENIA O REJESTRACJI.

Na zasadzie postanowienia Wojewody........ . . . wciągnięto w dn. . . . . . . 193. . r. do rejestru stowarzyszeń . . . . Urzędu Wojewódzkiego następujące stowarzyszenia ochotniczej straży pożarnej, których cel i środki działania określone są w statucie wzorowym, ogłoszonym w Dz. U.R.P. Nr 7, poz. 35 z 1935 r.

Nr. porz.	Nr. rej.	Nazwa i siedziba Stowarzyszenia
1		
2		
3		
4		
5		

Terenem działalności wyżej wymienionych Stowarzyszeń są miejscowości, w których mają swoją siedzibę oraz okolica w promieniu 5 km.

Wojewoda.

3.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 9 maja 1935 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Skarbu, Komunikacji oraz Przemysłu i Handlu o składzie i regulaminie Stałej Komisji Doradczej do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

(Dz. U. R. P. z dnia 23 maja 1935 r. Nr 37, poz. 262).

Na podstawie art. 46 ust. (3) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 365) postanawiam co następuje:

§ 1. (1) Stała Komisja Doradcza do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami, nazywana w dalszych paragrafach rozporządzenia niniejszego „Komisją", składa się z następujących członków:

1) z dwóch przedstawicieli Ministerstwa *Spraw Wewnętrznych*, wyznaczonych przez Ministra *Spraw Wewnętrznych;*

2) z przedstawicieli Ministerstw: *Spraw Wojskowych*, Skarbu, Komunikacji i *Przemysłu i Handlu*, wyznaczonych przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* na wniosek właściwych Ministrów — po jednym od każdego Ministerstwa;

3) z przedstawicieli samorządów: powiatowego, miejskiego i wiejskiego — po jednym od każdego rodzaju samorządu, powoływanych przez *Ministra Spraw Wewnętrznych* na wniosek: *Związku Powiatów, Związku Miast Polskich i Związku Gmin Wiejskich;*

4) z Prezesa Związku Straży Pożarnych R. P.;

5) z jednego z prezesów okręgów wojewódzkich Związku Straży Pożarnych R. P., wyznaczonego przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* z pośród dwóch kandydatów, zaproponowanych przez Radę Naczelną Związku;

6) z przedstawiciela prawno-publicznych zakładów ubepieczeń, powoływanego przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* na wniosek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie;

7) z przedstawiciela prywatnych zakładów ubezpieczeń, powoływanego przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* na wniosek Związku prywatnych zakładów ubezpieczeń w Polsce;

8) z trzech fachowców z dziedziny strażactwa z pośród czynnych członków straży zawodowych i ochotniczych oraz z dziedziny obrony przeciwlotniczej i pzeciwgazowej, powoływanych przez Ministra *Spraw Wewnętrznych;*

9) do Komisji wchodzi ponadto, jako członek Delegat Rządu do Związku Straży Pożarnych R. P.

(2) Każdy członek Komisji, oprócz wymienionych w punkcie 8) będzie miał zastępcę, wyznaczanego lub powoływanego przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* w trybie przewidzianym w paragrafie niniejszym. Zastępcą Prezesa Związku Straży Pożarnych R. P. jest I Wiceprezes Związku a zastępcą prezesa okręgu, wymienionego w punkcie 5), jest wiceprezes tego okręgu. Zastępcy Delegata Rządu do Związku Straży Pożarnych R. P. są z urzędu jego zastępcami w Komisji. Zastępcę przedstawiciela prawno-publicznych zakładów ubezpieczeń powołuje Minister *Spraw Wewnętrznych* na wniosek Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu.

§ 2. (1) Członkowie Komisji oraz ich zastępcy są wyznaczani (powoływani) na okres trzechletni. Minister *Spraw Wewnętrznych* władny jest odwołać każdego członka lub zastępcę przed upływem tego terminu, odwołanie jednak członków wymienionych w § 1 ust. (1) pkt. 2), i ich zastępców następuje za zgodą lub na żądanie właściwych Ministrów.

(2) Miejsca opróżnione w Komisji przed upływem okresu trzechletniego, obsadza się w trybie, przewidzianym w § 1, lecz tylko do końca tego okresu.

§ 3. (1) Oprócz przedstawicieli Ministerstw, wymienionych w § 1, w naradach Komisji lub jej sekcji, z głosem stanowczym i na prawach członków mogą także brać udział przedstawiciele innych Ministerstw na zaproszenie Ministra *Spraw Wewnętrznych,* jeżeli pod obrady Komisji przychodzą sprawy, w których te Ministerstwa są zainteresowane.

(2) Ponadto w obradach Komisji i jej sekcyj mogą brać udział, jednakże tylko z głosem doradczym:

a) urzędnicy Ministerstwa *Spraw Wewnętrznych,* wyznaczeni przez Ministra *Spraw Wewnętrznych,*

b) rzeczoznawcy, zaproszeni przez Ministra *Spraw Wewnętrznych.*

§ 4. Przewodniczącym Komisji jest Minister *Spraw Wewnętrznych,* a jego stałymi zastępcami: I-szym — wyznaczony przez niego Podsekretarz Stanu w Ministerstwie *Spraw Wewnętrznych.* a II-gim — Prezes Związku Straży Pożarnych R. P.

§ 5. Regulamin Komisji ustala załącznik do rozporządzenia niniejszego, stanowiący jego część składową.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do rozp. Min. Spr. Wewn. z dnia 9 maja 1935 r. (poz. 262)

REGULAMIN

Stałej Komisji Doradczej do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

§ 1.

Komisja tworzy ze swych członków trzy stałe sekcje a mianowicie:

a) sekcję I do spraw finansowych i ogólnych;
b) sekcję II do spraw fachowych i technicznych;
c) sekcję III do spraw obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

Przewodniczącym każdej sekcji jest przewodniczący Komisji, który jednak może wyznaczyć jako przewodniczącego jednego z dwóch przedstawicieli Ministerstwa *Spraw Wewnętrznych* (§ 1 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia).

§ 2.

Członków sekcyj w ilości nie mniejszej od 3, a nie większej od 10 dla każdej sekcji, oprócz przewodniczącego, wybiera Komisja na okres swej trzechletniej kadencji.

Jeden członek Komisji może być wybrany do więcej niż jednej sekcji.

Zastępcami przewodniczącego i członków sekcyj są ich zastępcy w Komisji.

Przedstawiciele Ministerstw oraz Delegat Rządu do Związku Straży Pożarnych R. P. § 1 ust. 1. punkty 1), 2) i 8) rozporządzenia) oraz ich zastępcy mogą brać udział z urzędu w pracach kadej sekcji.

W razie opróżnienia miejsca w sekcji przed upływem kadencji Komisja wybiera nowego członka na opróżnione miejsce, jednakże tylko do końca kadencji.

§ 3.

Komisja obraduje w pełnym składzie lub w sekcjach.

Posiedzenia Komisji w pełnym składzie zwołuje przewodniczący w razie potrzeby, najmniej jednak raz do roku.

Posiedzenia sekcji zwołuje przewodniczący Komisji w miarę potrzeby, z własnej inicjatywy lub na wniosek przewodniczącego sekcji.

Porządek dzienny posiedzeń Komisji oraz sekcyj ustala przewodniczący Komisji.

Zawiadomienia o terminie i porządku dziennym zwołanego posiedzenia Komisji lub sekcji powinny być rozesłane do wszystkich członków Komisji lub sekcji oraz innych osób, mających brać udział w posiedzeniu (§ 3 rozporządzenia), przynajmniej na 2 tygodnie przed terminem posiedzenia.

§ 4.

Sprawy, wchodzące w zakres czynności Komisji, wnosi do Komisji lub sekcyj przewodniczący Komisji, który decyduje, czy sprawa ma być rozpatrzona przez Komisję, czy też przez jedną z sekcji.

Równocześnie przewodniczący wyznacza referenta sprawy, może jednak także zarządzić wybór referenta przez Komisję lub sekcję.

Projekt planu finansowego przewodniczący wnosi zawsze do Komisji.

§ 5.

Opinie wydane przez sekcje, uważane są za opinie, wydane przez Komisję, przewodniczący jednak może, z własnej inicjatywy lub na wniosek przewodniczącego sekcji skierować każdą sprawę, zaopiniowaną przez sekcję, do Komisji w celu rozpatrzenia jej i zaopiniowania przez Komisję.

§ 6.

Sprawy rozpatrywane przez Komisję, przewodniczący może, jeżeli uzna to za potrzebne, skierować do jednej lub więcej sekcyj w celu zaopiniowania przez nie sprawy przed rozpatrzeniem jej przez Komisję. W takich przypadkach przewodniczący wyznacza równocześnie termin, w którym sprawa ma być zaopiniowana przez sekcje.

§ 7.

Do ważności uchwał Komisji lub sekcji konieczna jest obecność przewodniczącego oraz przynajmniej połowy stałych członków Komisji lub sekcji.

§ 8.

Za opinię Komisji lub sekcji uważa się opinię, za którą wypowiedziała się większość obecnych na posiedzeniu Komisji lub sekcji członków. Głosują wszyscy obecni członkowie Komisji lub sekcji. Przewodniczący Komisji oraz jego I-szy zastępca nie biorą udziału w głosowaniu. W razie równości głosów obie opinie umieszcza się w protokóle obrad. Wybór członków sekcyj odbywa się zawsze w drodze głosowania.

Przedstawiciele Ministerstw, zaproszeni na narady Komisji lub sekcyj w sprawach, interesujących dane Ministerstwo (§ 3 rozporządzenia), biorą udział w głosowaniu tylko w tych sprawach, dla których zostali zaproszeni.

Członkowie Komisji lub sekcji, którzy zostali przegłosowani, mogą żądać umieszczenia w protokóle wzmianki o zajętym przez nich stanowisku. W takim przypadku powinni oni uzasadnić swe stanowisko na piśmie w ciągu 7-miu dni od daty otrzymania protokółu.

§ 9.

Urzędnicy Ministerstwa *Spraw Wewnętrznych* i rzeczoznawcy, biorący udział w obradach Komisji lub sekcji z głosem doradczym (§ 3 rozporządzenia), nie uczestniczą w uchwałach i głosowaniu, mogą jednak zabierać głos i zgłaszać swe wnioski, wyjaśnienia i opinie tak ustnie jak i na piśmie.

§ 10.

Przewodniczący kieruje obradami i może zamknąć, przerwać lub odroczyć dyskusję. Zamknięcie, przerwanie lub odroczenie dyskusji może nastąpić także na wniosek większości obecnych członków, o ile przewodniczący mu się nie sprzeciwi.

§ 11.

Z posiedzenia Komisji lub sekcji sporządza się protokół.

W protokóle należy wymienić: obecnych na posiedzeniu, każdą sprawę, będącą przedmiotem obrad, zwięzłe streszczenie przebiegu obrad oraz uchwałę (opinię) Komisji lub sekcji w każdej sprawie. Jeżeli głosowanie odbyło się, należy podać jego wynik, jednakże bez zaznaczenia kto i jak głosował. Zaznaczenie w protokóle odmiennego zdania poszczególnych członków umieszcza się tylko na ich żądanie (§ 8).

Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz bądź jego zastępca, po czym zostaje on przesłany do wszystkich osób, biorących udział w posiedzieniu. Osoby te mogą zgłosić swe uwagi do protokołu w ciągu 7 dni od daty otrzymania protokołu, o ile uważają, że treść protokołu nie odpowiada ściśle przebiegowi posiedzenia.

Niezgłoszenie uwag w powyższym terminie uważa się za przyjęcie protokołu.

Zgłoszone uwagi, jak również uzasadnienie odmiennego zdania (§ 8) dołacza się do protokołu.

§ 12.

Członkowie Komisji (sekcyj) oraz inne osoby (§ 3), biorące udział w posiedzeniach, pełnią swe obowiązki honorowo, jeżeli zaś mieszkają poza miejscem obrad, otrzymują zwrot kosztów przejazdów koleją według taryfy II kl.

§ 13.

Postanowienia paragrafów poprzedzających, dotyczące przewodniczącego Komisji oraz członków Komisji lub sekcji, stosuje się odpowiednio do zastępców przewodniczącego oraz zastępców członków w czasie zastępowania przez nich przewodniczącego Komisji lub jej członków.

§ 14.

Czynności przygotowawcze i wykonawcze, związane z działalnością Komisji i sekcji, załatwia przewodniczący Komisji przy pomocy Sekretariatu Komisji.

Przewodniczący Komisji kieruje pracami Sekreteriatu i sprawuje nad nim nadzór.

Sekretariat Komisji istnieje przy Ministerstwie *Spraw Wewnętrznych*.

Sekretarza oraz potrzebny personel pomocniczy wyznacza i odwołuje oraz ustala ich płace Minister *Spraw Wewnętrznych*.

§ 15.

Do zadań Sekretariatu należy:

a) zbieranie i przygotowanie materiałów, potrzebnych Komisji (sekcji) do opracowania opinii w sprawach jej przydzielonych;

b) przeprowadzanie korespondencji w związku z działalnością Komisji (sekcji) a w szczególności przygotowywanie porządku dziennego i zawiadamianie członków Komisji (sekcji) i innych osób, mających brać udział w posiedzeniu, o posiedzeniach Komisji lub sekcji;

c) prowadzenie protokółu posiedzeń Komisji i sekcyj wraz ze wszystkimi związanymi z tym czynnościami;

d) prowadzenie rachunkowości wpływów i wydatków Komisji i załatwianie wszelkich spraw finansowych, związanych z działalnością Komisji;

e) załatwianie innych spraw, zleconych przez przewodniczącego.

§ 16.

Czeki, asygnaty i wszelkie inne polecenia na podjęcie lub wydatkowanie sum, związanych z utrzymaniem i działaniem Komisji, podpisuje przewodniczący lub jego stały zastępca.

§ 17.

Wydatki, związane z utrzymaniem i działaniem Komisji i sekcyj, powinny być, zgodnie z art. 40 ust. (4) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed poarami i innymi klęskami (Dz. U. R.P. Nr 41, poz. 365), pokrywane w całości ze środków finansowych, o których mowa w art 39 ust. (1) wspomnianej ustawy

4.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 26 lutego 1937 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji i Spraw Wewnętrznych o trybie postępowania przy zawiadamianiu w drodze telegraficznej lub telefonicznej o wypadkach klęsk żywiołowych, napadów rabunkowych i katastrof.

(Dz. U. R. P. z dnia 10 marca 1937 r. Nr 17, poz. 115).

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 41 poz. 365) oraz art. 24 ust. 3 i 5 i art. 53 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U.R.P. z 1933 r. Nr 63, poz. 481) zarządzam co następuje:

§ 1. W przypadkach pożarów, epidemii, napadów rabunkowych, katastrof, nieszczęśliwych wypadków lotniczych i przymusowych lądowań, jak również innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowymi zdarzeniami, lub w razie groźby ich powstania, urzędy pocztowe (agencje) obowiązane są do bezpłatnego przesłania telegramu lub przeprowadzenia rozmowy telefonicznej, skierowanych w tych sprawach o pomoc do organów bezpieczeństwa publicznego i innych właściwych władz lub straży pożarnych (pogotowi). Telegramy te i rozmowy telefoniczne noszą nazwę alarmowych oznaczane są wskazówką służbową = ADP =.

§ 2. Do nadania telegramu alarmowego lub przeprowadzenia rozmowy telefonicznej alarmowej uprawniona jest każda osoba. Osoba ta powinna podać urzędowi pocztowemu (agencji) swe imię, nazwisko oraz dokładny adres, a na żądanie urzędu pocztowego (agencji) wylegitymować się.

§ 3. Telegramy i rozmowy telefoniczne alarmowe powinny być pod względem kolejności w przekazywaniu, względnie przeprowadzaniu, traktowane, jako telegramy, względnie rozmowy telefoniczne, służbowe pilne.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

5.

ROZPORZADZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 16 października 1937 r.

o rozmieszczeniu, liczebności i zaopatrzeniu miejscowych straży (pogotowi) pożarnych i uznaniu straży pożarnych za miejscowe.

(Dz. U. R. P. z dnia 17 listopada 1937 r. Nr 78, poz. 573)

Na podstawie art. 10 pkt. 1), 2) i 4) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 41, poz. 365) zarządzam co następuje:

I. O rozmieszczeniu i liczebności miejscowych straży i okręgowych pogotowi pożarnych.

§ 1. Rozmieszczenie straży pożarnych powinno być takie, aby obszar działania straży obejmował w zasadzie jedno osiedle.

Starosta może zezwolić na utworzenie dla kilku osiedli położonych na obszarze jednej gminy wspólnej straży pożarnej, jeżeli straż taka będzie w stanie zapewnić na obszarze swego działania należytą ochronę przed pożarami i innymi klęskami.

§ 2. W gminach miejskich, których obszar wynosi ponad 50 klm.², straż powinna być podzielona na oddziały, rozmieszczone w różnych dzielnicach miasta. W innych gminach straż może być podzielona na oddziały, o ile warunki miejsowe tego wymagają.

Oddział stanowi samoistną jednostkę straży pożarnej i może składać się najwyżej z 3 plutonów.

§ 3. Siedzibą okręgowego pogotowia pożarnego powinno być osiedle położone możliwie w środku obszaru działania pogotowia, posiadające najlepsze warunki szybkiego udzielenia pomocy, w szczególności o ile chodzi o łatwość wezwania pogotowia oraz przejazdu do innych miejscowości.

§ 4. Obszar działania okręgowego pogotowia pożarnego powinien być dostosowany do jego możności udzielania szybkiej pomocy wszystkim osiedlom objętym działalnością pogotowia, nie może jednak obejmować mniej niż dwie gminy, ani też więcej niż obszar jednego powiatu.

§ 5. Podstawą przy ustalaniu liczebności straży i pogotowi pożarnych jest pluton, składający się z trzech sekcji i stanowiący zespół 25 ludzi w zmianie służbowej, wyposażony w odpowiednie środki przewozowe oraz w sprzęt wystarczający do przeprowadzenia samodzielnej akcji ratowniczej.

§ 6. Ilość plutonów straży lub pogotowia uzależnia się od stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na obszarze działania straży lub pogotowia, który określa się według:

1) obszaru działania straży lub pogotowia i liczby mieszkańców na tym obszarze,
2) sposobu zabudowania, liczby i rodzaju budynków,
3) stanu zaopatrzenia w wodę,
4) charakteru przemysłowego (ilości i rodzaju zakładów przemysłowych),
5) charakteru specjalnego (uzdrowiska, położenie nadgraniczne, objekty użyteczności publicznej, objekty wojskowe i t. p.).

§ 7. Ilość plutonów straży lub pogotowi ustalona w zależności od stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk, może być zmniejszona w zależności od:

1. odległości sąsiednich straży i pogotowi pożarnych,
2. sprawności, stanu liczebnego oraz stopnia wyszkolenia i wyposażenia w sprzęt straży pożarnych prywatnych, znajdujących się na obszarze działania straży lub pogotowia,
3. warunków, ułatwiających udzielenie szybkiej pomocy przez straże lub pogotowia sąsiednie (warunki drogowe, zmotoryzowane środki przewozowe, sygnalizacja alarmowa),
4. ilości i rodzajów ochronnych urządzeń przeciwpożarowych, znajdujących się na obszarze działania straży lub pogotowia.

W wyjątkowych wypadkach, gdy środki finansowe gminy nie pozwalają na utrzymanie straży lub pogotowia w składzie przewidzianym w § 5, wojewoda, o ile warunki wymienione w ust. 1 na to pozwalają, może zezwolić, aby straż lub pogotowie liczyło mniej niż jeden pluton, nie mniej jednak niż jedna sekcja w składzie co najmniej 8 ludzi i wyposażona w sprzęt wystarczający do przeprowadzenia samodzielnej akcji ratowniczej.

§ 8. Przełożony gminy po wysłuchaniu kolegium zarządu gminy obowiązany jest opracować plan rozmieszczenia i liczebności miejscowych straży pożarnych oraz ustalić liczbę plutonów dla każdej straży.

Plany rozmieszczenia i liczebności straży oraz liczbę plutonów dla każdej straży zatwierdza starosta, a w Warszawie *Komisarz Rządu m. st. Warszawy*.

II. O zaopatrzeniu straży i pogotowi w sprzęt.

§ 9. W gminach miejskich, liczących ponad 40.000 mieszkańców wszystkie plutony (sekcje) straży pożarnej powinny być zmotoryzowane.

W gminach miejskich liczących od 10.000 do 40.000 mieszkańców straże pożarne powinny posiadać co najmniej jeden pluton zmotoryzowany.

W gminach liczących mniej niż 10.000 mieszkańców straże pożarne mogą nie posiadać plutonów zmotoryzowanych.

Okręgowe pogotowia pożarne powinny być zmotoryzowane.

§ 10. Pluton zmotoryzowany straży lub pogotowia powinien być zaopatrzony w trzy samochody, z których każdy powinien być wyposażony w sprzęt potrzebny do przeprowadzenia samodzielnej akcji ratowniczej.

Pluton niezmotoryzowany straży pożarnej powinien być zaopatrzony w dwa wozy konne, wyposażone w sprzęt potrzebny do przeprowadzenia samodzielnej akcji ratowniczej oraz w trzy beczkowozy konne do przewozu wody.

§ 11. Za podstawę zaopatrzenia straży w sprzęt techniczny, który składa się ze sprzętu: burzącego, gaśniczego, łącznościowego, ochronnego, oświetleniowego, przeciwgazowego, ratowniczego, sanitarnego, wodnego i specjalnego, służą wzorowe zestawy sprzętu ustalone przez Ministra *Spraw Wewnetrznych.*

Przełożony gminy ustala szczegółowy wykaz rodzaju i ilości sprzętu potrzebnego do każdej straży lub pogotowia w zależności od stopnia niebezpieczeństwa pożarów lub innych klęsk na obszarze działania straży lub pogotowia (§ 3).

§ 12. Sprzęt powinien być przechowywany w zamkniętych pomieszczeniach (remizach strażackich) i utrzymywany w takim stanie, aby był zdolny do natychmiastowego użycia przy akcji ratunkowej.

Klucze od pomieszczeń ze sprzętem powinny być przechowywane przez naczelników straży lub pogotowi albo przez ich zastępców w sposób zapewniający natychmiastową możność ich użycia.

Kontrolę nad należytym utrzymaniem, przechowywaniem i gotowością sprzętu sprawują przełożeni gminy przy pomocy naczelników straży i pogotowi.

III. O warunkach jakim powinny odpowiadać straże pożarne ochotnicze lub prywatne, aby mógł być im nadany charakter straży miejscowych.

§ 13. Charakter straży miejscowej może być nadany tylko takiej straży pożarnej, która odpowiada następującym warunkom:

a) ilość plutonów (sekcji) straży odpowiada wymaganiom planu, o którym mowa w § 6,

b) co najmniej 3/4 spośród czynnych członków straży posiada wyszkolenie fachowe według programów, ustalonych właściwymi przepisami,

c) poszczególne plutony posiadają całkowite wyposażenie w sprzęt pożarniczy,

d) straż jest wyposażona w potrzebną ilość urządzeń sygnalizacyjnych i alarmowych, zapewniających szybkie wezwanie członków straży do akcji ratunkowej.

e) straż istnieje co najmniej od roku i wyniki jej dotychczasowej pracy są zadawalające.

§ 14. Nadanie charakteru miejscowej straży pożarnej tej straży, która nie odpowiada warunkom w § 13 lit b, c lub d, może nastąpić tylko z zastrzeżeniem, że brakujące warunki zostaną dopełnione w określonym terminie.

§ 15. W razie gdyby straż przestała odpowiadać warunkom uzasadniającym nadanie jej charakteru miejscowego, starosta po przeprowadzeniu szczegółowej inspekcji straży i po wysłuchaniu opinii zainteresowanej gminy i wydziału powiatowego, pozbawi straż pożarną charakteru miejscowej straży pożarnej

IV Przepisy przejściowe.

§ 16. Wojewoda określi, które osiedla mają charakter przemysłowy lub specjalny (§ 6 pkt. 4, 5) oraz kolejność, w jakiej powinna następować organizacja straży na terenie poszczególnych gmin województwa w zależności od stanu finansowego gminy.

Przy ustalaniu kolejności należy uwzględnić charakter przemysłowy i specjalny osiedli na terenie gmin.

§ 17. Okres w którym powinno nastąpić zaopatrzenie straży lub pogotowi w sprzęt, nie może przekraczać lat trzech.

W wypadkach zasługujących na uwzględnienie, wojewoda może przedłużyć okres zaopatrzenia straży lub pogotowia do lat pięciu.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

6.

ROZPORZADZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 31 października 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych oraz Przemysłu i Handlu o zapobieganiu powstania i rozszerzania się pożarów w budynkach.

(Dz. U. R. P. z dnia 16 listopada 1938 r. Nr 87, poz. 590).

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 41, poz. 365) zarządzam co następuje:

§ 1. Przepisom rozporządzenia niniejszego podlegają wszelkie budynki mieszkalne, przeznaczone do użytku publicznego, mieszczące zakłady użyteczności publicznej, oraz budynki mieszczące lokale urzędowe, biurowe, przemysłowe, handlowe, składy i t. p.

§ 2. Zabrania się przechowywania i gromadzenia na nieprzeznaczonych do zamieszkania częściach strychów budynków wymienionych w § 1 jakichkolwiek materiałów łatwopalnych, a w szczególności: słomy, trawy morskiej, drzewa, wełny drzewnej, wiórów drzewnych, papieru, szmat, olejów mineralnych, celuloidu itp. oraz przedmiotów wykonanych w całości lub w przeważającej części z takich materiałów.

§ 3. Zabrania się przechowywania i gromadzenia na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach strychów, w korytarzach piwnicznych, klatkach schodowych, przejściach i przejazdach w budynkach wymienionych w § 1 jakichkolwiek przedmiotów w sposób, utrudniający przejazd lub przejście.

§ 4. Wszelkie przedmioty, znajdujące się na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach

strychów, w korytarzach piwnicznych, klatkach schodowych, przejściach i przejazdach w budynkach wymienionych w § 1, powinny być tak przechowywane, aby mogły być niezwłocznie usunięte z tych pomieszczeń do innych części budynku.

§ 5. Obowiązek przestrzegania przepisów §§ 2, 3 i 4 ciąży:

1) jeśli chodzi o pomieszczenia, których używanie związane jest z jednym mieszkaniem — na głównym lokatorze tego mieszkania,

2) we wszystkich innych wypadkach — na właścicielu budynku lub osobie zarządzającej budynkiem, jeśli właściciel osobiście tego zarządu nie sprawuje.

§ 6. Przepisy § 2 nie dotyczą budynków, jeżeli konstrukcje dachów tych budynków są wykonane z żelazobetonu, o grubości płyty co najmniej 8 cm, lub z żelaza, pokryte płytami o tej samej wytrzymałości na przebicie, a stropy tych budynków są wykonane w całości z materiałów ogniodpornych.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie:

1) na obszarze miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych w 14 dni po ogłoszeniu,

2) na obszarze pozostałych miejscowości w 14 dni po wydaniu przez właściwych wojewodów odpowiednich zarządzeń.

7.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 marca 1939 r.

o zwalnianiu od niektórych obowiązków, wynikających z ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami.

(Dz. U. R. P. z dnia 7 kwietnia 1939 r. Nr 31, poz. 206)

Na podstawie art. 29 ust. (2) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 41, poz. 365) zarządza się co następuje:

§ 1. Artykuły powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia, oznaczają przepisy ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie pred pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 41, poz. 365), paragrafy, powołane bez bliższego określenia, oznaczają przepisy rozporządenia niniejszego.

§ 2. Od obowiązków, określonych w art. 28, zwalnia się:

1) posłów na *Sejm i senatorów,*

2) zawodowych konsulów państw obcych i przydanych im zawodowych urzędników oraz członków ich rodzin, prowadzących wspólne z nimi gospodarstwo domowe, jeżeli posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego i z zastrzeżeniem wzajemności.

§ 3. Od obowiązków określonych w art. 28 ust. (2) pkt 1), 2) i 3) zwalnia się:

1) funkcjonariuszów państwowych i pracowników kontraktowych w urzędach państwowych oraz pracowników przedsiębiorstw, zakładów i instytucyj państwowych;

2) sędziów i prokuratorów sądów powszechnych, sędziów sądów administracyjnych oraz asesorów i aplikantów sądowych;

3) personel nauczający i pomocniczy w szkołach państwowych, publicznych i prywatnych wszystkich kategoryj, stopni i typów;

4) przełożonych gmin i urzędujących ich zastępców, sołtysów i urzędujących podsołtysów, funkcjonariuszów samorządowych i pracowników samorządowych przedsiębiorstw, zakładów i instytucyj;

5) pracowników zakładów użyteczności publicznej,

6) pracowników prywatnych przedsiębiorstw, zakładów i instytucyj, które pracują na rzecz obrony Państwa;

7) pracowników instytucyj ubezpieczeń społecznych i Funduszu Pracy, —

jeżeli w czasie pożaru lub innej klęski spełniają obowiązki wynikające z ich stanowiska.

§ 4. Od obowiązków, określonych w art. 28 ust. (2) pkt. 4), zwalnia się:

1) osoby czasowo w gminie przebywające;

2) osoby nie będące właścicielami lub użytkownikami nieruchomości położonych na obszarze gminy miejsca ich zamieszkania;

3) kobiety;

4) mężczyzn do lat 17;

5) czynnych członków Korpusu Technicznego Związku Straży Pożarnych R. P. oraz czynnych członków straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych;

6) uczniów szkół średnich, szkół zawodowych i słuchaczów rzeczywistych szkół akademickich;

7) uczniów kursów (szkół) wojskowego przysposobienia specjalnego;

8) duchownych i zakonników uznanych w Państwie wyznań religijnych oraz uczniów seminariów duchownych i nowicjuszów zakonów.

§ 5. Od obowiązków określonych w art. 28 ust. (2) pkt. 5, zwalnia się:

1) kobiety mające powyżej lat 40;

2) czynnych członków Korpusu Technicznego Związku Straży Pożarnych R. P. oraz czynnych członków straży pożarnych ochotniczych, zawodowych, prywatnych i okręgowych pogotowi pożarnych;

3) osoby, wymienione w § 4 pkt. 1), 6), 7) i 8).

§ 6. Od obowiązków określonych w art. 28 ust. (2) pkt. 4) i 5), zwalnia się osoby wymienione w § 3, co do których ich władze przełożone stwierdzą, że wykonanie tych obowiązków może odbić się istotnie ujemnie na toku urzędowania lub pracach w danym urzędzie, przedsiębiorstwie, zakładzie lub instytucji.

§ 7. (1) Osoby, na których ciąży obowiązek określony w art. 28 ust. (2) pkt. 4), mogą wykonywać go przez zastępcę.

(2) Zastępcze wykonanie tego obowiązku nie może być powierzone osobom, wymienionym w art. 29 ust. (1) oraz w § 4 pkt. 3), 4), 6) i 7).

(3) Przełożony gminy może zakazać zastępczego wykonania tego obowiązku przez osoby karane za przestępstwa z chęci zysku lub za zbrodnie przeciwko Państwu.

§ 8. Za wykonanie obowiązku, określonego w art. 28 ust. (2) pkt 4), odpowiedzialna jest osoba, która podjęła się wykonania tego obowiązku zastępczo.

§ 9. (1) Obowiązki określone w art. 28 ust. (2) pkt. 5), mogą być na wniosek osoby obowiązanej zamienione przez przełożonego gminy na obowiązek świadczeń w naturze na cele ochrony przed pożarami i innymi klęskami, jeżeli liczba obowiązanych do służby w straży pożarnej przymusowej, przewyższa liczbę, potrzebną do zapewnienia na obszarze działania straży należytej ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

(2) Świadczenia w naturze mogą być wykonane tylko na obszarze tej gminy, która powołała obowiązanego do wykonania obowiązków.

§ 10. Świadczenia w naturze (§ 9) polegają na:

1) dostarczaniu środków przewozowych lub inwentarza pociągowego;

2) wykonaniu określonych robót;

3) czasowym odstąpieniu przedmiotów, potrzebnych do wykonania robót;

4) odstąpieniu własności materiałów, potrzebnych do wykonania robót.

§ 11. (1) Wartość zamiennych świadczeń w naturze określa się dniówkami robocizny pieszej.

(2) Roczna wysokość zamiennych świadczeń w naturze odpowiada 7 dniówkom robocizny pieszej.

(3) Przy obliczaniu wartości zamiennych świadczeń w naturze, przyjmuje się równowartość pieniężną dniówki robocizny pieszej, ustaloną przez rady gminne (miejskie) w wykonaniu przepisów o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne.

(4) W gminach, nie stosujących na swoim obszarze świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne, równowartość pieniężną dniówki robocizny pieszej ustalają corocznie właściwe rady gminne (miejskie) w drodze uchwał, do których mają zastosowanie przepisy art. 65 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294).

P. art 5 §3 dekretu z dn. 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 74).

§ 12. Wykonanie rozporządzenia niniejszego poruca się Ministrowi *Spraw Wewnętrznych*.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

8.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 6 kwietnia 1939 r.

o obowiązkach ludności w wypadkach pożarów lub innych klęsk.

(Dz. U.R.P. z dnia 25 kwietnia 1939 r. Nr 37, poz. 242).

Na podstawie art. 28 ust. (3) i 52 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365) zarządzam co następuje:

§ 1. Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia, oznaczają artykuły ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 41, poz. 365).

§ 2. Wykonanie obowiązków, określonych w art. 28 ust. (2) pkt. 1), 2) i 3) polega na:

1) dostarczaniu i podawaniu wody i innych środków ratowniczych do zapobieżenia rozszerzaniu się pożarów lub innych klęsk,

2) pracy ze sprzętem ratunkowym,

3) usuwaniu przedmiotów zagrożonych przez pożar lub inną klęskę,

4) dogaszaniu zgliszczy,

5) przenoszeniu z miejsca zagrożonego niebezpieczeństwem osób, które uległy nieszczęśliwym wypadkom,

6) zastosowaniu niezbędnych środków ratowniczych,

7) wezwaniu pomocy lekarskiej i dostarczeniu koniecznych środków przewozowych dla osób, które uległy nieszczęśliwym wypadkom, jeżeli ze względu na życie i zdrowie tych osób okaże się to konieczne,

8) dostarczeniu pomieszczeń dla osób, które uległy nieszczęśliwym wypadkom, na czas niezbędny dla udzielenia tym osobom pierwszej pomocy,

9) przyjęciu na przechowanie mienia poszkodowanych,

10) pilnowaniu mienia przed utratą lub zniszczeniem.

11) wykonywaniu prac koniecznych dla zapobieżenia rozszerzeniu się pożaru lub innej klęski.

§ 3. Każda osoba w gminie przebywająca, na wezwanie władz administracji ogólnej, przełożonego gminy, organów służby bezpieczeństwa publicznego lub kierownika akcji ratowniczej, obowiązana jest w razie pożaru lub innej klęski, udzielić pomocy i współdziałać przy akcji ratowniczej w sposób i w miejscu przez te władze, organa lub kierownika akcji ratowniczej wskazany.

Regulamin, o którym mowa w art. 30 ust (1), ustali, które osoby lub grupy osób oraz w jakim zakresie i w jaki sposób obowiązane są w razie pożaru lub innej klęski udzielić bez wezwania pomocy i współdziałać przy akcji ratowniczej.

§ 4. Osoby, które przybyły na miejsce pożaru lub innej klęski w razie braku odpowiedniego kierownika akcji ratowniczej, powinny niezwłocznie przystąpić same do niesienia pomocy i do akcji ratowniczej.

§ 5. Osobom, zatrudnionym przy niesieniu pomocy lub przy akcji ratowniczej, nie wolno zaniechać tych czynności przed ustaniem niebezpieczeństwa lub bez zezwolenia kierownika tej akcji.

§ 6. Wykonanie obowiązku pełnienia wart dla ochrony przed powstaniem pożaru lub innej klęski (art. 28 ust. (2) pkt. 4) polega na:
1) czuwaniu nad bezpieczeństwem mieszkańców dla ochrony przed powstaniem pożaru lub innej klęski,
2) niezwłocznym alarmowaniu organów służby bezpieczeństwa publicznego, przełożonego gminy, sołtysa, straży pożarnych i mieszkańców o powstałym niebezpieczeństwie.

Pełniący wartę powinni zwracać uwagę na przestrzeganie przez osoby w gminie przebywające przepisów o zapobieganiu powstawania i szerzenia się pożarów i innych klęsk, a w przypadkach spostrzeżenia uchybień powiadomić o tym przełożonego gminy.

§ 7. Powołanemu do warty w gminie wiejskiej może być poruczone wykonanie tej warty jedynie na obszarze tej gromady, w której powołany zamieszkuje.

§ 8. Pełniący wartę, w czasie wykonywania tego obowiązku, nie mogą oddalać się poza obszar, którego strzegą.

§ 9. Pełniący wartę powinni być zaopatrzeni w odpowiednie oznaki i przyrządy alarmowe dostarczone przez gminę.

§ 10. Pełnienie wart (art. 28 ust. (2) pkt 4) wykonywa się kolejno, według rocznego planu powołania, ustalonego przez kolegium zarządu gminy. Plan powinien być wyłożony do publicznego wglądu najpóźniej do dnia 1 listopada każdego roku, a wyłożenie jego ogłoszone w sposób w gminie przyjęty.

W planie należy wymienić:
1) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania obowiązanego do pełnienia warty,
2) miejsce i czas wykonywania obowiązku,
3) pouczenie o skutkach prawnych niestawiennictwa i niewykonania obowiązku (art. 47 ust. (1) pkt. 2),
4) pouczenie o środkach prawnych.

§ 11. Do pełnienia wart przełożony gminy wzywa obowiązanych w sposób w gminie przyjęty co najmniej na 7 dni przed dniem pełnienia warty.

§ 12. Pełnienie wart dziennych może być zarządzone przez przełożonego gminy, po uprzednim uzyskaniu zgody powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 13. Pełnienie obowiązków w strażach pożarnych przymusowych (art. 28 ust. (2) pkt. 5) polega na braniu czynnego udziału w:
1) tłumieniu pożarów lub zwalczaniu innych klęsk,
2) ćwiczeniach, szkoleniu i przeglądach straży, zarządzonych przez władze, o których mowa w art. 43, przełożonego gminy lub naczelnika straży pożarnej przymusowej.

§ 14. Osoby, powołane na stanowiska kierownicze w strażach pożarnych przymusowych, nie mogą odmówić przyjęcia tych stanowisk, jeżeli w okresie 3 ostatnich lat nie pełniły obowiązków na stanowiskach kierowniczych w strażach pożarnych przymusowych.

Wezwanie powinno zawierać:

§ 15. Do pełnienia obowiązków w strażach pożarnych przymusowych powołuje obowiązanych przełożony gminy w drodze pisemnej.
1) nazwisko i imię powołanego do pełnienia obowiązku,
2) określenie obowiązku,
3) jakie narzędzia lub środki przewozowe powinna dostarczyć powołana osoba,
4) pouczenie o skutkach prawnych niestawiennictwa i niewykonania obowiązku (art. 47 ust. (1) pkt. 4),
5) pouczenie o środkach prawnych.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

9.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 6 kwietnia 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o zawiadywaniu sumami na koszty akcji przeciwpożarowej, sposobie ich pobierania oraz dysponowania nimi i kontroli ich zużycia.

(Dz. U. R. P. z dnia 25 kwietnia 1939 r., Nr 37, poz. 243)

Na podstawie art. 41 ust. (2) i art. 52 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 365) zarządzam co następuje:

§ 1. Artykuły powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41. poz. 365).

§ 2. Zawiadywanie całością sum na koszty przeciwpożarowe, przewidywanych w art. 39, poručza się na warunkach, określonych w rozporządzeniu niniejszym, Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie.

§ 3. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie otworzy i prowadzić będzie oddzielne konto, na które powinny być przelewane lub wpłacane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie, Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu i prywatne zakłady ubezpieczeń sumy, o których mowa w § 2, w wysokości, ustalonej na każdy rok kalendarzowy zgodnie z przepisami art. 39.

§ 4. Zakłady ubezpieczeń obowiązane są dokonywać przelewów lub wpłat, o których mowa w § 3, w czterech ratach kwartalnych w ciągu miesiąca po upływie każdego kwartału.

Wysokość tych rat wynosić powinna — za każdy z pierwszych trzech kwartałów po 1/4 (jednej czwartej) sumy, obliczonej prowizorycznie w myśl art. 39 według wymiaru składek z roku poprzedzającego, a za czwarty kwartał — różnicę między ostateczną sumą, którą zakład obowiązany będzie wpłacić według zamknięcia rachunkowego za rok poprzedzający, a sumą przelaną lub wpłaconą w trzech poprzednich kwartałach.

Potrącenia z sum przypadających do wpłaty z tytułu wypłaconych na podstawie art. 32 odszkodowań, uskutecznia się tylko przy wpłacie raty za czwarty kwartał.

Ostateczną sumę oblicza się według ogólnej sumy składek bieżących i zaległych, zebranych w ciągu roku kalendarzowego.

§ 5. Rozrachunek z zakładami ubezpieczeń z tytułu opłat za koszty akcji przeciwpożarowej, prowadzi Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych obowiązany jest czuwać nad tym, aby sumy, należne od zakładów ubezpieczeń wpłacane były przez nie w należytych terminach i w należytej wysokości (§ 4).

Sumy, nie wpłacone w terminie przez zakłady ubezpieczeń, będą ściągane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w trybie administracyjnym.

§ 6. W ramach planu finansowego, ustalonego przez Ministra *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z Ministrem Skarbu (art. 41 ust. (1)), wojewodowie *(Komisarz Rządu na m. st. Warszawę)* sporządzają szczegółowy plan zużycia sum na cele akcji przeciwpożarowej na podległym im obszarze.

Szczegółowe plany zużycia sum zatwierdza Minister *Spraw Wewnętrznych.*

§ 7. Wydatkowanie sum, ustalonych w szczegółowych planach zużycia sum, o których mowa w § 6, uskutecznia Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, a na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego — Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu.

Sumy przeznaczone w planie finansowym na cele akcji przeciwpożarowej na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemmnych w Warszawie przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych w Ponaniu z sum, o których mowa w § 2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie prowadzi również ogólny obrachunek wydatków z tego tytułu.

§ 8. Przenoszenie sum między poszczególnymi częściami lub innymi pozycjami ustalonego planu finansowego, jak również dokonywanie z sum, przewidzianych w art. 39 ust. (1), wydatków nadzwyczajnych i nie przewidzianych w planie — może nastąpić tylko na zarządzenie lub za zgodą Ministra *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 9. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie przedstawia Ministrowi *Spraw Wewnętrznych* w ciągu miesiąca po ukończeniu każdego kwartału zestawienie sum, wpływających na oddzielne konto i wydatkowanych z tytułu wykonywania planu finansowego.

Takie samo zestawienie za cały rok przedstawia Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w ciągu miesiąca po upływie roku kalendarzowego.

§ 10. Na pokrycie kosztów, ponoszonych w związku z wykonywaniem obowiązków, wynikających z rozporządzenia niniejszego, może być przewidziana w planie finansowym odpowiednia suma dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie.

§ 11. Minister *Spraw Wewnętrznych* może w każdym czasie delegować podległego sobie urzędnika w celu zbadania stanu rachunków sum na koszty akcji przeciwpożarowej i sprawdzenia dokumentów, dotyczących wpływów i wypłat z tych sum oraz wykonania planu finansowego.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 października 1935 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu o zawiadywaniu sumami na koszty akcji przeciwpożarowej, sposobie ich pobierania oraz dysponowania nimi i kontroli ich zużycia. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 474).

10.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 29 lipca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o urządzeniach publicznych i prywatnych do zaopatrywania ludności w wodę i usuwania nieczystości oraz o specjalnych urządzeniach przeciwpożarowych.

(Dz. U. R. P. z dnia 22 sierpnia 1939 r. Nr 75, poz. 506).

(Wyciąg)

Na podstawie art. 5 pkt. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zaopatrywaniu ludności w wodę z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U.R.P. Nr 32, poz. 310), art. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o usuwaniu nieczystości i wód opadowych z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U.R.P. Nr 32, poz. 311) w brzmieniu ustawy z dnia 31 marca 1938 r. (Dz. U.R.P. Nr 24, poz. 210), oraz art. 3 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ohronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 41, poz 365), zarządzam co następuje:

Przepis wstępny.

§ 1. Za urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę uważa się urządzenia dostarczające wodę do picia, dla potrzeb gospodarstwa domowego i dla celów przeciwpożarowych. Za urządzenia usuwania nieczystości uważa się urządzenia kanalizacyjne.

Wodociągi publiczne.

§ 13. Na sieci wodociągowej powinny być założone hydranty przeciwpożarowe w miarę możności płytkie w odległościach nie przekraczających 150 m. dla dzielnic o zabudowaniu luźnym i bliźniaczym oraz 100 m dla dzielnic o zabudowaniu zwartym. Hydranty powinny być łatwo dostępne. Położenie ich powinno być dokładnie oznaczone w terenie.

§ 14. Wodociąg powinien być tak urządzony, aby na wypadek pożaru mógł zwiększyć odpowiednio swą wydajność. Zwiększenie to powinno być liczone co najmniej na dwa równoczesne pożary, trwające co najmniej 2 godziny. Jednokierunkowa zdolność transportowa rurociągów zasilających do miejsca pożaru powinna wynosić co najmniej 10 l. na sekundę, a rurociągów rozdzielczych — 5 l. na sekundę — przy niezmniejszonej wydajności średniej letniej i przy ciśnieniu w sieci wynoszącym co najmniej 0.7 atmosfer.

§ 15. Stacje kolejowe, leżące w pobliżu urządzeń wodociągowych publicznych, mogą korzystać z tych wodociągów dla celów eksploatacyjnych i pożarowych w granicach możliwości technicznych wodociągu. Powyższe nie nakłada na właściciela wodociągu obowiązku ponoszenia jakichkolwiek dodatkowych kosztów.

§ 16. W wodociągach, posiadających oczyszczalnię wody, powinny być urządzone połączenia zapasowe, umożliwiające na wypadek unieruchomienia oczyszczalni podawanie do sieci ulicznej wody surowej, w razie potrzeby odpowiednio odkażonej.

Specjalne urządzenia przeciwpożarowe.

§ 20. We wszystkich osiedlach należy założyć specjalne urządzenia przeciwpożarowe stosownie do wymagań niżej określonych:

1) Należy urządzić szereg punktów poboru wody dla celów przeciwpożarowych niezależnie od istniejącego wodociągu, wykorzystując w tym celu wszelkie wody, znajdujące się na obszarze osiedla i przystosowując je do użytku przez: oczyszczanie, pogłębianie, spiętrzanie oraz przez ułatwienie bezpośredniego dojazdu i czerpania.

2) Dzielnice osiedla, pozbawione naturalnych punktów poboru wody lub nie posiadające dostatecznej ich ilości, powinny być zaopatrzone w wystarczającą liczbę punktów sztucznych jak zbiorniki otwarte albo kryte, specjalne wodociągi, stacje pomp, studnie, zbiorniki płuczace przy kanalizacji rozdzielczej i tym podobne urządzenia o wydajności odpowiedniej dla celów przeciwpożarowych.

3) Odległości między punktami poboru wody nie mogą przekroczyć w dzielnicy o zabudowaniu zwartym — 500 m i w dzielnicy o zabudowaniu luźnym lub bliźniaczym — 700 m. Przy rozmieszczeniu tych punktów należy uwzględniać stopień zagrożenia pożarowego dzielnic albo poszczególnych punktów miasta.

4) Przy obliczaniu wydajności punktu poboru wody należy uwzględnić możliwość jednoczesnego gaszenia co najmniej dwóch pożarów. Wydatek wody spowodowany jednym pożarem należy przyjąć co najmniej:

dla dzielnic poniżej 50 mieszkańców na 1 ha 40 m³ w ciągu 2 godzin,
dla dzielnic od 50 do 100 mieszkańców na 1 ha — 50 m³ w ciągu 2 godzin,
dla dzielnic od 100—200 mieszkańców na 1 ha — 70 m³ w ciągu 2 godzin,
dla dzielnic od 200—350 mieszkańców na 1 ha — 100 m³ w ciągu 2 godzin,
dla dzielnic powyżej 350 mieszkańców na 1 ha — 150 m³ w ciągu 2 godzin.

W razie potrzeby w zależności od ilości i rodzaju budynków, sposobu zabudowania, charakteru przemysłowego i t. p. czynników normy pwyższe powinny być odpowiednio zwiększane

5) Punkty poboru wody mogą być zaopatrywane albo bezpośrednio ze źródła wody albo za pośrednictwem zbiorników niezależnych od wodociągu i obsługujących jeden lub więcej punktów poboru wody. Jeden taki zbiornik może obsługiwać najwyżej 15 punktów poboru wody.

6) Zbiorniki otwarte można urządzać jako baseny ozdobne, wodotryski, baseny dla roślin wodnych, stawy parkowe, kąpieliska, pływalnie, rekonstrukcje zabytkowych fos i t. p.

7) Zbiorniki o większej liczbie punktów poboru wody niż dwa mogą być mniejsze, niżby to wynikało z pkt. 4). W tym wypadku przy powiększaniu liczby punktów poboru wody zmniejszenie objętości zbiornika nie może przekraczać 2% na jeden punkt poboru wody dla zbiorników otwartych i 3% dla zbiorników krytych.

Przepisy końcowe.

§ 26. Minister *Spraw Wewnętrznych* w Warszawie, w innych zaś miejscowościach wojewoda, może zezwolić na częściowe odstępstwa od przepisów §§ 20, 21, 22 i 23 niniejszego rozporządzenia w osiedlach, w których urządzenia wodociągowe dają gwarancję ciągłości ruchu i należytego zwiększenia wydajności na cele przeciwpożarowe.

§ 27. Osiedla, posiadające urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne, powinny przedstawić właściwym władzom do zatwierdzenia projekty dostosowania istniejących urządzeń do wymagań niniejszego rozporządzenia razem z programem realizacji w terminie nie przekraczającym jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 28. Projekty zaopatrzenia osiedla w specjalne urządzenia przeciwpożarowe oraz urządzenia dostarczające zastępczą wodę do picia i dla celów gospodarstwa domowego powinny być predstawione właściwym władzom do zatwierdzenia razem z programem realizacji w terminie nie przekraczającym jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 29. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje: §§ 21 — 25 na całym obszarze Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, pozostałe zaś przepisy w tych osiedlach, w których mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1938 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w dziedzinach regulacji i zabudowania osiedli oraz budownictwa publicznego i prywatnego (Dz. U.R.P. Nr 32, poz. 278).

Rozp. Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1938 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w dziedzinach regulacji i zabudowania osiedli oraz budownictwa publicznego i prywatnego (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 278) weszło w życie na obszarze miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych z dniem 15 maja 1938 r. W innych miejscowościach rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych (obecnie Ministra Administracji Publicznej wzgl. Ministra Ziem Odzyskanych) działającego w porozumieniu z in. właściwymi ministrami, wykazów tych miejscowości w „Dziennikach Wojewódzkich".

11.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 listopada 1933 r.

o uznaniu stowarzyszenia „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" za stowarzyszenie wyższej użyteczności.

(Dz. U. R. P. z dnia 30 grudnia 1933r. Nr 102, poz. 779).

Na podstawie art. 46, 47 i 51 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808) zarządza się co następuje:

§ 1. Stowarzyszenie „Główny Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" z siedzibą w Warszawie, wciągnięte do rejestru stowarzyszeń i związków Komisariatu Rządu m. st. Warszawy dnia 27 czerwca 1928 r. pod Nr. 421 zostaje uznane za stowarzyszenie wyższej użyteczności i otrzymuje nazwę „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej".

§ 2. Równocześnie powyższemu stowarzyszeniu nadaje się statut, który będzie ogłoszony w Monitorze Polskim.

§ 3. Stowarzyszeniu „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" nadaje się przywilej wyłączności działania na obszarze całego Państwa w zakresie jednoczenia we wspólnej organizacji poszczególnych straży pożarnych oraz sprawowania kontroli fachowej i organizacyjnej nad wszystkimi strażami pożarnymi na obszarze całego Państwa.

W szczególności przywilej powyższy obejmuje:

a) czuwanie nad działalnością okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych Związku, jak również czuwanie nad organizowaniem, szkoleniem i zaopatrywaniem straży pożarnych w zakresie: obrony przeciwpożarowej, walki z klęskami żywiołowymi, obrony przeciwlotniczej biernej, służby sanitarnej, wychowania fizycznego oraz prac kulturalno-oświatowych;

b) organizowanie dla członków straży pożarnych kursów, przeszkoleń, zawodów i pokazów w zakresie, ustalonym w p. a), jak też w zakresie innych dziedzin, przewidzianych w statutach straży pożarnych;

c) kontrolowanie prac okręgów wojewódzkich i powiatowych Związku oraz straży pożarnych w zakresie, ustalonym w p. a) i b), oraz przestrzeganie jednolitych zasad w ich ustroju i działalności;

d) współdziałanie z władzami państwowymi i samorządowymi w zakresie organizacji obrony przeciwpożarowej oraz udzielanie im opinii i porad fachowych w zakresie obrony przeciwpożarowej oraz dziedzin z nią związanych;

e) wyjednywanie u władz państwowych, samorządowych, instytucyj oraz zakładów i towarzystw ubezpieczeniowych funduszów na potrzeby straży pożarnych, okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych oraz swoje własne jak również opiniowanie o ich podziale;

f) organizowanie i utrzymywanie kursów fachowych w zakresie obrony przeciwpożarowej w szczególności zaś — szkolenie korpusu techniznego dla potrzeb własnych, instytucyj komunalnych i innych.

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi *Spraw Wewnętrznych.*

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

12.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 listopada 1933 r.

o nadaniu statutu stowarzyszeniu „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej".

(Monitor Polski z dnia 30 grudnia 1933 r. Nr 298, poz. 331).

Na podstawie art. 47 ust. 2 i 3 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808) i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1933 r. o uznaniu stowarzyszenia „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. R.P. Nr. 102, poz. 779) zarządza się, co następuje:

§ 1. Nadaje się dołączony do niniejszego rozporządzenia statut stowarzyszenia wyższej użyteczności: „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej".

§ 2. Stowarzyszenie „Główny Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej", zarejestrowane w Komisariacie Rządu m. st. Warszawy dnia 27 czerwca 1928 r. pod Nr. 421, wykreśla się z rejestru stowarzyszeń.

Jednocześnie wykreśla się z rejestrów urzędów wojewódzkich zrzeszone w Głównym Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej wojewódzkie i powiatowe związki straży pożarnych, istniejące dotychczas jako odrębne osoby prawne.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

STATUT ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Część I. Charakter, zadania i środki działania.

§ 1. Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej jest stowarzyszeniem społecznym wyższej użyteczności w rozumieniu prawa o stowarzyszeniach, działającym na mocy postanowień tegoż prawa oraz postanowień niniejszego statutu.

Siedzibą władz naczelnych Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej jest m. st. Warszawa.

W dalszych postanowieniach niniejszego statutu przez wyrażenie „Związek" rozumie się Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Związek posiada osobowość prawną. Może on przyjmować zapisy i darowizny oraz nabywać majątek ruchomy i nieruchomy bez ograniczeń i bez potrzeby uzyskiwania zezwoleń, przewidzianych w przepisach specjalnych, regulujących sprawy zapisów i darowizn oraz nabywanie majątku przez osoby fizyczne i prawne.

§ 3. Zadaniem Związku jest jednoczenie za pośrednictwem swych okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych wszystkich straży pożarnych, istniejących na obszarze Państwa, tworzenie okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych oraz nowych straży pożarnych, jak również czuwanie nad całokształtem organizacji obrony przeciwpożarowej w Państwie.

Zjednoczone w Związku straże pożarne działają na podstawie własnych statutów według jednolitego wzoru opracowanego przez Radę Naczelną Związku. Straże gminne, zawodowe, *obowiązkowe* oraz straże prywatne, należące do Związku, działają na podstawie regulaminów lub statutów wzorowych, zatwierdzonych przez Ministra *Spraw Wewnętrznych.* Zgłoszenia przystąpienia tych straży do Związku dokonywują władze instytucji lub przedsiębiorstw, przy których straże istnieją.

Nad całokształtem prac straży pożarnych czuwa Związek za pośrednictwem swych okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych z zachowaniem określonej w niniejszym statucie ich autonomii wewnętrznej. Zarząd Główny zawiadamia właściwe władze wojewódzkie o utworzeniu okręgów wojewódzkich, a zarząd okręgu — właściwe władze powiatowe o utworzeniu oddziałów powiatowych.

§ 4. Straże pożarne zjednoczone w Związku mogą posiadać osobowość prawną oraz zdolność do działań prawnych w zakresie ustalonym w ich statutach.

§ 5. Wykonanie zadań, określonych w § 3 osiąga Związek przez:

a) czuwanie nad działalnością swych okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych jak również organizowaniem, szkoleniem i zaopatrywaniem straży pożarnych w zakresie: obrony przeciwpożarowej, walki z klęskami żywiołowymi, obrony przeciwlotniczej biernej, służby samarytańskiej, wychowania fizycznego oraz prac kulturalno-oświatowych;

b) organizowanie dla członków straży pożarnych kursów, przeszkoleń, zawodów i pokazów w zakresie ustalonym w pkt. a), jak też w zakresie innych dziedzin, przewidzianych w statutach straży pożarnych;

c) kontrolowanie prac swych okręgów, oddziałów oraz straży pożarnych w zakresie ustalonym w pkt. a) i b) oraz przestrzeganie jednolitych zasad w ich ustroju i działalności;

d) współdziałanie z władzami państwowymi i samorządem w zakresie organizacji obrony przeciwpożarowej oraz dziedzin z nią związanych;

e) wyjednywanie u władz państwowych, samorządów, instytucyj oraz zakładów i towarzystw ubezpieczeniowych funduszów na potrzeby straży pożarnych, swych okręgów i oddziałów oraz swoje własne, jak również opiniowanie o ich podziale;

f) organizowanie i utrzymywanie kursów fachowych w zakresie obrony przeciwpożarowej, w szczególności zaś — szkolenie korpusu technicznego dla potrzeb własnych, instytucyj komunalnych i innych;

g) opracowywanie wniosków i materiałów normalizacyjnych w zakresie obrony przeciwpożarowej;

h) czuwanie nad zaopatrywaniem straży pożarnych we właściwy sprzęt, ekwipunek, narzędzia i tabory przeciwpożarowe;

i) wydawanie i rozpowszechnianie czasopism związkowych i podręczników fachowych, popieranie wynalazków i wytwórczości przeciwpożarowej oraz urządzanie dla ludności zebrań i odczytów propagandowych w zakresie działalności statutowej Związku.

§ 6. Zadania i czynności określone w §§ 3 i 5 punkty a), b), c), d), e), f), h), wykonywa Związek na obszarze całego Państwa, korzystając z przywileju wyłączności w znaczeniu ustalonym w art. 51 obowiązującego prawa o stowarzyszeniach.

Zadania i czynności powyższe wykonywa Związek bądź bezpośrednio, bądź też za pośrednictwem swych okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych w ramach obowiązujących ustaw i rozporządzeń państwowych oraz zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu i uchwałami władz związkowych.

§ 7. Związek posiada sztandar oraz ma prawo używania dla siebie, wszystkich swych okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych, dla straży pożarnych oraz ich członków — pieczęci, znaków korporacyjnych, mundurów, dystynkcyj oraz odznaczeń, według norm i wzorów ustalonych przez Ministra *Spraw Wewnętrznych*.

Część II. Członkowie Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 8. Członkowie Związku dzielą się na czynnych, popierających i honorowych.

Członkiem czynnym Związku może być każda straż pożarna istniejąca na obszarze Państwa i działająca na podstawie statutu lub regulaminów, przewidzianych w § 3 ust. 2.

Członkostwo Związku nabywa straż pożarna przez przyjęcie statutu lub regulaminu oraz zarejestrowanie się we właściwym terytorialnie okręgu wojewódzkim za pośrednictwem oddziału powiatowego. Z uprawnień członkowskich korzystają straże pożarne za pośrednictwem właściwych terytorialnie oddziałów powiatowych i okręgów wojewódzkich.

Członkami popierającymi Związku są osoby prawne, które zgłoszą doń swe przystąpienie, zobowiążą się do przestrzegania postanowień niniejszego statutu oraz opłacania składki ustalonej przez Radę Naczelną. Członek popierający, który wpłaci jednorazowo dwudziestokrotną składkę roczną, staje się dożywotnim członkiem popierającym. Członek popierający może zgłosić swój przydział do jednego z okręgów lub oddziałów terytorialnych oraz opłacać składkę na jego potrzeby.

Członkami honorowymi Związku mogą być osoby fizyczne. Godność ta nadawana jest za wybitną i korzystną dla strażactwa działalność nad rozwojem obrony przeciwpożarowej uchwałą Rady Naczelnej, powziętą większością $^2/_3$ głosów obecnych na posiedzeniu. Członkowie honorowi składek nie opłacają i nie piastują z tytułu tego odznaczenia żadnego mandatu we władzach i organach Związku.

§ 9. Przyjmowanie oraz usuwanie członków czynnych należy do kompetencji zarządu okręgu wojewódzkiego. Zarząd okręgu może nie przyjąć na członków Związku straży pożarnej, co do której ma zastrzeżenie w związku z miejscem jej siedziby lub składem osobowym, oraz straży, która zgłosiłaby statut odmienny od statutu opracowanego przez Radę Naczelną Związku.

Za niewykonywanie obowiązków statutowych straż może być usunięta ze Związku. Sposób usuwania członków określa regulamin wewnętrzny Związku.

§ 10. Członkowie Związku są obowiązani:

a) podporządkowywać się zarządzeniom władz Związku oraz właściwych okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych, postanowieniom statutu i regulaminu, jak również dokładać wszelkich starań w kierunku najlepszego wywiązania się z przyjętych na siebie obowiązków.

b) opłacać składkę członkowską,

c) dbać o dobrą opinię Związku i całego strażactwa,

d) nadsyłać do właściwego oddziału powiatowego plany działalności, budżety oraz sprawozdania z działalności i budżetowe, jak również inne materiały których Związek zażąda, lub których obowiązek nadsyłania zostanie ustalony w drodze regulaminów i instrukcyj, przyczem obowiązek ten dotyczy tylko straży pożarnych.

§ 11. Członkowie Związku mają prawo:

a) korzystać z wszelkich pomocy oraz urządzeń zarówno fachowych jak i ogólno-kulturalnych, będących w rozporządzeniu Związku oraz jego okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych;

b) uczestniczyć przez swych delegatów w posiedzeniach rad powiatowych oraz w obradach zjazdów walnych Związku;

c) korzystać dla siebie i swych członków z mundurów, dystynkcyj oraz wszelkich innych urządzeń i ułatwień, przysługujących im z tytułu przynależności do Związku.

Część III. Władze i Organa Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 12. Naczelnymi władzami Związku są:

a) Zjazd Walny,

b) Rada Naczelna,

c) Prezes i Zarząd Główny.

Miejscowymi władzami Związku są rady i zarządy okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych.

Organami władz Związku są:

a) Inspektor Naczelny,

b) komisje rewizyjne,

c) komisje fachowe,

d) korpus techniczny.

Oprócz powyższych władz i organów Związek posiada Związkowy Sąd Honorowy oraz Sąd Dyscyplinarny dla członków korpusu technicznego.

Zjazd walny.

§ 13. Władzą uchwałodawczą Związku jest z zastrzeżeniem uprawnień uchwałodawczych Rady Naczelnej, Zjazd Walny. Zjazdy Walne są zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne Zjazdy Walne zwołuje Zarząd Główny Związku na podstawie uchwały Rady Naczelnej w okresach ustalonych przez nią, jednak nie częściej niż raz na trzy lata. Na żądanie zgłoszone przez $1/3$ część członków Związku lub na żądanie delegata Rządu powinien być zwołany nadzwyczajny Zjazd Walny w ciągu 3 miesięcy od zgłoszenia takiego żądania.

Udział w obradach Zjazdu Walnego z głosem decydującym biorą:

a) przedstawiciele okręgów wojewódzkich wybrani przez ich rady w ilości po 1 na każde 30 straży z ich terenu, należących do Związku i opłacających składkę członkowską; rozpoczęta trzydziestka liczy się za pełną;

b) prezesi rad i zarządów okręgów wojewódzkich;

c) członkowie Rady Naczelnej i Zarządu Głównego.

Udział w obradach z głosem doradczym mogą brać:

a) członkowie rad i zarządów okręgów wojewódzkich,

b) członkowie komisyj Związku,

c) członkowie honorowi Związku,

d) członkowie popierający Związku.

Listę członków uprawnionych do udziału w Zjeździe Walnym z głosem decydującym ustala Zarząd Główny na podstawie list, nadesłanych przez okręgi wojewódzkie; lista członków Zjazdu Walnego winna być zamknięta co najmniej na 7 dni przed terminem Zjazdu.

§ 14. Zawiadomienia o Zjeździe Walnym wraz z proponowanym porządkiem obrad rozsyła Zarząd Główny Związku co najmniej na 2 miesiące przed terminem Zjazdu Walnego ogłaszając je również w czasopismach związkowych i prasie codziennej. Organizacją Zjazdu Walnego zajmuje się komitet organizacyjny Zjazdu, powołany na wniosek Zarządu Głównego przez Radę Naczelną. Zakres prac Rady Naczelnej, Zarządu i Komitetu, związanych z organizacją Zjazdów Walnych określa regulamin wewnętrzny Związku.

§ 15. Zjazdy walne otwiera i zagaja Prezes Związku, który przewodniczy obradom aż do chwili wyboru przewodniczącego Zjazdu. Obrady odbywają się w ramach zatwierdzonego porządku obrad. Sposób obradowania Zjazdu Walnego określa regulamin obrad, uchwalony na wniosek Rady Naczelnej przez Zjazd Walny.

§ 16. Obrady Zjazdu Walnego są ważne przy obecności $1/3$ ogólnej ilości członków uprawnionych do głosowania — z wyjątkiem Zjazdu Walnego, mającego powziąć uchwałę o rozwiązaniu Związku.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwały dotyczącej rozwiązania Związku, powzięcie której winno się odbyć w sposób ustalony w §§ 82 i 83.

Głosowanie podczas obrad Zjazdu Walnego odbywa się zasadniczo jawnie, jednak na żądanie $1/5$ uprawnionych do głosowania przewodniczący zarządza tajność głosowania.

Wybory podczas obrad Zjazdu Walnego odbywają się z reguły tajnie. Wyjątek stanowi wybór przez aklamację.

§ 17. Do zakresu uprawnień Zjazdu Walnego należy:

a) zatwierdzanie ogólnych sprawozdań z działalności i kasowych Związku,

b) ustalanie wytycznych dla prac Związku w ramach obowiązujących ustaw oraz postanowień niniejszego statutu,

c) projektowanie zmian statutu Związku celem przedstawienia ich władzom państwowym,

d) uchwalanie memoriałów i wniosków do centralnych władz państwowych i instytucyj w sprawach Związku,

e) rozpatrywanie wniosków zgłoszonych na Zjazd Walny przez poszczególne okręgi oraz członków Związku

f) uchwalenie rozwiązania Związku.

Zgłaszanie wniosków odbywa się w sposób ustalony w regulaminie Związku.

Program Zjazdu Walnego może obejmować również zawody, konkursy i pokazy w zakresie prac wykonywanych przez straże pożarne.

§ 18. Przebieg i uchwały Zjazdu Walnego wpisuje się do osobnej księgi protokółów i opatruje podpisami przewodniczącego i sekretarza zjazdu, prowadzącego protokół. Księgę protokółów przechowuje się w lokalu Związku.

Odpisy protokółu ogłasza Zarząd Główny najpóźniej w ciągu 1 roku od daty zakończenia obrad Zjazdu Walnego w czasopismach związkowych, przesyłając je równocześnie okręgom wojewódzkim i oddziałom powiatowym oraz delegatowi Rządu.

Rada naczelna.

§ 19. Władzą kontrolującą działalność Zarządu Głównego jest Rada Naczelna.

Skład Rady Naczelnej stanowią:

a) przedstawiciele okręgów wojewódzkich po 2 od każdego,

b) członkowie Zarządu Głównego,

c) przewodniczący komisji rewizyjnej oraz innych komisyj stałych,

d) przewodniczący Sądu Związkowego oraz Sądu Dyscyplinarnego,

e) przedstawiciele: Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, *Zrzeszenia Towarzystw Ubezpieczeń od Ognia*, Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, *Związku Miast i Związku Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej* w ilości po 1 od każdej z tych instytucyj,

f) przedstawiciele innych centralnych organizacyj, współdziałających ze Związkiem, którym prawo delegowania przedstawiciela przyzna Rada Naczelna na wniosek Zarządu Głównego.

Członków Rady Naczelnej, wymienionych w pkt. e) i f), wyznaczają władze zainteresowanych instytucyj. Wyżej wymienionym służy na posiedzeniu Rady Naczelnej prawo głosu decydującego.

Członkowie korpusu technicznego, z wyjątkiem inspektora naczelnego, nie mogą być członkami Rady Naczelnej.

§ 20. Do zakresu uprawnień Rady Naczelnej należy:

a) wybór Prezesa Związku, członków Zarządu Głównego oraz Inspektora Naczelnego i jego zastępcy,

b) wybór członków Związkowego Sądu Honorowego, Sądu Dyscyplinarnego i komisji rewizyjnej,

c) zatwierdzanie przewodniczących komisyj stałych,

d) ustanawianie sekcyj fachowych dla straży o charakterze specjalnym,

e) projektowanie zmian niniejszego statutu oraz statutu straży,

f) uchwalanie planu działalności i budżetu rocznego Związku,

g) rozważanie wniosków, mających na celu podniesienie stanu obrony przeciwpożarowej w Państwie,

h) zatwierdzanie sprawozdań Zarządu i komisji rewizyjnej,

i) decydowanie o kupnie i sprzedaży nieruchomości,

k) decydowanie o przyjęciu warunkowych zapisów i darowizn,

l) rozstrzyganie odwołań od decyzyj Zarządu Głównego,

m) ustanawianie wysokości składek członkowskich, zasad ich podziału oraz sposobów ich pobierania,

n) nominacje członków korpusu technicznego na wniosek Zarządu Głównego,

o) udzielanie członkom Związku ustalonych regulaminowo nagród,

p) decydowanie w sprawach wniesionych przez Zarząd Główny a dotyczących wykonania postanowień niniejszego statutu,

r) wykonywanie uchwał Zjazdów Walnych w zakresie, przewidzianym statutowo,

s) uchwalanie wniosku o rozwiązanie Związku.

§ 21. Posiedzenia Rady Naczelnej zwołuje Zarząd Główny:

a) obowiązkowo 2 razy do roku w ciągu 3 ostatnich miesięcy roku budżetowego w celu uchwalenia planu działalności i budżetu na rok następny oraz w ciągu 6 pierwszych miesięcy roku budżetowego w celu zatwierdzenia sprawozdań Zarządu i komisji rewizyjnej za okres poprzedni. Na posiedzeniach tych załatwia również Rada Naczelna wszystkie inne sprawy, należące do zakresu jej działania,

b) na żądanie pisemne, zgłoszone do Zarządu i podpisane co najmniej przez 1/3 ogólnej ilości członków Rady Naczelnej, uprawnionych do udziału w posiedzeniu z głosem decydującym,

c) na żądanie komisji rewizyjnej oraz delegata Rządu,

d) w razie koniecznej potrzeby, stwierdzonej przez Zarząd Główny.

W przypadkach przewidzianych w pkt. b) i c) zwołanie powinno nastąpić w ciągu 4 tygodni od otrzymania wniosku.

§ 22. Zawiadomienia o posiedzeniu Rady Naczelnej wraz z proponowanym porządkiem obrad podaje Zarząd Główny do wiadomości członkom co najmniej na 21 dni przed terminem. W razie zwołania posiedzenia Rady Naczelnej z przyczyn wyszczególnionych w § 21 pkt. b) i c), inicjatorzy zwołania posiedzenia obowiązani są przedstawić Zarządowi projektowany porządek obrad.

Posiedzenia Rady Naczelnej zagaja i przewodniczy na nich Prezes lub wiceprezes Związku. Obrady odbywają się w sposób ustalony w regulaminie Związku.

Przebieg i uchwały Rady Naczelnej wpisuje się do osobnej księgi protokółów i opatruje podpisem Prezesa i sekretarza. Księgę protokółów przechowuje się w lokalu Związku. Odpis protokółu przesyła Zarząd Główny w ciągu 8 tygodni członkom Rady Naczelnej.

§ 23. Posiedzenia Rady Naczelnej są ważne przy obecności 1/3 ogólnej ilości członków z wyjątkiem posiedzenia, mającego rozpatrywać wniosek o rozwiązanie Związku. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał, dotyczących: nadania członkostwa honorowego, kupna i sprzedaży nieruchomości oraz projektowanych zmian niniejszego statutu; do ważności uchwał, zapadających w powyższych sprawach, wymagana jest większość 2/3 głosów obecnych na posiedzeniu członków Rady Naczelnej.

Głosowanie odbywa się zasadniczo jawnie, jednak na żądanie 1/5 obecnych przewodniczący zarządza tajność głosowania.

Wybory odbywają się z reguły tajnie, wyjątek stanowi wybór przez aklamację.

Jeżeli posiedzenie Rady Naczelnej nie odbyło się z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków — Zarząd Główny powinien zwołać je powtórnie najdalej w terminie dwutygodniowym z tym samym porządkiem obrad. Zebranie to jest ważne bez względu na liczbę obecnych członków

Prezes Związku i Zarząd Główny.

§ 24. Zarząd Główny Związku składa się z Prezesa Związku, Inspektora Naczelnego oraz 6 członków.

Kadencja Prezesa i członków Zarządu trwa trzy lata. Corocznie ustępuje 1/3 członków Zarządu, przyczem w pierwszych 2 latach przez losowanie, następnie według starszeństwa wyboru.

Prezes Związku oraz Inspektor Naczelny nie podlegają losowaniu. Ustępujący członkowie Zarządu mogą być wybierani ponownie.

W razie ustąpienia członka Zarządu przed końcem kadencji Rada Naczelna wybiera na jego miejsce innego członka, którego kadencja trwa do końca trzyletniej kadencji jego poprzednika. Zarząd może kooptować nowego członka na opróżnione miejsce, jednak obowiązany jest kandydaturę jego przedstawić na najbliższym posiedzeniu Rady do zatwierdzania.

§ 25. Prezes Związku:

a) jest naczelnym zwierzchnikiem Związku, jego okręgów, oddziałów oraz wszystkich zrzeszonych straży pożarnych wraz z ich członkami, korpusu technicznego i pracowników Związku,

b) kieruje pracami Rady, Zarządu i komisyj oraz za pośrednictwem Inspektora Naczelnego — pracami biura,

c) zarządza wykonanie uchwał naczelnych władz Związku,

d) czuwa nad całokształtem działalności Związku,

e) otwiera obrady Zjazdu Walnego oraz przewodniczy na posiedzeniach Rady i Zarządu Głównego,

f) reprezentuje Związek nazewnątrz sam, bądź z Zarządem Głównym,

g) zwołuje posiedzenia Zarządu Głównego,

h) dysponuje bądź sam, bądź przez uprawnionych do tego skarbnika lub Inspektora Naczelnego funduszami Związku w ramach budżetu i w granicach uchwał Zarządu Głównego,

i) przyjmuje i zwalnia na wniosek Inspektora Naczelnego personel biura Związku.

Korespondencję o charakterze ogólnym podpisuje Prezes wraz z sekretarzem lub Inspektorem Naczelnym.

Uprawnienia swoje Prezes Związku może przekazać wiceprezesom Zarządu Głównego. W razie dłuższej nieobecności lub nieurzędowania Prezesa — zastępuje go na ten czas w jego obowiązkach i prawach I-szy lub II-gi wiceprezes.

§ 26. Zarząd powołuje z pośród siebie I-go i II-go wiceprezesa, sekretarza i skarbnika. Powoływanie na te stanowiska odbywa się w sposób ustalony przez Zarząd.

Czeki i asygnaty podpisuje dwuch członków Zarządu. Asygnaty kasowe może podpisywać również sam Prezes Związku, bądź upoważniony przez niego Skarbnik lub Inspektor Naczelny do wysokości sumy ustalonej przez Zarząd Główny.

Uprawnienia szczegółowe członków Zarządu określa regulamin wewnętrzny Związku.

§ 27. Inspektor Naczelny, którym może być tylko członek korpusu technicznego, jest organem wykonawczym Prezesa Związku i Zarządu Głównego, oraz z ich ramienia kierownikiem prac organizacyjnych, zaopatrzenia i wyszkolenia fachowego tudzież kontrolerem prac okręgów wojewódzkich, oddziałów powiatowych i straży pożarnych jak też inspektorów wojewódzkich i instruktorów powiatowych. Czynności te wykonywa Inspektor Naczelny bezpośrednio lub za pośrednictwem personelu fachowego biura Związku.

Inspektor Naczelny jest z ramienia Prezesa Związku bezpośrednim zwierzchnikiem korpusu technicznego oraz personelu biura Związku.

Inspektor Naczelny jest odpowiedzialny przed Prezesem Związku i Zarządem za prace i porządek w biurze Związku. Składa on Prezesowi Związku oraz Zarządowi na jego posiedzeniach sprawozdania z prac swoich oraz biura Związku.

W razie dłuższej nieobecności lub nieurzędowania Inspektora Naczelnego zastępuje go na ten czas w jego obowiązkach zastępca Inspektora Naczelnego.

Umowę z Inspektorem Naczelnym oraz z jego zastępcą zawiera Zarząd, po zatwierdzeniu kandydatur przez Radę Naczelną.

§ 28. Do zakresu uprawnień Zarządu Głównego należy:

a) kierowanie całokształtem prac Związku,

b) kontrolowanie prac okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych, zatwierdzanie zarządów okręgów wojewódzkich, ustalanie wytycznych dla działalności Związku i jego członków oraz udzielanie pełnomocnictw do nabywania i zbywania majątku oraz administrowania nim,

c) opracowywanie wniosków na posiedzenia Rady Naczelnej, a w szczególności planów pracy i budżetów oraz sprawozdań z działalności i kasowych,

d) zabieganie o fundusze na potrzeby Związku, jego okręgów, oddziałów i członków oraz opiniowanie o podziale zasiłków instytucyj ubezpieczeniowych i innych,

e) wykonywanie nadzoru nad organizowaniem, zaopatrzeniem i szkoleniem straży należących do Związku, organizowanie kursów i zawodów pożarniczych,

f) przedstawianie Radzie Naczelnej wniosków o mianowanie lub zwalnianie Inspektora Naczelnego i jego zastępcy oraz mianowanie i zwalnianie na wniosek Inspektora Naczelnego kierowników wydziałów,

g) zatwierdzanie, zwalnianie lub przenoszenie na wniosek Inspektora Naczelnego, inspektorów wojewódzkich oraz instruktorów powiatowych,

h) przedstawianie do zatwierdzenia Radzie Naczelnej wniosków nominacyjnych członków korpusu technicznego na wniosek Inspektora Naczelnego,

i) zatwierdzanie planów działalności i budżetów okręgów wojewódzkich, przyczem od decyzji w tych sprawach przysługuje prawo odwołania się w ciągu 3 tygodni do Rady Naczelnej,

k) wymierzanie członkom Związku ustalonych regulaminowo nagród i kar,

l) zatwierdzanie uchwał rad i zarządów okręgów wojewódzkich w zakresie ustalonym statutowo,

m) projektowanie zmian niniejszego statutu,

n) zatwierdzanie projektów regulaminów i instrukcji wewnętrznych, opracowanych przez biuro Związku i komisje,

o) układanie porządku obrad Rady Naczelnej oraz wykonywanie jej uchwał, a w szczególności wykonywanie uchwalonych planów działalności i budżetów Związku,

p) inicjowanie i prowadzenie wszelkich prac, wynikających z konieczności wykonywania postanowień statutu i regulaminu Związku,

r) zwoływanie Zjazdów Walnych,

s) ustalanie granicy sum dysponowanych przez Prezesa Związku,

t) ustalanie sumy, do wysokości której Prezes Związku lub upoważniony przez niego Skarbnik lub Inspektor Naczelny mogą podpisywać asygnaty kasowe.

W wykonywaniu powyższych swych czynności Zarząd Główny obowiązany jest kierować się postanowieniami niniejszego statutu, uchwałami Zjazdu Walnego i Rady Naczelnej oraz regulaminami i instrukcjami, obowiązującymi w Związku.

§ 29. Jeżeli zarząd okręgu wojewódzkiego lub oddziału powiatowego nie przejawia działalności nakazanej przez statut, nieprawidłowo prowadzi gospodarkę, działa na szkodę Związku albo też nie stosuje się do uchwał i zarządzeń Rady Naczelnej i Zarządu Głównego — może być decyzją tego Zarządu Głównego rozwiązany. W tym przypadku Zarząd Główny zwraca się do prezesa rady danego okręgu lub oddziału o zwołanie najdalej w ciągu 3 miesięcy od daty rozwiązania — posiedzenia rady, w celu dokonania wyboru nowego zarządu.

Do czasu ukonstytuowania się nowego zarządu władzę sprawuje komisja zarządzająca, w składzie 3 osób, wyznaczona przez Zarząd Główny Związku. Nie może ona jednak w tym czasie nabywać ani zbywać majątku będącego w użytkowaniu okręgu lub oddziału, ani też obciążać go jakimikolwiek zobowiązaniami. Rozwiązanemu zarządowi okręgu wojewódzkiego lub oddiału powiatowego służy prawo odwołania się w ciągu 3 tygodni do Rady Naczelnej Związku.

Prawo rozwiązania zarządu oddziału powiatowego służy również w analogiczny sposób zarządowi okręgu wojewódzkiego, zaś prawo rozwiązania zarządu straży — zarządowi okręgu wojewódzkiego oraz zarządowi oddziału powiatowego.

§ 30. Wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania, akty i pełnomocnictwa w imieniu Związku podpisuje Prezes Związku lub wiceprezes oraz 2 członków Zarządu. Korespondencję o charakterze wykonawczym podpisuje Inspektor Naczelny.

§ 31. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej raz na 2 miesiące. Zawiadomienia wysyła biuro Związku co najmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia, załączając równocześnie proponowany porządek obrad i materiały. Zawiadomienia wraz z porządkiem obrad i materiałami przesyła się również delegatowi Rządu.

Posiedzenia są ważne przy obecności Prezesa lub jednego z wiceprezesów, Inspektora Naczelnego oraz 3 członków Zarządu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje przewodniczący.

W przypadkach dłuższej nieobecności lub nieurzędowania Inspektora Naczelnego bierze udział w posiedzeniach jego zastępca, bez prawa głosu decydującego.

Przebieg obrad i uchwały zapisuje się do księgi protokółów, którą przechowuje się w lokalu Związku.

Biuro Związku.

§ 32. Do bezpośredniego wykonywania uchwał Rady Naczelnej i Zarządu Głównego, prowadzenia prac organizacyjnych, technicznych i wyszkoleniowych, przygotowania materiałów, korespondencji oraz prowadzenia rachunko-

wości. Związek posiada biuro pozostające pod bezpośrednim kierunkiem Inspektora Naczelnego.

Ustrój biura Związku i zakres jego prac określa regulamin wewnętrzny Związku.

Okręgi Wojewódzkie.

§ 33. Okręgi wojewódzkie Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej istnieją w siedzibach wszystkich urzędów wojewódzkich i obejmują swą działalnością obszary poszczególnych województw.

Okręg może przyjmować bezwarunkowe zapisy i darowizny oraz nabywać i zbywać majątek ruchomy bez ograniczeń. Przyjęcie zapisu lub darowizny warunkowej, nabycie lub zbycie nieruchomości oraz obciążenie jej zobowiązaniami pieniężnymi wymaga uprzedniej zgody i upoważnienia ze strony Zarządu Głównego.

Nabyty przez okręg majątek jest własnością Związku, pozostaje on jednak w użytkowaniu okręgu, który go nabył; administrowanie majątkiem należy do tegoż okręgu.

§ 34. Zadaniem okręgu wojewódzkiego jest:

a) wykonywanie zadań Związku na obszarze danego województwa, a w szczególności przyjmowanie oraz usuwanie straży pożarnych jako jego członków,

b) organizowanie oddziałów powiatowych Związku na swoim obszarze oraz kontrola ich działalności,

c) czuwanie nad prawidłowym i wszechstronnym rozwojem obrony przeciwpożarowej na obszarze województwa, a w szczególności nadzorowanie prac związanych z organizacją, zaopatrzeniem i wyszkoleniem straży pożarnych,

d) ustalanie zgodnie z zarządzeniami Związku wytycznych działalności dla oddziałów powiatowych i straży pożarnych oraz współdziałanie z władzami Związku, oddziałów powiatowych i straży pożarnych w zakresie wykonywania przez nie ich zadań statutowych,

e) wyjednywanie funduszów na potrzeby oddziałów powiatowych i straży pożarnych oraz opiniowanie o ich podziale,

f) zatwierdzanie składów zarządów oddziałów powiatowych oraz ich planów działalności, budżetów, sprawozdań z działalności i kasowych oraz tych uchwał rad i zarządów oddziałów, które wymagają zatwierdzenia,

g) współdziałanie z władzami administracji państwowej II i I instancji oraz z samorządem w zakresie organizacji obrony przeciwpożarowej na obszarze województwa oraz organizacji obrony przeciwlotniczej biernej na terenie straży pożarnych,

h) wydawanie i rozpowszechnianie wydawnictw i czasopism związkowych, popieranie wynalazków i wytwórczości przeciwpożarowej oraz urządzanie dla ludności zebrań i odczytów propagandowych w zakresie statutowych zadań straży pożarnych,

i) opiniowanie wobec władz podań o rejestrację poszczególnych straży pożarnych na obszarze okręgu.

§ 35. Zadania określone w § 34 punkty a), b), c) d) i f) wykonywa okręg wojewódzki na obszarze całego województwa, korzystając z przywileju wyłączności w rozumieniu art. 51 obowiązującego prawa o stowarzyszeniach oraz w zakresie ustalonym w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1933 r. o uznaniu Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz.U.R.P. Nr 102, poz. 779).

Zadania swoje wykonywa okręg bezpośrednio, bądź za pośrednictwem swoich oddziałów powiatowych w ramach obowiązujących ustaw i rozporządzeń państwowych oraz zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu i uchwałami władz związkowych.

§ 36. Władzami okręgu wojewódzkiego są:

a) rada okręgu,

b) zarząd okręgu.

Organami okręgu wojewódzkiego są:

a) inspektor wojewódzki,

b) komisja rewizyjna.

Oprócz powyższych władz i organów posiada okręg okręgowy sąd honorowy oraz sąd dyscyplinarny dla członków korpusu technicznego.

§ 37. Bezpośrednią władzą uchwałodawczą i kontrolującą prace zarządu okręgu jest rada okręgu.

Skład rady stanowią:

a) prezes rady,

b) członkowie zarządu okręgu i komisji rewizyjnej,

c) prezesi oddziałów powiatowych względnie ich zastępcy oraz przedstawiciele tychże oddziałów w ilości po 1 na każde 30 straży z obszaru danego oddziału powiatowego,

d) przedstawiciel urzędu wojewódzkiego,

e) przedstawiciel *sejmiku* lub rady wojewódzkiej,

f) przedstawiciel publiczno-prawnej instytucji ubezpieczeniowej, działającej na obszarze okręgu,

g) przedstawiciele powiatowych związków *komunalnych* i miast wydzielonych, będących członkami popierającymi okręgu.

W posiedzeniach rady może również brać udział przedstawiciel Zarządu Głównego.

Członków rady, wymienionych w punktach d), e), f), g) wyznaczają każdorazowo lub na stałe zainteresowane władze i instytucje. Instruktorzy powiatowi nie mogą być przedstawicielami oddziałów powiatowych do rady. Członkowie popierający, niewyszczególnieni w pkt. g), posiadają prawo głosu doradczego.

Listę członków uprawnionych do udziału w radzie z głosem decydującym ustala każdorazowo zarząd, od którego decyzji przysługuje odwołanie do rady.

§ 38. Prezesa rady wybiera na okres trzyletni rada okręgu bezwzględną większością głosów. Prezes rady zwołuje jej posiedzenia, przewodniczy na nich, reprezentuje radę na zewnątrz, czuwa nad terminami i prawidłowością posiedzeń rady oraz nad tokiem współpracy rady i zarządu, jak również nad wykonaniem uchwał rady. Za czynności te jest odpowiedzialny przed radą i Zarządem Głównym, któremu przedstawia do zatwierdzenia wybranych przez radę — prezesa i członków zarządu.

§ 39. Do zakresu uprawnień rady należy:

a) wybór prezesa rady,

b) wybór prezesa i 6 członków zarządu,

c) wybór członków okręgowego sądu honorowego i komisji rewizyjnej,

d) uchwalanie wniosków zarządu o nadanie członkostwa honorowego Związku,

e) projektowanie zmian niniejszego statutu,

f) uchwalanie planu działalności i budżetu rocznego okręgu,

g) rozważanie wniosków, mających na celu podniesienie stanu obrony przeciwpożarowej w województwie,

h) zatwierdzanie sprawozdań zarządu i komisji rewizyjnej,

i) uchwalanie wniosków o nabywaniu i zbywaniu nieruchomości oraz ich obciążaniu celem przedstawienia Zarządowi Głównemu do zatwierdzenia,

k) rozstrzyganie odwołań od decyzji zarządu,

l) decydowanie w sprawach wniesionych przez zarząd a dotyczących wykonania postanowień niniejszego statutu,

m) wybór delegatów i ich zastępców do Rady Naczelnej Związku.

§ 40. Posiedzenia rady zwołuje prezes rady:

a) obowiązkowo 2 razy do roku: w ciągu 3 ostatnich miesięcy roku budżetowego w celu uchwalenia planu działalności i budżetu na rok następny oraz w ciągu 6 pierwszych miesięcy roku budżetowego w celu zatwierdzenia sprawozdań zarządu (z działalności i kasowego) i komisji rewizyjnej. Na posiedzeniach tych załatwia również rada wszystkie inne sprawy należące do zakresu jej działania,

b) na żądanie pisemne zgłoszone do zarządu podpisane conajmniej przez 1/3 ogólnej ilości członków rady uprawnionych do udziału w posiedzeniu z głosem decydującym,

c) na żądanie Zarządu Głównego,

d) na żądanie komisji rewizyjnej oraz delegata wojewody,

e) w razie koniecznej potrzeby, stwierdzonej przez zarząd.

W przypadkach, przewidzianych w punktach b), c) i d) zwołanie powinno nastąpić w czasie czterech tygodni od otrzymania wniosku.

§ 41. Zawiadomienia o psiedzeniach rady wraz z proponowanym porządkiem obrad powinny być przesłane członkom rady conajmniej na 14 dni przed terminem. W razie zwołania rady z przyczyn wyszczególnionych w punktach b), c) i d) inicjatorzy zwołania posiedzenia obowiązani są przedstawić zarządowi projektowany porządek obrad.

O terminie i porządku obrad posiedzenia rady zarząd okręgu zawiadamia również Zarząd Główny.

Na posiedzeniach rady przewodniczy prezes rady. Obrady odbywają się w sposób ustalony w regulaminie Związku. W razie nieobecności prezesa rady wybiera rada przewodniczącego na dane posiedzenie.

Przebieg i uchwały posiedzenia rady wpisuje się do osobnej księgi protokółów i opatruje podpisami przewodniczącego i sekretarza rady. Księgę protokółów przechowuje się w lokalu okręgu. Odpisy protokółów przesyła zarząd w ciągu 4 tygodni Zarządowi Głównemu.

§ 42. Posiedzenia rady są ważne przy obecności 1/3 ogólnej ilości członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwał dotyczących wniosku o nadanie członkostwa honorowego, nabywania i zbywania nieruchomości oraz projektowania zmian niniejszego statutu; do ważności uchwał zapadających w powyższych sprawach wymagana jest większość 2/3 głosów przy obecności ½ ogólnej ilości członków rady, uprawnionych do głosowania.

Głosowanie odbywa się zasadniczo jawnie, jednak na żądanie 1/3 obecnych przewodniczący zarządza tajność głosowania. Głosowanie przy wyborach jest z reguły tajne. Wyjątek stanowi wybór przez aklamację.

Jeżeli posiedzenie rady nie odbyło się z powodu nieprzybycia dostatecznej ilości członków — zarząd powinien zwołać je powtórnie najdalej w terminie dwutygodniowym z tym samym porządkiem obrad. Zebranie to jest ważne bez względu na liczbę obecnych członków.

§ 43. Zarząd okręgu składa się z prezesa okręgu, wojewódzkiego inspektora pożarniczego oraz 6 członków zarządu.

Kadencja prezesa i członków zarządu trwa 3 lata. Corocznie ustępuje 1/3 członków zarządu, przyczem w pierwszych dwóch latach przez losowanie, następnie według starszeństwa wyboru.

Prezes i inspektor wojewódzki nie podlegają losowaniu. Ustępujący członkowie zarządu mogą być wybierani ponownie.

W razie ustąpienia członka zarządu przed końcem trzyletniej kadencji, rada wybiera na jego miejsce innego członka, którego kadencja trwa do końca kadencji jego poprzednika. Zarząd może kooptować nowego członka na opróżnione miej-

sce, jednak obowiązany jest kandydaturę jego przedstawić na najbliższe posiedzenie rady do zatwierdzenia.

Skład zarządu podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Główny.

§ 44. Zarząd powołuje z pośród siebie I-go i II-go wiceprezesa, sekretarza i skarbnika. Powoływanie na powyższe stanowiska odbywa się w sposób ustalony przez zarząd.

Zarząd okręgu może być rozwiązany decyzją Zarządu Głównego w przypadkach i w sposób ustalony w § 29.

§ 45. Prezes zarządu jest bezpośrednim zwierzchnikiem okręgu, reprezentuje go nazewnątrz, współdziała z prezesem rady w zakresie wykonywania jego obowiązków, czuwa nad całokształtem prac okręgu, przewodniczy na posiedzeniach zarządu, podpisuje łącznie z sekretarzem zarządu lub inspektorem wojewódzkim ważniejszą korespondencję. Uprawnienia swoje może prezes przekazywać wiceprezesowi. W razie nieobecności lub nieurzędowania prezesa — zastępuje go na ten czas I-szy lub II-gi wiceprezes. Fundusze okręgu przyjmuje i wydatkuje na zlecenie prezesa — skarbnik, który podpisuje wraz z prezesem zobowiązania pieniężne. Czeki podpisuje 2 członków zarządu.

Uprawnienia szczegółowe członków zarządu okręgu określa regulamin wewnętrzny Związku.

§ 46. Do zakresu uprawnień zarządu należy:

a) wykonywanie zarządzeń władz Związku,

b) przyjmowanie i usuwanie czynnych i popierających członków Związku oraz rejestrowanie ich u władz wojewódzkich,

c) opracowywanie wniosków na posiedzenia rady, a w szczególności projektów planów pracy i budżetów oraz sprawozdań z działalności i kasowych,

d) wykonywanie nadzoru nad działalnością oddziałów powiatowych, w szczególności w zakresie organizowania, zaopatrzenia i szkolenia straży z obszaru okręgu, organizowanie kursów i zawodów pożarniczych,

e) zabieganie o fundusze na potrzeby okręgu i oddziałów oraz opinjowanie o podziale zasiłków towarzystw ubezpieczeniowych i innych dla straży ze swego terenu,

f) ustanawianie komisyj egzaminacyjnych dla członków straży według przepisów ustalonych przez Związek,

g) przedstawianie Zarządowi Głównemu wniosków o zamianowanie, zwolnienie lub przeniesienie inspektora wojewódzkiego oraz insruktorów powiatowych, jak również angażowanie i zwalnianie pracowników okręgu,

h) zatwierdzanie członków zarządów oddziałów, jak również zatwierdzanie projektów planów działalności i budżetów oddziałów, przyczem od decyzji w tych sprawach przysługuje prawo odwołania w ciągu 14 dni do Zarządu Głównego,

i) zatwierdzanie uchwał rad i zarządów oddziałów powiatowych w zakresie przewidzianym statutowo,

k) wymierzanie ustalonych regulaminowo nagród i kar,

l) układanie porządku obrad rady oraz wykonywanie jej uchwał, w szczególności zaś wykonywanie planu działalności i budżetu okręgu,

m) inicjowanie i prowadzenie wszelkich prac, wynikających z konieczności wykonywania postanowień niniejszego statutu i regulaminu Związku.

Przy wykonywaniu powyższych swych czynności zarząd okręgu obowiązany jest kierować się postanowieniami niniejszego statutu oraz regulaminami i instrukcjami Związku.

§ 47. Wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania i akty oraz pełnomocnictwa podpisuje prezes lub wiceprezes, sekretarz i skarbnik zarządu. Pokwitowania z odbioru składek członkowskich i w ogóle z wpływów kasowych podpisuje sam skarbnik.

Korespondencję o charakterze wykonawczym podpisuje inspektor wojewódzki.

§ 48. Posiedzenia zarządu odbywają się przynajmniej raz na dwa miesiące; zwołuje posiedzenia prezes, zaproszenia zaś wysyła się conajmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia, załączając równocześnie proponowany porządek obrad.

Posiedzenia są ważne przy obecności prezesa lub jednego z wiceprezesów i inspektora oraz 3 członków zarządu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów decyduje przewodniczący. W razie dłuższej nieobecności lub nieurzędowania inspektora wojewódzkiego bierze udział w posiedzeniach jego zastępca, bez prawa głosu decydującego.

Przebieg obrad i uchwały zapisuje sekretarz do księgi protokółów.

§ 49. Do sprawdzania gospodarki, ksiąg kasowych i rachunkowości, prowadzonych przez zarząd — powołuje rada corocznie komisję rewizyjną w składzie przewodniczącego, 2 członków i 2 zastępców. Do komisji rewizyjnej nie mogą być wybierani członkowie zarządu.

Komisja rewizyjna ma prawo badać stan majątku, księgi i rachunkowość okręgu z własnej inicjatywy, na żądanie Zarządu Głównego, prezesa rady, zarządu lub wojewody.

O podjętej rewizji przewodniczący zawiadamia prezesa zarządu. Wnioski swoje przedstawia komisja na piśmie radzie okręgu oraz Zarządowi Głównemu. Protokóły i wnioski komisji muszą być podpisane przed ich ogłoszeniem przez przewodniczącego i 2członków lub też jednego członka i jednego z zastępców, jeżeli drugi członek nie może wziąć udziału w pracach komisji.

Dowody i akta kasowe oraz księgi inwentarzowe powinny być okazywane komisji rewizyj-

nej oraz organom nadzorczym władz związkowych na ich żądanie.

§ 50. Inspektor wojewódzki, którym może być tylko członek korpusu technicznego Związku, jest organem wykonawczym zarządu oraz z jego ramienia kierownikiem prac organizacyjnych, zaopatrzenia i wyszkolenia fachowego oraz kontrolerem prac oddziałów powiatowych oraz wszystkich straży z terenu okręgu. Inspektor jest ponadto odpowiedzialny przed prezesem okręgu i Inspektorem Naczelnym za tok prac i porządek w biurze okręgu. Jego obowiązki i prawa oraz zależność służbową wobec władz związkowych normują przepisy o podstawowych obowiązkach i prawach członków korpusu technicznego Związku oraz regulamin służbowy, uchwalone przez radę naczelną. Inspektor wojewódzki jest bezpośrednim zwierzchnikiem członków korpusu technicznego w okręgu i personelu biura okręgu wojewódzkiego.

§ 51. Inspektor wojewódzki przeprowadza z ramienia zarządu lustracje i inspekcje oddziałów powiatowych i straży pożarnych, kontroluje ich działalność organizacyjną, wyszkolenie, gospodarkę oraz stan narzędzi i taborów, prowadzi kursy i przeszkolenia fachowe oraz współdziała w organizowaniu nowych oddziałów powiatowych i straży.

Ze swych czynności inspektor składa sprawozdania prezesowi okręgu oraz zarządowi na jego posiedzeniach. Inspektor obowiązany jest również informować prezesa o wszystkich czynnościach oraz wysyłać Inspektorowi Naczelnemu Związku miesięczne sprawozdania ze swych czynności.

Umowę z inspektorem zawiera zarząd okręgu po zatwierdzeniu kandydatury przez Zarząd Główny. Treść i forma umowy winny odpowiadać zasadom i normom ustalonym przez Zarząd Główny Związku.

§ 52. Do bezpośredniego wykonywania uchwał rady i zarządu, prowadzenia prac organizacyjnych, technicznych i wyszkoleniowych, przygotowywania materiałów, korespondencji oraz prowadzenia rachunkowości, okręg posiada biuro, pozostające pod kierunkiem inspektora wojewódzkiego.

Ustrój biura i zakres jego prac określa regulamin wewnętrzny Związku, uchwalony przez Radę Naczelną.

§ 53. Fudusze okręgu tworzą się:

a) z części składek członkowskich od straży pożarnych, przydzielonej okręgowi uchwałą Rady Naczelnej,

b) ze świadczeń i opłat, przewidzianych ustawowo na cele obrony przeciwpożarowej w województwie oraz przyznanych przez władze państwowe,

c) z zapisów, darowizn i zasiłków instytucyj samorządowych i ubezpieczeniowych,

d) z dochodów od majątku, procentów, przedsiębiorstw oraz imprez urządzanych na cele okręgu.

Fundusze mogą być używane w sposób ustalony w niniejszym statucie wyłącznie na cele w nim określone.

Oddziały powiatowe.

§ 54. Oddziały powiatowe Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej istnieją w siedzibach starostw i obejmują swą działalnością obszar jednego powiatu.

Oddział może przyjmować bezwarunkowe zapisy i darowizny oraz nabywać i zbywać majątek ruchomy bez ograniczeń. Przyjęcie zapisu lub darowizny warunkowej, nabycie lub zbycie nieruchomości oraz obciążenie jej zobowiązaniami wymaga uprzedniej zgody i upoważnienia ze strony Zarządu Głównego, któremu wnioski w tych sprawach przedstawia zarząd okręgu wojewódzkiego.

Nabyty przez oddział majątek jest własnością Związku, pozostaje on jednak w użytkowaniu oddziału, który go nabył; administrowanie majątkiem należy do tegoż oddziału.

§ 55. Zadaniem oddziału powiatowego jest:

a) wykonywanie zadań Związku na obszarze danego powiatu oraz wykonywanie zarządzeń, otrzymywanych w tej dziedzinie od władz właściwego okręgu wojewódzkiego;

b) organizowanie nowych straży pożarnych oraz przygotowywanie dla okręgów wojewódzkich materiałów potrzebnych do ich zarejestrowania, jak również usprawnianie już istniejących straży;

c) nadzorowanie prac organizacyjnych, zaopatrzenia i wyszkoleniowych straży związkowych z obszaru oddziału;

d) ustalanie zgodnie z zarządzeniami władz związkowych wytycznych dla działalności straży związkowych oraz współdziałanie z władzami okręgu i straży w zakresie wykonywania ich zadań statutowych;

e) wyjednywanie funduszów na potrzeby straży związkowych i własne oraz opiniowanie o ich podziale;

f) zatwierdzanie naczelników rejonowych i ich zastępców, składów zarządów oraz naczelników straży, ich zastępców i dowódców plutonów względnie większych jednostek, jak również zatwierdzanie planów działalności, budżetów, sprawozdań z działalności i kasowych oraz tych uchwał zgromadzeń walnych i zarządów straży, które wymagają zatwierdzenia;

g) współdziałanie z władzami administracji państwowej I instancji w zakresie organizacji obrony przeciwpożarowej na obszarze powiatu oraz organizacji obrony przeciwlotniczej biernej na terenie straży pożarnych;

h) rozpowszechnianie wydawnictw i czasopism związkowych oraz urządzanie dla ludności zebrań i odczytów propagandowych w zakresie statutowych zadań straży pożarnych.

§ 56. Zadania określone w § 55 pkt. a), b), c), d), f) wykonywa oddział powiatowy na obszarze powiatu, korzystając z przywileju wyłączności w rozumieniu art. 51 obowiązującego prawa o stowarzyszeniach oraz w zakresie ustalonym w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1933 r. o uznaniu Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 779).

Zadania swoje wykonywa oddział bezpośrednio bądź za pośrednictwem naczelników rejonowych w ramach obowiązujących ustaw i rozporządzeń państwowych oraz zgodnie z postanowieniami niniejszego statutu i uchwałami władz związkowych.

Organizację rejonów jako jednostek czuwających bezpośrednio nad wyszkoleniem straży, określa regulamin rejonów, uchwalony przez Radę Naczelną.

§ 57. Władzami oddziału powiatowego są:

a) rada oddziału,

b) zarząd oddziału.

Organami władz oddziału powiatowego są:

a) instruktor powiatowy,

b) komisja rewizyjna.

§ 58. Bezpośrednią władzą uchwałodawczą i kontrolującą prace zarządu oddziału jest rada oddziału powiatowego.

Skład rady stanowią:

a) prezes rady,

b) członkowie zarządu oddziału i komisji rewizyjnej,

c) prezesi i naczelnicy straży związkowych, które opłaciły składkę członkowską za ostatni rok sprawozdawczy,

d) przedstawiciel starosty,

e) przedstawiciel samorządu powiatowego,

f) przedstawiciel publiczno-prawnej instytucji ubezpieczeniowej, działającej na obszarze oddziału.

W posiedzeniach rady może brać udział przedstawiciel zarządu okręgu.

Członków rady wymienionych w pkt. d), e), f), wyznaczają każdorazowo lub na stałe zainteresowane władze.

Listę członków uprawnionych do udziału w posiedzeniu z głosem decydującym ustala każdorazowo zarząd, od którego decyzji przysługuje odwołanie do rady.

§ 59. Prezesa rady wybiera na okres trzyletni rada oddziału bezwzględną większością głosów. Prezes rady zwołuje jej posiedzenia, przewodniczy na nich, reprezentuje radę nazewnątrz, czuwa nad terminami i prawidłowością posiedzeń rady oraz nad tokiem współpracy rady i zarządu, jak również nad wykonaniem uchwał rady. Za czynności te jest odpowiedzialny przed rada oddziału i zarządem okręgu, któremu przedstawia do zatwierdzenia wybranych przez radę prezesa i członków zarządu.

§ 60. Do zakresu uprawnień rady należy:

a) wybór prezesa rady oraz prezesa i 6 członków zarządu oddziału powiatowego;

b) wybór członków komisji rewizyjnej;

c) uchwalanie planu działalności i budżetu rocznego oddziału;

d) rozważanie wniosków, mających na celu podniesienie stanu obrony przeciwpożarowej w powiecie;

e) zatwierdzanie sprawozdań zarządu i komisji rewizyjnej;

f) uchwalanie wniosków o nabywaniu i zbywaniu nieruchomości oraz ich obciążaniu, celem przedstawienia Zarządowi Głównemu do zatwierdzenia;

g) rozstrzyganie odwołań od decyzji zarządu;

h) decydowanie w sprawach wniesionych przez zarząd na posiedzenia rady, a dotyczących wykonania postanowień niniejszego statutu;

i) wybór delegatów do rady okręgu wojewódzkiego.

§ 61. Posiedzenia rady zwołuje prezes rady:

a) obowiązkowo 2 razy do roku w ciągu ostatnich 3 miesięcy roku budżetowego, w celu uchwalenia planu działalności i budżetu na rok następny oraz w ciągu 6 pierwszych miesięcy roku budżetowego — w celu zatwierdzenia sprawozdań zarządu (z działalności i kasowego) i komisji rewizyjnej. Na posiedzeniach tych załatwia również rada wszystkie inne sprawy należące do zakresu jej działania;

b) na żądanie pisemne zgłoszone do zarządu i podpisane co najmniej przez 1/3 ogólnej ilości członków rady, uprawnionych do udziału w posiedzeniach z głosem decydującym;

c) na żądanie zarządu właściwego okręgu wojewódzkiego oraz starosty;

d) na żądanie komisji rewizyjnej;

e) w razie koniecznej potrzeby, stwierdzonej przez zarząd.

W przypadkach, przewidzianych w pkt. b), c) i d) zwołanie posiedzenia rady powinno nastąpić w czasie 4 tygodni od otrzymania wniosku.

§ 62. Posiedzenia rady oddziału odbywają się w sposób ustalony dla rady okręgu w §§ 41 i 42, przyczem postanowienia, zawarte w tych paragrafach, są obowiązujące również dla posiedzeń rad oddziałów.

§ 63. Zarząd oddziału składa się z prezesa oddziału, powiatowego instruktora pożarniczego oraz 6 członków zarządu.

Kadencja prezesa i członków zarządu trwa 3 lata. Corocznie ustępuje 1/3 członków zarządu, przyczem w pierwszych 2 latach przez losowanie, następnie według starszeństwa wyboru.

Prezes i instruktor powiatowy nie podlegają losowaniu.

Ustępujący członkowie zarządu mogą być wybierani ponownie.

W razie ustąpienia członka zarządu przed końcem trzyletniej kadencji rada wybiera na jego miejsce innego członka, którego kadencja trwa do końca trzyletniej kadencji jego poprzednika. Zarząd może kooptować nowego członka na opróżnione miejsce, jednak obowiązany jest kandydaturę jego przedstawić na najbliższym posiedzeniu rady do zatwierdzenia.

Skład zarządu podlega zatwierdzeniu przez zarząd okręgu.

§ 64. Zarząd powołuje z pośród siebie I-go i II-go wiceprezesa, sekretarza i skarbnika. Powoływanie na powyższe stanowiska odbywa się w sposób ustalony przez zarząd.

Zarząd oddziału powiatowego może być rozwiązany decyzją Zarządu Głównego lub zarządu okręgu w przypadkach i w sposób ustalony w § 29.

§ 65. Prezes zarządu jest bezpośrednim zwierzchnikiem oddziału, reprezentuje go nazewnątrz, współdziała z prezesem rady w zakresie wykonania jego obowiązków, czuwa nad całokształtem prac oddziału, przewodniczy na zebraniach zarządu, podpisuje łącznie z sekretarzem lub instruktorem wszelką korespondencję. Uprawnienia swoje może przekazać prezes wiceprezesowi. W razie nieobecności lub nieurzędowania prezesa zastępuje go na ten czas I lub II wiceprezes.

Fundusze oddziału przyjmuje i wydatkuje na zlecenie prezesa skarbnik, który podpisuje również wraz z prezesem zobowiązania pieniężne.

Czeki podpisuje 2 członków zarządu.

Uprawnienia szczegółowe członków zarządu oddziału określa regulamin wewnętrzny Związku.

§ 66. Do zakresu uprawnień zarządu należy:

a) wykonywanie zarządzeń władz okręgu wojewódzkiego;

b) przedstawianie zarządowi okręgu kandydatur straży na członków Związku;

c) opracowywanie wniosków na posiedzenia rady, a w szczególności projektów planów pracy i budżetów oraz sprawozdań z działalności i kasowych;

d) zabieganie o fundusze na potrzeby oddziału i straży oraz opiniowanie o podziale zasiłków towarzystw ubezpieczeniowych i innych dla straży ze swego terenu;

e) wykonywanie nadzoru nad działalnością straży pożarnych, w szczególności w zakresie ich organizowania, zaopatrzenia i szkolenia; organizowanie kursów i zawodów przeciwpożarowych;

f) ustanawianie komisyj egzaminacyjnych dla członków straży według przepisów, ustalonych przez Związek;

g) mianowanie i zwalnianie pracowników oddziału oraz wnioskowanie do okręgu wojewódzkiego o przydzielenie lub zwolnienie instruktora;

h) zatwierdzanie zarządów, naczelników rejonowych, ich zastępców, naczelników straży, ich zastępców oraz dowódców plutonów, względnie większych jednostek w strażach pożarnych;

i) zatwierdzanie planów działalności i budżetów straży oraz uchwał ich władz, wymagających zatwierdzenia, przyczem od decyzji w tych sprawach przysługuje strażom prawo odwołania się w ciągu 14 dni do zarządu właściwego okręgu wojewódzkiego;

k) wymierzanie ustalonych regulaminowo nagród i kar członkom oddziału;

l) układanie porządku obrad rady oraz wykonywanie jej uchwał, w szczególności zaś wykonywanie uchwalonych planów działalności i budżetów oddziału;

m) inicjowanie i prowadzenie wszelkich prac, wynikających z konieczności wykonywania postanowień niniejszego statutu i regulaminu Związku.

Przy wykonywaniu powyższych swych czynności zarząd oddziału obowiązany jest kierować się postanowieniami niniejszego statutu, wskazówkami zarządu właściwego okręgu wojewódzkiego oraz regulaminami i instrukcjami Związku.

§ 67. Wszelkiego rodzaju umowy, zobowiązania i akty oraz pełnomocnictwa podpisuje prezes lub wiceprezes, sekretarz i skarbnik zarządu. Pokwitowania z odbioru składek członkowskich i wogóle z wpływów kasowych podpisuje sam skarbnik. Korespondencję o charakterze wykonawczym podpisuje instruktor powiatowy.

§ 68. Posiedzenia zarządu odbywają się przynajmniej raz na 2 miesiące; zwołuje posiedzenia prezes, zaproszenia powinny być wysyłane co najmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia, z załączeniem proponowanego porządku obrad.

Posiedzenia są ważne przy obecności prezesa lub jednego z wiceprezesów i instruktora oraz 3 członków zarządu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów — w razie równości głosów decyduje przewodniczący obrad.

Przebieg obrad i uchwały zapisuje sekretarz do księgi protokółów.

§ 69. Do sprawdzania gospodarki, ksiąg kasowych i rachunkowości, prowadzonych przez zarząd — powołuje rada oddziału corocznie komisję rewizyjną w składzie przewodniczącego, 2 członków i 2 zastępców.

Do komisji rewizyjnej nie mogą być wybierani członkowie zarządu.

Komisja rewizyjna ma prawo badać stan majątku, księgi i rachunkowość oddziału z własnej inicjatywy, na żądanie Zarządu Głównego lub okręgu, prezesa rady i zarządu lub delegata starostwa, jednak po zawiadomieniu o tym prezesa

oddziału. Wnioski swoje Komisja przedstawia na piśmie radzie oddziału oraz zarządowi okręgu.

Protokóły i wnioski komisji muszą być podpisane przed ich ogłoszeniem przez przewodniczącego i 2 członków lub też jednego członka i jednego z zastępców, jeżeli drugi członek nie może wziąć udziału w pracach komisji.

Dowody i akty kasowe oraz księgi inwentarzowe powinny być okazywane komisji rewizyjnej oraz organom nadzorczym władz związkowych na ich żądanie.

§ 70. Instruktor, którym może być tylko członek korpusu technicznego Związku, jest organem wykonawczym zarządu oraz z jego ramienia kierownikiem prac organizacyjnych, zaopatrzenia i wyszkolenia fachowego oraz kontrolerem prac straży pożarnych z terenu oddziału. Instruktor jest ponadto odpowiedzialny przed prezesem oddziału oraz inspektorem wojewódzkim za tok prac i porządek w biurze oddziału. Jego obowiązki i prawa oraz zależność służbową wobec władz związkowych normują przepisy o podstawowych obowiązkach i prawach członków korpusu technicznego Związku oraz regulaminy służbowe uchwalone przez Radę Naczelną.

§ 71. Instruktor powiatowy przeprowadza z ramienia zarządu lustracje i inspekcje straży pożarnych, kontroluje ich działalność organizacyjną, wyszkolenie, gospodarkę i stan narzędzi oraz taborów, prowadzi kursy i przeszkolenia fachowe oraz współdziała w organizowaniu nowych straży.

Ze swych czynności składa instruktor sprawozdania prezesowi oddziału oraz zarządowi na jego posiedzeniach. Instruktor obowiązany jest również informować prezesa o wszystkich czynnościach oraz wysyłać inspektorowi wojewódzkiemu miesięczne sprawozdania ze swych czynności.

Umowę zawiera z instruktorem prezes zarządu oddziału po zatwierdzeniu kandydatury przez Zarząd Główny. Treść i forma umowy winna odpowiadać zasadom i normom, ustalonym przez Zarząd Główny Związku.

§ 72. Do bezpośredniego wykonywania uchwał rady i zarządu, prowadzenia prac organizacyjnych, technicznych i wyszkoleniowych, przygotowywania meteriałów, korespondencji oraz prowadzenia rachunkowości oddział posiada biuro, pozostające pod kierunkiem instruktora powiatowego.

§ 73. Fundusze oddziału tworzą się:

a) z części składek członkowskich od straży pożarnych przydzielonej oddziałowi uchwałą Rady Naczelnej;

b) ze świadczeń i opłat, przewidzianych ustawowo na cele obrony przeciwpożarowej w powiecie oraz przyznanych przez władze państwowe;

c) z dochodów uzyskiwanych za czyszczenie kominów;

d) z zapisów, darowizn i zasiłków instytucyj samorządowych i ubezpieczeniowych;

e) z dochodów od majątku, procentów, przedsiębiorstw oraz imprez urządzanych na cele oddziału.

Fundusze mogą być używane w sposób ustalony w niniejszym statucie, wyłącznie na cele w nim określone.

§ 74. Okręgi wojewódzkie Związku powołuje i rozwiązuje Rada Naczelna na wniosek Zarządu Głównego, zaś oddziały powiatowe — zarządy okręgów wojewódzkich za uprzednią zgodą Zarządu Głównego.

Majątek, będący w użytkowaniu oddziału powiatowego przed jego rozwiązaniem przechodzi do dyspozycji okręgu wojewódzkiego, który przekazuje go nowemu oddziałowi, jaki powstaje w danym powiecie, bądź też użytkuje go za zgodą Związku na cele przeciwpożarowe w danym powiecie.

Majątek rozwiązanego okręgu wojewódzkiego przechodzi do dyspozycji Związku w analogiczny sposób.

Korpus Techniczny.

§ 75. Korpus techniczny Związku stanowi zespół fachowców z dziedziny obrony przeciwpożarowej, zajmujących w Związku stanowiska organów inspekcyjnych i instrukcyjnych Związku oraz dowódców straży pożarnych i inne, dobieranych i szkolonych przez Związek zgodnie z § 5 pkt. f).

W skład korpusu technicznego wchodzi inspektor Naczelny, inspektorzy wojewódzcy i instruktorzy pożarniczy wszystkich stopni ustalonych w pragmatyce dla korpusu technicznego, którzy są organami inspekcyjnymi i instrukcyjnymi oraz zawodowymi dowódcami jednostek w strażach pożarnych.

Ustrój szczegółowy korpusu technicznego oraz obowiązki i prawa jego członków określają przepisy o podstawowych obowiązkach i prawach członków korpusu technicznego Związku (Pragmatyka służbowa korpusu technicznego) oraz regulamin wewnętrzny Związku i regulaminy służbowe.

Komisja Rewizyjna.

§ 76. Do sprawdzania gospodarki, ksiąg kasowych i rachunkowości, prowadzonych przez Zarząd Główny, powołuje Rada Naczelna corocznie komisję rewizyjną w składzie przewodniczącego, 2 członków i 2 zastępców. Do komisji rewizyjnej nie mogą być wybierani członkowie Zarządu Głównego.

Komisja rewizyjna ma prawo badać stan majątku, księgi i rachunkowość Związku z własnej inicjatywy, a ma obowiązek uczynić to na żądanie Prezesa Związku, Zarządu Głównego lub delegata Rządu.

O podjętej rewizji przewodniczący komisji zawiadamia Prezesa Związku. Wnioski swoje przedstawia komisja na piśmie Zarządowi Głównemu i Radzie Naczelnej oraz na żądanie — delegatowi Rządu. Protokóły i wnioski komisji muszą być podpisywane przed ich ogłoszeniem przez przewodniczącego i dwóch członków lub też jednego członka i jednego z zastępców, jeżeli drugi członek nie może wziąć udziału w pracach komisji.

Dowody i akty kasowe oraz księgi inwentarzowe powinny być okazywane komisji rewizyjnej na żądanie przewodniczącego lub upoważnionego przezeń jej członka.

Komisje fachowe.

§ 77. Do opinjowania Zarządowi Głównemu spraw, dotyczących poszczególnych działów pracy Związku powołuje Zarząd Główny komisje fachowe stałe lub czasowe w składzie przewodniczącego i 2 członków; w skład komisji wchodzą również z urzędu: inspektor naczelny, względnie delegowani przezeń jego zastępca oraz kierownik właściwego wydziału biura Związku lub wyznaczony przez niego referent. Jeżeli komisja ma być powołana celem stałego opiniowania pewnego działu pracy — przewodniczącego zatwierdza Rada Naczelna na wniosek Zarządu Głównego.

Sposób powoływania komisyj oraz zakres i sposób ich urzędowania określa regulamin wewnętrzny Związku.

Związkowy Sąd Honorowy.

§ 78. Spory, wynikłe na terenie Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz jego okręgów, oddziałów i straży, jak również między członkami tychże straży, rozstrzyga Związkowy Sąd Honorowy. Wyjątek stanowią spory powstałe ze stosunku służbowego oraz spory wyłączone przez art. 8 obowiązującego prawa o stowarzyszeniach. W skład sądu nie mogą wchodzić członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej Związku.

Okręgi wojewódzkie i oddziały powiatowe Związku posiadają oddziały Związkowego Sądu Honorowego.

Ustrój oraz sposób urzędowania Związkowego Sądu Honorowego określa regulamin uchwalony przez Radę Naczelną na wniosek Zarządu Głównego.

Sądy Dyscyplinarne dla Korpusu Technicznego.

§ 79. Sprawy występków i przekroczeń służbowych, popełnionych przez członków korpusu technicznego Związku, podlegają rozstrzygnięciu sądów dyscyplinarnych dla korpusu technicznego.

Organizację i sposób powoływania sądów dyscyplinarnych dla korpusu technicznego oraz zakres ich działania określają: regulamin sądów dyscyplinarnych dla korpusu technicznego oraz przepisy o podstawowych obowiązkach i prawach członków korpusu technicznego, uchwalone przez Radę Naczelną.

Część IV. Fundusze Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 80. Fundusze Związku tworzą się:

a) ze składek członkowskich wpłacanych za pośrednictwem oddziałów i okręgów;

b) ze świadczeń i opłat, przewidzianych ustawowo na cele obrony przeciwpożarowej oraz przyznanych przez władze państwowe;

c) z zapisów, darowizn i zasiłków instytucyj samorządowych i ubezpieczeniowych;

d) z dochodów od majątku, procentów, przedsiębiorstw oraz imprez urządzanych na cele Związku.

Fundusze mogą być zużywane w sposób ustalony w niniejszym statucie wyłącznie na cele w nim określone.

§ 81. Fundusze Związku oraz jego okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych powinny być lokowane w instytucjach finansowych publiczno-prawnych, bądź też wymieniane na papiery wartościowe, posiadające bezpieczeństwo pupilarne. Za straty wynikłe wskutek odstępstwa od tej zasady winny członek zarządu odpowiada osobistym majątkiem.

Zarząd obowiązany jest sporządzać corocznie szczegółowe sprawozdania kasowe, które przedstawia do zatwierdzenia Radzie Naczelnej oraz przesyła delegatowi Rządu.

Sprawozdanie to powinno być rozesłane przez Zarząd Główny wszystkim członkom Rady Naczelnej co najmniej na 21 dni przed terminem posiedzenia Rady oraz opublikowane w czasopiśmie związkowym.

Część V. Rozwiązanie Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 82. Rozwiązanie Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej może nastąpić w sposób ustalony w obowiązującym prawie o stowarzyszeniach lub też uchwałą Zjazdu Walnego, powziętą większością $^3/_4$ głosów przy obecności $^3/_4$ uprawnionych do głosowania członków Zjazdu.

Zawiadomienia o terminie Zjazdu Walnego, na którym ma być głosowany wniosek o rozwiązaniu Związku, powinny być przesłane wraz z porządkiem obrad conajmniej na 6 miesięcy przed terminem. Wniosek o rozwiązanie, jeżeli nie wycho-

dzi od Rady Naczelnej, winien być zgłoszony do Związku pisemnie i podpisany conajmniej przez połowę ogólnej liczby członków, uprawnionych do udziału w Zjeździe Walnym z głosem decydującym. Sposób zgłaszania wniosków o rozwiązanie Związku określa regulamin wewnętrzny Związku.

§ 83. Likwidację przeprowadza komisja likwidacyjna, wybrana przez Zjazd Walny w składzie przewodniczącego i 10 członków, pozostająca pod kontrolą delegata wyznaczonego w tym celu przez Ministra *Spraw Wewnętrznych*. Likwidacja rozpoczyna się w terminie ustalonym przez Ministra *Spraw Wewnętrznych*, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od daty uchwalenia wniosku o rozwiązaniu. Majątek będący własnością Związku przechodzi po likwidacji na ogólne cele obrony przeciwpożarowej w Państwie. Majątek, będący własnością osób trzecich, przechodzi do właścicieli.

Część VI. Stosunek do władz.

§ 84. Do wykonywania stałej kontroli Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Minister *Spraw Wewnętrznych* w porozumieniu z Ministrem *Spraw Wojskowych* mianuje delegata Rządu.

§ 85. Wszystkie władze Związku obowiązane są poddać się kontroli, wykonywanej przez delegata Rządu w zakresie przewidzianym w instrukcji wydanej przez Ministra *Spraw Wewnętrznych.*

§ 86. Wszystkie władze Związku obowiązane są:

a) w razie sprzeciwu delegata Rządu wstrzymać wykonanie każdej uchwały do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez Ministra *Spraw Wewnętrznych*, jako najwyższą władzę nadzorczą;

b) na żądanie delegata Rządu zwołać nadzwyczajny Zjazd Walny, posiedzenie Rady Naczelnej lub rady okręgu względnie oddziału w ustalonych statutowo terminach, zaś posiedzenie Zarządu Głównego, zarządu okręgu względnie oddziału w terminie 7 dni od daty zgłoszenia żądania;

c) dostarczać delegatowi Rządu wszystkich informacyj i materiałów, których tenże zażąda przy wykonywaniu swego prawa kontroli Związku.

§ 87. W razie ogłoszenia mobilizacji powszechnej lub częściowej, w razie ogłoszenia stanu wyjątkowego oraz w przypadkach, gdy tego wymagać będzie interes Państwa stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej zostaje podporządkowany całkowicie Ministrowi *Spraw Wewnętrznych.*

13.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 30 listopada 1945 r.

o ustanowieniu zarządu przymusowego Związku Straży Pożarnych.

(Monitor Polski z dnia 11 marca 1946 r. Nr 24, poz. 39).

w brzmieniu ustalonym zarządzeniem Ministra Administracji Publicznej z dnia 29 maja 1946 r. (Monitor Polski Nr 59, poz. 110).

Na zasadzie art. 54 Prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 808) zarządzam co następuje:

§ 1.

Wobec nieistnienia władz statutowych Związku Straży Pożarnych R. P., stowarzyszenie wyższej użyteczności, ustanawia się Zarząd Przymusowy tego stowarzyszenia.

Zakres uprawnień Zarządu Przymusowego obejmuje wszelkie uprawnienia statutowe Rady Naczelnej i Zarządu Głównego Związku jako władz zarządzających z wyjątkiem decydowania o kupnie i sprzedaży nieruchomości.

Uchwały Zarządu Przymusowego dotyczące:

a) kupna i sprzedaży sprzętu pożarniczego i środków lokomocji,

b) zaciągania pożyczek,

c) ustanawiania wysokości składek członkowskich,

d) planu działalności i budżetu Związku — wymagają zatwierdzenia przez Ministra Administracji Publicznej.

§ 2.

Zarząd Przymusowy składa się z Prezesa i 7-miu członków, których mianuje i odwołuje Minister Administracji Publicznej. Ponadto w skład Zarządu Przymusowego wchodzi z urzędu Inspektor Naczelny Związku Straży Pożarnych R. P.

§ 3.

Funkcje władz statutowych okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych Związku pełnić będą wojewódzkie i powiatowe Komisje zarządzające, składające się z prezesa oraz trzech członków, których mianuje i odwołuje Zarząd Przymusowy Związku. Ponadto w skład wojewódzkich komisyj zarządzających wchodzi z urzędu wojewódzki inspektor pożarnictwa, zaś w skład powiatowych — instruktor powiatowy straży pożarnych.

Komisje zarządzające nie są uprawnione do kupna i sprzedaży nieruchomości.

Uchwały komisyj zarządzających dotyczące:

a) kupna i sprzedaży sprzętu pożarniczego i środków lokomocji,

b) zaciągania pożyczek,

c) planu działalności i budżetu okręgów wojewódzkich i oddziałów powiatowych, wymagają zatwierdzenia Zarządu Przymusowego, jeśli chodzi o uchwały komisyi wojewódzkich — i właściwej komisji wojewódzkiej, jeśli chodzi o uchwały komisji powiatowej.

§ 4.

Zarząd Przymusowy ustanawia się na czas niezbędny dla ukonstytuowania się władz i organów statutowych Związku. Do czasu ukonstytuowaniu się statutowych władz i organów Związku zawiesza się moc obowiązującą przepisów statutu sprzecznych z niniejszym zarządzeniem.

14.

OKÓLNIK Nr 29 MINISTRA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 11 czerwca 1946 r.
L. IV. AO. 1867/46

w sprawie nadzoru nad niezrzeszonymi strażami pożarnymi.

Do
Ob. Ob. Wojewodów (wszystkich).

1. Zarządzeniem moim z dnia 30 listopada 1946 r. (Monitor Polski Nr 24) został powołany Zarząd Przymusowy Związku Straży Pożarnych R. P., który w najbliższym czasie powoła ze swej strony Komisje Zarządzające Okręgów Wojewódzkich i Oddziałów Powiatowych. Związek S. P. R. P. wykonywać będzie nadzór fachowy i organizacyjny, przewidziany w art. 44 ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 41, poz. 365), wyłącznie nad strażami zrzeszonymi w tym Związku.
2. Wobec tego Wojewoda wykonywać będzie nad niezrzeszonymi w Związku S. P. R. P. strażami pożarnymi nadzór fachowy i organizacyjny, o którym mowa w powołanym art. 44 ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami, oraz nadzór ogólny tak pod względem legalności, jak i celowości nad wszystkimi strażami na terenie województwa, przysługujący mu w myśl cytowanej ustawy, przy pomocy inspektora do spraw pożarniczych, jako urzędnika w ramach jednego z wydziałów Urzędu Wojewódzkiego. Z pozostałymi dotychczasowymi pracownikami inspektoratów pożarnictwa należy rozwiązać stosunek służbowy.
3. W razie koniecznej potrzeby mogą być przydzielone wymienionym inspektorom do spraw pożarniczych siły pomocnicze za uprzednią zgodą Ministra Administracji Publicznej.
4. Starostowie powiatowi wykonywać będą nad niezrzeszonymi w Związku S. P. R. P. strażami pożarnymi na terenie powiatów nadzór fachowy i organizacyjny, o którym mowa w art. 44 cyt. ustawy, oraz nadzór ogólny nad wszystkimi strażami na terenie powiatów, przysługujący im w myśl cytowanej ustawy — przy pomocy instruktorów pożarnictwa na etacie powiatowego związku samorządowego lub instruktorów pożarnictwa oddziałów powiatowych Z. S. P. R. P. Z dotychczasowymi fachowymi urzędnikami od spraw pożarnictwa, w ramach starostw, starostowie winni rozwiązać stosunek służbowy.

Powyższe dotyczy również Prezydentów miast, którzy wykonywać będą nadzór na terenie powiatów miejskich przy pomocy własnych organów instruktorskich do spraw pożarniczych względnie instruktorów Z. S. P. R. P.

15.

UCHWAŁA PREZYDIUM KOMITETU EKONOMICZNEGO RADY MINISTRÓW.

z dnia 19 lipca 1946 r.

w sprawie powołania Głównego Komitetu Przeciwpowodziowego.

Prezydium Komitetu Ekonomicznego R. M. uchwala:

I. Powierzyć Ministrowi Administracji Publicznej powołanie Głównego Komitetu Przeciwpowodziowego celem opracowania całokształtu zagadnień, związanych z zabezpieczeniem kraju przed powodziami oraz przygotowania potrzebnych zarządzeń dla usunięcia niebezpieczeństwa powodzi.

Główny Komitet Przeciwpowodziowy w składzie następujących władz i instytucyj:

a) Ministerstwo Adm. Publ.
b) " Obrony Narod.
c) " Roln. i Ref. Roln.
d) " Komunikacji
e) " Bezp. Publicznego (Gł. Kom. Milicji Obyw.)
f) " Ziem Odzyskanych
g) " Pracy i Opieki Społecznej
h) " Poczt i Telegrafów
i) Centralny Urząd Planowania.
j) Instyt. Hydrolog. Metoorolog.
k) Dyr. Państw. Kom. Samoch.
l) Centralny Kom. Op. Społ.
m) Polski Czerwony Krzyż
n) Polskie Radio

powinien być powołany w terminie do dnia 1 sierpnia 1946 r.

Regulamin działalności Głównego Komitetu Przeciwpowodziowego ustali Minister Administracji Publicznej. Wydatki Głównego Komitetu Przeciwpowodziowego według preliminarza zatwierdzonego przez Ministra Adm. Publ., zostaną pokryte z budżetu Ministerstwa Administracji Publicznej.

II. Zobowiązać zainteresowanych w akcji przeciwpowodziowej Ministrów do udzielenia pomocy w akcji przeciwpowodziowej, a w szczególności Ministra Komunikacji i Ministra Obrony Narodowej do wydania we wzajemnym porozumieniu zarządzeń mających na celu oczyszczenie nurtu rzek z resztek zniszczonych mostów, mogących zagrażać utworzeniem zatorów lodowych.

Ponadto do wydania podległym organom zarządzeń umożliwiających Głównemu Komitetowi Przeciwpowodziowemu wgląd w akta poszczególnych urzędów w sprawach związanych z akcją przeciwpowodziową.

III. Zobowiązać Ministra Komunikacji do wydania zarządzeń mających zapewnić środki przewozowe dla działających z ramienia Głównego Komitetu Przeciwpowodziowego organów inspekcyjnych.

IV. Ustalić, że Główny Komitet Przeciwpowodziowy:

a) dokona do dnia 15 września 1946 r. opracowań mających na celu usunięcie niebezpieczeństwa powodzi. Na podstawie tych opracowań zainteresowani Ministrowie wydadzą do dnia 1 października 1946 r. potrzebne zarządzenia,

b) przeprowadzi do dnia 1 września 1946 r. inspekcje zlewni Wisły, a do dnia 15 września 1946 r. zlewni Odry.

c) składać będzie miesięczne sprawozdania o stanie prac w zakresie oczyszczenia nurtów i utrzymania i budowy wałów przeciwpowodziowych:

Ministerstwu Ziem Odzyskanych,
Ministerstwu Administracji Publicznej,
Ministerstwu Komunikacji,
Centralnemu Urzędowi Planowania,
Ministerstwu Rolnictwa i Reform Roln.

To samo dotyczy sprawozdań z dokonanej inspekcji zlewni Wisły i Odry.

V. Wykonanie powyżej uchwały powierza się Ministrowi Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych i Komunikacji.

SKOROWIDZ

(liczby oznaczają stronice)

Drukarnia Państwowa Nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3. Zam. Nr 861. B-11757.